

SAYI: 34
1990

• TMMOB • ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI YAYIN ORGANI •

TARIM VE MÜHENDİSLİK

Z İ R A A T
MÜHENDİSLİĞİ
3. TEKNİK
KONGRESİ

ETKİN VE GÜÇLÜ
BİR ZİRAAT MÜHENDİSLİĞİ İÇİN
DAHA ÖRGÜTLÜ
BİR ZMO

32.
OLAĞAN
GENEL KURUL

Yorum

Geçmiş dönemlerden daha hareketli ve canlı bir sürecin ardından, delegelerin oyları ile bütünleştiği bir genel kurul ile yenilenmiş, güçlenmiş ve deneyimli bir yönetim kurulu olarak göreve başlıyoruz.

Gerek bir önceki dönemde gördüklerimiz, yaşadıklarımız, öğrendiklerimiz gerekse genel kurulun önümüze koyduğu somut hedefler ve mesleki, ekonomik demokratik sorunlarımız sorumluluğumuzu daha da ağırlaştırıyor. Bu sorumluluk elimizde bulunan olanaklar çerçevesinde hedeflerimizi çok iyi belirlememizi ve hedeflere ulaşmak için çalışma koşullarımız hakkında gerçekçi değerlendirmeler yapmamızı gerektiriyor. Böylesi bir değerlendirme TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası'nın bugünkü örgütsel işlevi ve konumundan başlamak gerektiği inancındayız. Çünkü, sorunlarımızı sahip çıkmanın, ülke tarımı ve ekonomisine katkıda bulunmanın, ciddi ve etkili eylemler ortaya koymanın yolunun çalışan, güçlü ve organize bir örgüte sahip olmaktan geçtiğinin farkındayız.

Oda'mız örgütleme şeması içerisinde yer alan ve tüzüğümüzde belirtilen organları

- Genel Merkez Yönetim Kurulu
- Şube Yönetim Kurulları
- İl temsilcilikleri'dir.

Bu organların görev ve yükümlülükleri Oda tüzüğümüzde tek tek belirlenmiş olup, aktivitelerin yaygınlaştırılması ve üyelere ilişkilerin sürekliliği için bu görevlerin hayata geçirilmesi gerekmektedir.

32. döneme kadar yaşanan süreçte Ziraat Mühendisleri Odası aktif bir niteliğe büründü mü, ekonomik yönden güçlendirmeyi ve yıllardır yapılmamış olan çeşitli etkinlikleri hayata geçirmeyi hedef alan Genel Merkez Yönetim Kurulları, organları çalıştırmak yerine, merkezi yapının güçlendirilmesini tercih etmişlerdir. Varolan koşullar çerçevesinde yapılan bu çalışmalar amacına ulaşmış, Ziraat Mühendisleri Odası gözle görülür bir gelişme göstererek başta TMMOB olmak üzere, Tarım Bakanlığı, Ziraat Fakülteleri, diğer kamu kuruluşları ve en önemlisi üyeleri nezdinde bir prestij kazanmış, etkinlikleri artmıştır.

Bugün gelinen yerde daha güçlü ve etkili bir oda olmanın, örgüt organlarının kendi görev ve sorumluluklarına sahip çıkması ve bunlar arasında etkili bir koordinasyonun sağlanması ile gerçekleşebileceğinin farkında olan Yönetim Kurulumuz önündeki çalışma döneminde bu konuya özel bir önem vermek gereğini duymuştur.

Böylesi bir uygulama oda-üye ilişkilerinin güçlendirilmesinin yanı sıra birbirinden kopuk ve bağımsız bir yaklaşım içerisinde olan çeşitli birimlerin örgütlü bir yapı içerisinde kişiliğini bulmasına yardımcı olacaktır.

Bu çerçevede kilitlenmiş bir örgüti tüzüğümüzde belirtilen ilkeler doğrultusunda çalıştırmak için en önemli görev Genel Merkez Yönetim Kurulumuza düşmektedir. Bugüne kadarki süreçte şubelerin birer il temsilciliği gibi çalışmalarına izin veren yaklaşımdan kurtulup, şubeler ve onlara bağlı il temsilciliklerinin bir koordinasyon içerisinde çalışması sağlanmalı, şubelere bağlı illerde ilişkilerin mutlaka şubeler kanalı ile yürütülmesi ve gerekli koordinasyonun kurulup kurulmadığı yakından izlenmelidir.

Örgütlenme şemasında da aktivitelerinin yaygınlaştırılması, bölgesel çalışmalar yürütülmesi, iller arasında koordinasyonun sağlanması için önemli birer organ olan Şubelerimiz bugüne kadar kurulu buldukları il sınırları içerisinde çalışması kendine bağlı illerde yeterli ve doyurucu bir çalışma yürütmemiştir. Bunun sonucu olarak dar bir alanda kalınmış, şubelere bağlı olan illerle Genel Merkez ilişki kurmuş, mesleki etkinlikler ve üye ilişkileri açısından zayıf kalan şubeler, ekonomik yönden de güçsüz kalmış, kişiliğini bulamamıştır.

Örgütümüzün temel taşları niteliğinde olan il temsilcilerimiz bugünkü konumlarıyla illerde genel kurul çalışması yapmak ve birliktir aday listesi önermekten ileri gidememiş, üye-oda ilişkilerindeki gerçek yerlerini alamamışlardır.

Tüm örgütsel eksikliklerden Ziraat Mühendisleri Odası etkilenmiş, kâğıt üzerinde 14.000 üyeye sahip oda, üye ilişkilerini geliştirememenin bir sonucu olarak istenilen ve beklenen etkinliğe ve güce ulaşamamıştır.

Bugün üyelerimizin büyük bir çoğunluğu oda üye numarasını ve ödemesi gereken aidat miktarını bilmemekte, mesleğimizin gelişmesi, hak ve çıkarlarımızın savunulması açısından Anayasa ile bize verilen bu olanaktan nasıl ve niçin kullanılması gerektiği konusunda farklı düşüncelere sahip görünmektedirler.

Etkili ve güçlü bir oda olmanın ilk şartı oda-üye ilişkilerini güçlendirmek, oda organları kanalı ile üyelere ulaşmak, mesleki, ekonomik demokratik istemlere sahip çıkmaktır.

Örgüt şemamızın ilk unsuru olan il temsilciliklerimiz, önümüzdeki dönem için illerinde bulunan üyelerin listelerini ve borç durumlarını Genel Merkez bilgisayar yardımı ile oluşturmaya, ilden ayrılan yeni gelen üyelerin bu listelerde belirtilmesi için çalışmalar başlamıştır. Büyük illerde işyeri temsilcilikleri, diğer illerde il temsilcilikleri aracılığı ile kopuk olan üye ilişkilerinin geliştirilmesini odamızın temel gelir kaynağı olan aidatların ödenmesini sağlayacak bu çalışma mesleki ve sosyal aktiviteler düzenlenmesi, üye sorunlarını ele alınması, odamız yayın organı olan "Tarım

ve Mühendislik" dergisinin üyelere düzenli bir şekilde ulaşması için olanak sağlayacaktır. Yine bu çalışmaya bağlı olarak illerdeki birliktirlik seçimleri yakından izlenecek, "Birliktirlik Yönetmeliğimiz" hükümlerinin mutlaka yerine getirilmesi sağlanacaktır.

İl temsilciliklerimizin bir kısmının bağlı olduğu şubeler, bu illerdeki il temsilciliği hizmetlerinin geliştirilmesi için gerekli koordinasyonu sağlayacak, sistemli ve periyodik bir ilişki ile aktiviteleri yaygınlaştırmaya çalışacaktır. Böylesi bir koordinasyonun sağlanması için birer Genel Sekreter istihdam edilmesi şube gelirlerinin artırılması, bölgesel toplantılar aracılığı ile üye ilişkilerinin güçlendirilmesi, Ziraat Fakülteleri ile yakın ilişkide bulunulması şube etkinliklerini güçlendirici diğer çalışmalar olacaktır. Bugüne kadar Genel Merkez tarafından yürütülen çeşitli aktivitelerden uzak kalan şubelerin, kurulacak komisyonlarda görev alması, oda dergisinde kendi etkinliklerini ve görüşlerini dile getirmesi, belirlenen hedefler doğrultusunda çalışmalar için uygun koşulların oluşturulması, örgütsel aktivitelerimizi artıracaktır.

Şubelerimiz ve il temsilciliklerimiz üstünde yer alan Genel Merkezimiz ekonomik ve mesleki yönden oda aktivitelerinin geliştirilmesi doğrultusunda örgütünü harekette geçirmekte kararlı olup, programında yer alan hedeflerin gerçekleştirilmesi için tüzüğümüzde belirlenen örgüt şemasını uygulamak için çaba sarfedecektir.

Mesleki sorunlarımızı, hak ve çıkarlarımızı çeşitli platformlarda korumakla yükümlü olan odamız önümüzdeki dönemde üyelerinin ve örgütünün bu konuda duyarlılığının geliştirilmesi, iletilen sorunların ele alınması ve yapılan çalışmaların duyurulması, üyeye ulaşması için yoğun bir çaba harcamak zorundadır. Aksi takdirde, giderek birbirinden kopan, hak ve çıkarları hiçe sayılan giderek güdükleştirilen, mesleki alanları ve yetkileri daraltılan bir "mühendislik" dalı olma durumuyla karşı karşıya bulunmaktayız. Odamızın bu konudaki en önemli silahı da sürekli vurguladığımız gibi organlardır. Gerek TMMOB bünyesinde gerekse ülke genelinde, kendi konusuna sahip çıkan, sesini duyurabilen bir meslek dalı olmanın yolu güçlü bir Ziraat Mühendisleri Odasından geçmektedir.

Güçlü bir Ziraat Mühendisleri Odası ise üye ilişkilerinin gelişmesi, il temsilcilikleri, şubeler ve Genel Merkez Yönetim Kurulu arasında güçlü bir diyalogun kurulması, örgüt çalışmalarının izlenmesi, sorunların hep birlikte ele alınıp çözülmesi ile mümkündür. Tüm organları ile bu özlemi yaşayan Odamız, geçtiğimiz günlerde ilk toplantısını yapan "Eşgüdüm Kurulu" aracılığı ile yapısını güçlendirmiş, sorunlarını aşma doğrultusunda olumlu adımlar atmıştır. Örgütün bütünleştirilmesi, ivme kazanması, yeni bir yaklaşım olarak ortaya çıkan bu kurulun çalışmalarımıza değişik bir boyut getireceği inancıyla yeni dönemde tüm üyelerimizin katkılarının odamıza güç vermesini dileriz.

TMMOB
Ziraat Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu

ODAMIZ 32. OLAĞAN GENEL KURULU ANKARA'DA TOPLANDI

Odamız 32. Olağan Genel Kurulu 3-4 Mart 1990 tarihinde Ankara'da toplandı:

Genel Kurul Divan Başkanlığına Doç. Dr. Cemal TALUĞ, Başkan Yardımcılığına Hüseyin ÖZER ve Ersöz SAYIN, yazmanlıklara Mahinur ZILAN, Ramazan DOĞRU ve Bahattin SEREN'in seçildiği Genel Kurul çalışmalarını sürdürmüş ve sonuçlandırmıştır.

31. Dönem Oda Başkanı Mahir GÜRBÜZ'ün açış konuşmasının ardından Genel Kurul'da konuk olarak bulunan SHP Genel Sekreteri Deniz BAYKAL, Veteriner Hekimleri Derneği Başkanı Hasan METİN, Ziraatçılar Derneği Başkanı İbrahim YETKİN, Veteriner Sağlık Teknisyenleri Derneği Başkanı Adnan KORKMAZ, İnsan Hakları Derneği Genel Sekreteri Ziraat Yüksek Mühendisi Akın BİRDAL birer konuşma yaparak çalışmalarımıza katkıda bulundular.,

Gündem gereği çalışma ve denetleme kurulu raporlarının okunup görüşülmesinden sonra, kurullarımız delegelerin oylarıyla aklandı.

Oluşturulmuş bulunan bütçe, bildiri ve bilirkişi komisyonları raporlarının tartışılarak son biçimlerine kavuşturulup kabul edilmesiyle süren çalışmalar Oda Organlarına aday olmak isteyenlerin belirlenmesi ile sona erdi.

4 Mart 1990 günü yapılan seçimler sonucunda 32. Dönem Oda Organları aşağıdaki şekilde oluştu.

YÖNETİM KURULU

ASİL ÜYELER

- 1- MAHİR GÜRBÜZ
- 2- AYSEL ÇEVİKER
- 3- GÜNER DEMİREL
- 4- YUSUF DENİZ
- 5- KEMAL BAŞSA
- 6- AŞIR ÖNDER
- 7- ATILLA GÖKTÜRK

YEDEK ÜYELER

- 1- TANER TEKİN
- 2- TURAN CERAN
- 3- TEVFİK TOPÇU
- 4- HAMZA KOPUZ
- 5- DURAN AZAPÇI
- 6- ÖMER BUHUR
- 7- ERGİN KELEŞ

DENETLEME KURULU

ASİL ÜYELER

- 1- RAHİM YENİ
- 2- H. İBRAHİM DEMİREL
- 3- ŞÜKRÜ MANAV

YEDEK ÜYELER

- 1- RAMAZAN KEDİCİ
- 2- DOĞAN YILMAZ
- 3- CEM NAZİF AYÇİÇEĞİ

ONUR KURULU

ASİL ÜYELER

- 1- MURAT OKTAR
- 2- AVNİ BAŞDOĞAN
- 3- ERDOĞAN GÜLLÜ
- 4- ŞERAFEETİN TAV
- 5- YUSUF ZEREN

YEDEK ÜYELER

- 1- EROL ÜÇYILDIZ
- 2- GÜROL ERGİN
- 3- İLHAN HAN
- 4- YÜCEL AŞKIN
- 5- ERDAL ONURSAL

T.M.M.O.B. YÖNETİM KURULU ADAYLARI

- 1- SAMİ DOĞAN
- 2- YUSUF DENİZ
- 3- NAFİ ÇOKSÖYLER

**T.M.M.O.B. YÜKSEK
ONUR KURULU ADAYI**
1- MİNE ÖZDEMİR

**T.M.M.O.B. YÜKSEK
DENETLEME KURULU ADAYI**
1- ATILLA SARP

32. Dönem Oda Yönetim Kurulu 9.3.1990 günü yaptığı toplantıda görev bölüşümünü aşağıdaki gibi yapmıştır.

Başkan : Mahir GÜRBÜZ
II. Başkan : Güner DEMİREL
Yazman : Kemal BAŞSA
Sayman : Aşir ÖNDER
Üye : Aysel ÇEVİKER
Üye : Yusuf DENİZ
Üye : Atilla GÖKTÜRK

ŞUBE YÖNETİM KURULLARIMIZ

ADANA ŞUBESİ

Başkan : Güven BURMA
II. Başkan : Kadir ÇETİNKOL
Yazman : Özden GÜNGÖR
Sayman : Sezai DUYUL
Üye : Ramazan DOĞRU
Üye : Ayşe POLATOĞLU
Üy : Yusuf SAGAT

DİYARBAKIR ŞUBESİ

Başkan : Zekai BAKAR
II. Başkan : Refik KARAKOÇ
Sayman : Mehmet YÜCEL
Üye : Abuzer SAGIR
Üye : Ayfer KELLEÇİ
Üye : Şerif AYDIN
Üye : İhsan ALBAYRAK

İSTANBUL ŞUBESİ

Başkan : Yücel ERDENER
II. Başkan : Atilla ODABAŞ
Yazman : Mahinur ZILAN
Sayman : Kemal ÖZÇELİK
Üye : Mehmet TOPAL
Üye : Hacı ASLAN
Üye : Nejat ÖZ

İZMİR ŞUBESİ

Başkan : Reşit SÖNMEZ
II. Başkan : Ahmet Göker ELBEK
Yazman : Günay BAYSAL
Sayman : Ahmet TOMAR
Üye : Hüseyin ÖZER
Üye : Tarık DEMİR
Üye : Hülya OKUTAN

SAYIN ÜYEMİZ,

**ÖDENTİLERİNİZİ
ÇEK YATIRMA HAVALESİ
İLE**

T.M.M.O.B.
Ziraat Mühendisleri Odası
271551 no'lu hesabımıza
yatırınız.

1990 Yılı İçin Aylık 2.000 TL. dir.

DUYURU

ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI'NA ÜYE
OLMAK İÇİN İSTENEN BELGELER

1. 2 ADET FOTOĞRAF
2. NÜFUS CÜZDANI ÖRNEĞİ
3. 13.000.- TL. KAYIT VE KİMLİK ÜCRETİ
4. MEZUNİYET BELGESİ

TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı Mahir Gürbüz'ün 32. Olağan Genel Kurul açış konuşması

Görev süreci bugün noktalanmakta olan 31. Dönem Yönetim Kurulumuz adına sizleri saygıyla selamlarım.

32. Genel Kurulumuzun, özgür ve demokratik bir işleyişle sürdürülerek, genelde ülkemiz ve ulusumuz, özelde de tarım kesimimiz ve meslek toplumumuz adına yararlı kararlar olarak sonuçlanmasını dilerim.

Genel Kurul'la ilgili görüşlerimizi sunmaya geçmezden önce, uğradığı alçakca saldırı sonucu yitirdiğimiz, Atatürk Devriminin yılmaz savunucusu, özgürlükcü demokratik toplum ve laik Cumhuriyet mücadelesinin ak saçlı, onurlu savaşçısı Muammer AKSOY'u ziraat mühendisliği toplumu adına sevgiyle ve saygıyla anmayı görev biliyorum.

Bütün olumsuzluklara rağmen, Türkiye'miz çağdaş, çoğulcu ve özgürlükcü demokrasiyi tüm kural ve kurumlarıyla yaşama geçirme doğrultusunu, önemli ve somut kazanımlar edinerek sürdürmektedir.

Demokrasi, sağlıklı kalkınma,

toplumsal faydayı dengeli paylaşma, gönenci toplum kapsamında yaygınlaştırma, hoşgörü - barış ve dayanışmayı toplumsal davranış biçimi olarak yaşama geçirme, kısaca çağdaş toplum olma özlemlerini gerçekleştirme açısından ülkemizin tek ve vazgeçilemez gelişim çözgüsüdür. Sanayileşerek kalkınmayı da, toplumsal dengeleri gözeterek sosyal adaleti yaşama geçirmeyi de, çoğulcu demokrasinin özgürlükcü platformunda gerçekleştirmek, artık Türkiye'nin seçeneksiz çözüm doğrultusudur. O nedenle, son zamanlarda gündeme taşınmaya çalışılan ve gerek demokrasiyi gerekse laik Cumhuriyeti boğazlamaya yönelen, çağ dışı karanlık senaryolara karşı, yalnızca kınama türünden tek boyutlu tepkilerle yetinmemek, siyasal partilerimizden - sendikalarla, meslek kuruluşlarımızdan üretici ve tüketiciler örgütlerine kadar tüm demokrasi güçlerinin ortak bir sorumluluk anlayışını paylaşarak, anlamlı demokratik güç birliklerini oluşturmak, öncelikli görevdir. Yapısı bu denli çoğulcu olmuş bir toplumda, hukuk demok-

rasi ve çağ dışı tekelci yönetim anlayışlarının artık egemen olamayacağını, ortak yararları demokrasi olan tüm örgütler birlikte davranabilme, etkili dayanışma ile kanıtlamak durumundadırlar. Bu tutum, demokratik hukuk devleti inancı bakımından da, Atatürk'cü laik Cumhuriyeti kollama misyonu ve ulusal bütünlüğü pekiştirme açısından da, ertelenemez bir yükümlülüktür.

Demokrasinin anlamlı kılınması ve somutlaşması, toplum katmanlarının hak ve yarar mücadeleleri için özgürce örgütlenmeleri, örgütleri aracılığıyla katılım fonksiyonunu görmeleri, haklarında kararların oluştuğu süreçlere katılabilmeleriyle olanaklıdır.

Çağdaş toplumun belirleyicileri olan, özgürlük, barış, gönenc ve toplumsal denge ile hepimizce paylaşılan ideallere ulaşmanın yolu, kanımızca sadece bu kavramları savunmaktan geçmemektedir. Kitlenin, somut yaşanan sorunlarına, demokrasinin sağladığı olanakları sorumluca kullanarak yönelmek, soyut ideallere ulaşma anlamında son derece önemli bir belirleyicidir. Her toplumsal tabakada farklı boyutlarıyla yaşanan somut sorunlara, küçümsemeden kararlılıkla ve çözümlemeleri de beraberinde üretebilen bir yaklaşımla, eğilmek, paylaşılan amaçlara varabilmenin maddi temelidir. O yüzden, kitle örgütlerinin gündemi, bize göre öncelikle sorumlu oldukları toplumların hak ve yararlarını aramak ve çözümlenmek yükümlülüğüyle doludur.

Bizim gibi mühendislik örgütlerinin yükümlülükleri ise gerek bu genel görev gerekse bilimsel teknolojinin belirlemeye başladığı bilgi toplumu geçişi bakımından çok boyutluluk göstermektedir. Bilgi toplumunun devrimlerine paralel olarak, dünyada yönetim anlayışları da geleneksel çizgiden ayrılarak önemli değişimler geçirmeye başlamıştır. Günümüz yönetimleri, adalet güvenlik savunma gibi klasik ödevlerinin dışındaki sorumluluklarını giderek daha çok ölçüde teknokratlar eliyle görmeye başlamışlardır. İşte, özletmeye çalıştığımız, bilgi çağının bu gelişimi ve teknokrasi atılımı açısından, mühendis odaları geçmişe oranla daha boyutlu ve zor ödevlerle karşı karşıya bulunmaktadır. Mühendis odalarının fonksiyonları, bu nedenle artık kendi toplumlarıyla sınırlı olmaktan çıkmış, toplumsal yapı-

dan - ekonomiye, sanayiden - tarıma, kamu yönetiminden - özel kesim düzenlemelerine kadar bir dizi sorumluluğu kavrama noktasına ulaşmıştır.

Çizmeye çabaladığım bu sorumluluk çerçevesinde Ziraat Mühendisleri Odası'nı daha farklı kılan bir başka temel belirleyici ise hizmet sunduğumuz kitlenin niteliğidir. Ziraat Mühendisleri Odası, üyelerinin hak ve yarar mücadelesi, yönetsel mekanizmalarla ilişkili kamusal sorumlulukları dışında, ülke nüfusunun yarısını oluşturan, her şeye rağmen ekonominin dinamiği niteliğini sürdüren tarım kesiminin sorunlarını sahiplenmeyi de toplumsal sorumluluk saymaktadır.

Bugün görevini tamamlamış bulunan Yönetim Kurulu'muz hizmet döneminin her kesitinde, işte bu temel anlayış ve yaklaşımı yaşama geçirmeye çaba göstermiştir.

Üyelerimizin ekonomik, demokratik hak ve yararlarını savunmak, bu bağlamda var olan sorunların çözümünü için kararlı davranmak, bununla yetinmeyip mesleki hakların aranmasından, ücret ve özlük sorunlarına kadar sonuç alıcı çalışmalarla, çözümlene önerileri geliştirip ve bir bölümünü yaşama geçirmek, öncelikli ödev sayılmıştır: Çalışma raporunda ayrıntılı olarak sunulduğu üzere, otuz yıldır dillerde konuşulan, yaklaşık 15-16 yıldan beri gündeme getirilmeyen yetki tüzüğü konusu, bu çerçevede ele alınarak. Da-

nıştay'a sunulma aşamasına getirilmiştir. 7472 sayılı Ziraat Mühendisliği Kanunu'nun tüzük çıkarmakla ortaklaşa sorumlu kıldığı Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı ve Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi ile ilkeli ilişkiler geliştirilmiş, uzun ortak çalışmalar sürdürülmüş, özellikle diğer meslek dallarından yönelen farklı görüşler kararlı ve inatçı bir çaba ile büyük ölçüde Oda'mızca giderilmiştir.

Kamu yönetimi katında ziraat mühendisliği yetki kullanımı anlamında gerçekten bir devrim niteliği taşıyan, "tarımsal projelerde ziraat mühendisi imzasını koşul sayan" yönetsel düzenleme, bu kapsamda Oda çabaları ile sağlanan önemli bir kazanım olmuştur.

Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığının merkez kuruluşlarında çalışan meslektaşlarımızın uzun yıllardır süren ve yalnızca ekonomik mağduriyetle kalmayıp, bir mesleki prestij boyutuna varan yan ödeme sorunları, aynı kararlı yaklaşımla çözüme kavuşturulmuştur.

Komuda çalışan tüm meslektaşlarımızı ilgilendiren arazi, proje ve kontrol yan ödeme sorunları gerek Tarım gerekse Maliye Bakanlığı katında sürdürülen yoğun çabalara rağmen, bu aşamada henüz sonuca ulaştırılamamıştır. Ama hiç değilse bu çabalar ile Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı yetkilerine sorunun önemi aktarılmış ve Bakanlık dışındaki savunulması sağlanmıştır.

Sürdürdüğümüz mesleki haklar çalışmalarına katkıda bulunan meslektaşlarımızın, her aşamada duyarlı davranan, yardımcı olan ve sağlanan sonuçlarda payı bulunan kamu yöneticilerinin çabalarını saygıyla anıyorum.

Yönetim Kurulu'muz hak ve yarar mücadelesinde de, tarım sorunlarının sahiplenilmesinde de belirleyici maddi temelin üretken bir yapılanma olduğu geçeceği hiç bir zaman göz ardı etmemiştir. Nitekim, süreçte sağlanan kimi sonuçlar, üretken bir yapının, ürettikçe yeni katılımlar sağlayan ve bu katılımlarla daha çok üretmeye yönelen bir yaklaşımla sağlanabilmiştir. Gerek mesleki haklar gerekse tarım kesimi sorunları konusunda, olguları yalnızca yüzeysel göstergelerle algılayan ve kalıplaşmış tanımlamalarla yorumlamaya çalışan slogan kolaycılığı yerine, edilecek sözleri özlü kılacak üretkenlik yöntem yapılmış, mesleki bilgi birikimi ve uygulama deneyimi sentezlenerek, çözücü seçenekler oluşturulmaya çalışılmıştır.

Bu tutum, yetki tüzüğü çabasında da, tohumculuk sorunlarının yorumunda da, ziraat mühendisi imzası koşulunun sağlanmasında da, tarımın tüm boyutlarını ele alıp sorgulayan teknik kongre etkinliğinde de aynı ölçüde geçerli olmuştur.

Türkiye tarımı günümüzde, gerçekten çok yönlü bir trajediyi yaşamaktadır. Sanki bir görünmez elin marifetiyle, tarım kesimi giderek daha zor koşullara hatta üretemez ko-numlara sürüklenmektedir.

Cumhuriyetle devralınan yapısal sorunlar, çözüm bir yana, yeni-uygulamalarla daha da ağırlaşmıştır.

Tarım, kendine üreten, ilkel teknoloji kullanan modelden, modern girdive teknoloji kullanmaya çalışarak pazara üreten konuma ulaşmış, kırsal toplum tüketim kalıbı kentlileşmiş, tarımsal katma değer nüfus artışının iki misli yükselmiş ve ihracat otuz kat artmış olmasına rağmen, tarım kesimi sayısız sorunlarla bugün de karşı karşıyadır.

Sektör, üretim potansiyeli ile ekonominin dinamiği niteliğini sürdürmesine rağmen, taşıdığı büyük nüfus yoğunluğu yüzünden ekonomik gelişme için ayak bağı olma handikabını da taşımaktadır.

Desteklemeci, korumacı yaklaşımların terk edilmesinden, iç ticaret hadlerini sektör aleyhine çalıştıran

fiyatlama politikalarına, hayvancılığı zora sokan ve tüm uyarılara rağmen, bugünlerde uygulamaya giren ve sebze meyve üretimini, özellikle sera tarımını köstekleyen terbiyevi tarım ürünü ithallerinden yeterli ve gerekli inceleme ve araştırma yapılmadan, ülke koşulları gözetilmeden, ticari yaklaşımla biyolojik girdi ithallerine, toplumun çoğalış çeşitlenen ihtiyaçları olduğu halde kısıtlı kaynakların gün gün daralmasından - tarım üreticilerinin örgütlenmelerinin önüne setler çekip yirmi beş milyon köylüyü şirket ortağı yapmayı amaçlayan fantastik yaklaşımlara kadar, daha sayılabilecek bir çok nedenle tarım kesimi zordadır, açmazdadır.

Ne varki, bizim gibi teknokrat örgütlerinin görevi, gözlediğimiz olumlu ya da olumsuz olguları sadece bu tarzda tanımlamak ve kamuoyuna aktarmak değildir. Sorunlara çözümler aramakta aynı ölçüde sorumluluktur. Oda'mız gözlediği her konu karşısında mesleğin sesini duymayı görev saymıştır, ama, bununla yetinmemiş, eleştirilen sıkıntılardan nasıl kurtulunuru arayıp araştırmayı da, en az o kadar sorumluluk görmüştür.

Biyoteknolojik devrimlerin yaşandığı çağımızda tarım için çok önemi bulunan ve son yıllar uygulamalarıyla güncellik kazanan tohumculuk olayı işte bu nedenle bir sempozyum konusu yapılmıştır. Yalnızca uygulamayı irdelemek yetmediği için, ülke çapında konunun uzmanı bilim adamı ve uygulamacıların birikimleri aynı nedenle sentezlenmiş, kitaplaştırılmış ve çözümlene doğrultuları geliştirilmiştir.

Ülkemizin her yöresinden yüzlerce uzman ve bilim adamının katılımıyla zenginleştirdikleri ve tarımın tüm konularını sergileyen III. Teknik Kongre, aynı ilkeli ve sorumlu tutumun önemli bir göstergesidir. Kongrede tartışılan 68 bildiri ile somutta ne söylenmek istenildiği bu yaklaşımla ele alınarak, tartışılabilir çözümlene seçeneklerine dönüştürülmüş ve kamuoyuna sunulmuştur.

Her iki çalışmada da çabalarımıza omuz veren sevgili meslektaşlarımıza, fakültelerimize, özellikle de A.Ü. Ziraat Fakültemizin seçkin yöneticilerine şükranlarımızı sunarım.

Zamanın sınırlılığı ve bir açış

konuşmasının kapsam çerçevesinin kısıtlılığı nedeniyle, üretken yapılanma anlamındaki çabalarımızın başka örneklerini anımsatmayı gerektiriyorum.

Mutlulukla belirtmek durumundayım ki, Oda'mız ciddi sorunları gündem yaptığı, bunları üreten bir yaklaşımla ele aldığı, uygar ve doğru yöntemlerle ilgililere ulaştırdığı ölçüde tüm meslek toplumundan yakın ilgi ve katkı görmüştür. Bu amaçla uzatılan eller hiç bir zaman havada bırakılmamıştır. Önümüzdeki görev dönemlerinde de aynı yaklaşımların geliştirilerek yaşama geçirilip ve daha önemli fonksiyonların yerine getirilmesini yürekten diliyorum.

Sözlerimi noktalamadan mesleğimizi ve toplumumuzu yaşamsal ölçüde etkileyen iki önemli konuya da kısaca değinmek istiyorum.

Bugün ziraat mühendisliğinin gündeminde karabasan gibi dikilen iki önemli sorun bulunmaktadır.

Mesleğimiz çok ciddi formasyon sorunlarıyla karşı karşıyadır.

İsdihdam sorunu giderek daha da ağırlaşmıştır.

Son yıllarda sorumsuzca hızlandırılan yeni fakülte açılması ve kontenjan artırılması süreci, nitel formasyon sorunlarının temel nedenidir. Bir mühür bir dekanla ziraat fakültesi açıldığını söyleyen ciddi-yetsizlik, son tahlilde tarım sektörüne karşı kayıtsızlık ve mesleğimize yönelik saygısızlık anlamına gelmektedir. Bilgi çağı dünyasının ve ülkemizin koşulları tarımsal öğretimin daha düzeyli olmasını dayatmasına rağmen, sürdürülen öğretim düzeyinin daha da geriletilmesi ulusal yararlarımız açısından talihsizliktir. Huzurunuzda, alt yapı ve öğretim kadrosu oluşturulmadan, durmadan yeni fakülte açan; bununla da yetinmeyip öğrenci kontenjanlarını sürekli artıran kolaycı yaklaşım sorumlularını meslek adına uyarıyorum. Bu olumsuz turmanış karşısında sessiz kalan Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı ve ilgili kamu yönetimlerini, ülke tarımı adına sorunu sahiplenmeye, kararlı tavır almaya ve YÖK karşısında sektör ve meslek haklarını savunmaya çağırıyorum.

Özetlediğim sürecin bir başka somut sonucu ise ziraat mühendisi sayısının on yılda iki misli artarak 21-22 binlere turmanmış olmasıdır. Yeni kitlesel artışlar söz konusu ol-

masa, aslında bu sayı ekonomik ve teknolojik koşullar bakımından Türkiye için fazlalık değildir.

- İç ve dış ekonomik konjonktür, tarımda üstün verim - düşük maliyet sentezinin tutturulmasını dayatmaktadır.

- Gelişen AT'na uyumun öncelikli koşulu, tarımda atılım yapmaktır.

- Dengesiz ve yetersiz beslenen üstelik hızla çoğalan toplumu mu bozulan ve daralan sınırlı alanlarımızdan sağlanacak ürünle insanca beslemek için kaynak kullanımında rasyonalliteyi başarmak zorundayız.

- Sanayileştirmeyi ileri sürdüğümüz noktada bile imalat sanayinin yarından çoğu tarım ürünü işlemektedir ve ihracatın omurgası tarımdır.

- Ve Türkiye kalkınmak için gerek duyduğu kaynağı tarımdan üretmek durumundadır.

Birkaç örneğini sunduğum somut koşulların gündeme getirdiği en önemli çözümlene seçeneği teknoloji kullanımının yaygınlaştırılmasıdır. Tarımda teknolojiyi egemen kılmamanın birinci yolu ise yerinde yeterince ve doğru yöntemlerle teknik eleman istihdamıdır. Yalnızca kamu kesiminde değil, ondan daha da önemlisi özel kesimde ziraat mühendisliğinin etkili kılınması, sadece meslektaşlarımızın isdihdam sorunu bakımından değil, ülke tarımının sağlıklı gelişimi açısından da gereklidir.

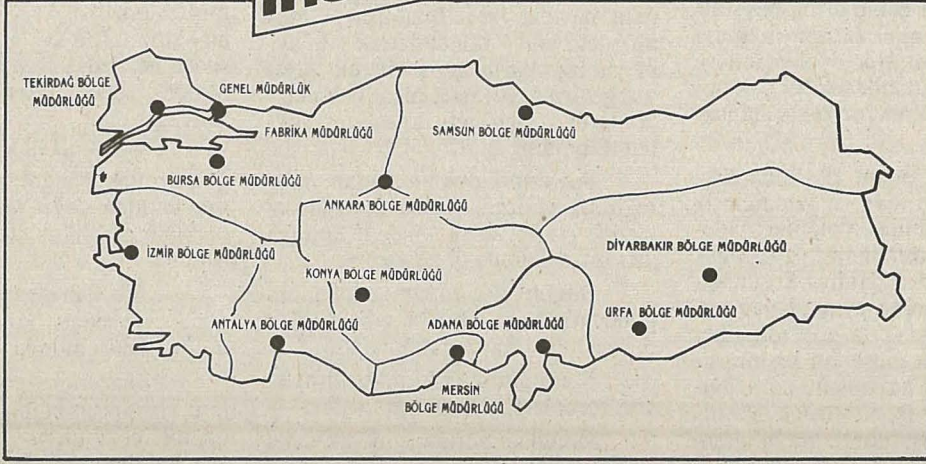
O nedenle, Oda'mızın sorumlu ve kararlı tutumuyla Danıştay'a gönderilmek aşamasına gelmiş bulunan tüzük taslağının geçerlik kazanması yaşamsal önem taşımaktadır. Gerek bu zorunluluğun yerine gelmesi, gerekse yeni yönetsel düzenlemelerle tarımda teknoloji kullanımını artırarak yaklaşımların gündeme getirilmesi açısından, başta Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı olmak üzere diğer kamu kuruluşları ve yerel yönetim sorumlularını tarım adına ilgi ve duyarlılıklarını geliştirerek devam ettirmeye çağırıyorum.

Genel Kurul'muzun ulusumuz ve ziraat mühendisliği toplumu yararına doğru kararlar üreteceği inancı, yeni dönemde daha kapsamlı ve belirleyici etkinliklerin gerçekleştirilmesi dileği ile Yönetim Kurulu'muz adına saygılarımı sunarım.

AGRO-SAN

KİMYA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

**Bitkiyi korumak
insanı yaşatmaktır.**

● **GENEL MÜDÜRLÜK:**

Valikonağı Cad. sonu
Yapı Kredi Bankası Vakıf Apt.
Kat 2-3 Nişantaşı-İSTANBUL
Tel: 131 28 00 (6 Hat)
Fax: 147 98 57
Tlx: 39 076 agro tr

● **BURSA**

Ulu Cad. Onur İşhanı
No : 306-307-313 BURSA
Tel: 14 78 81 - 15 22 07
Fax: 15 22 11

● **ANTALYA**

Ali Çetinkaya Cad.
No : 107 Kat 2 ANTALYA
Tel: 21 45 80
Fax: 21 18 96

● **FABRİKA MÜDÜRLÜĞÜ:**

Pendik Cad. No: 55/1 / İSTANBUL
Tel: 353 30 53
Fax: 353 33 52

● **SAMSUN**

19 Mayıs Mah. Süleymaniye Sok.
Ulus Apt. No: 2 Kat. 3 / SAMSUN
Tel: 129 26
Fax: 510 18

● **MERSİN**

İstiklal Cad. Camii Şerif Mah.
Bulvar İşhanı Kat. 2 D. 45
MERSİN
Tel: 309 05
Fax: 309 05

● **ANKARA**

Şehit Adem Yavuz Sok.
No: 5/8 Kızılay-ANKARA
Tel: 117 56 23
Fax: 118 58 90

● **KONYA**

Musalla Bağları
Yeni İstanbul yolu 8/B KONYA
Tel: 15 19 31
Fax: 14 51 66

● **TEKİRDAĞ**

Ertuğrul Mah. Demir Sok.
No : 30 D. 2 TEKİRDAĞ
Tel: 184 47
Fax: 112 70

● **ADANA**

Ziyapaşa Bulv. Şan Apt.
No : 119 Kat 3 D.7 / ADANA
Tel: 11 44 25
Fax: 11 61 75
Tlx: 625 65 agrs tr

● **DİYARBAKIR**

İstasyon Cad. No. 49
Gökçe Apt. DİYARBAKIR
Tel: 187 77
Fax: 163 24

● **İZMİR**

861. Sok. Jüt İşhanı
No: 72/104 İZMİR
Tel: 13 94 33-25 35 08
Fax: 13 03 28

● **TOHUM MÜD. ADANA**

Ziya Paşa Bulvarı
Şan Apt. No. 119 Kat 8/22
Tel: 19 39 46 (2 Hat)

AGRO-SAN
KİMYA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

SHP Genel Sekreteri Deniz Baykal Oda Genel Kurulu'na katılarak özetle tarım sorunlarına şöyle değindi:

... Bu toplantıya katılmanın temel görevlerimizden birisi olduğunu düşünüyorum. Toplantının ekonomik açıdan önemli sorunlarla karşı karşıya bulunduğu bir dönemde, Türkiye tarımının çok ciddi sorunlarla karşılaştığı bir dönemde, böyle bir genel kurulun ülke sorunlarının, tarım sorunlarının ayrıntılı bir şekilde tartışmasına fırsat veren bir önemli vesile olarak değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Bu görevimi belli bir ölçüde yapabilme umuduyla, anlayışıyla sizlerle beraber olmak istedim.

... Değerli arkadaşlarım ülkemizin tarımı açısından karşı karşıya bulunduğu sorunları ayrıntılı olarak ele almaya sanıyorum hiç gerek yok. Hepimiz hangi düzeyde bakılırsa bakılırsa Türk tarımının ciddi bir kriz dönemini yaşamakta olduğunu görüyoruz, biliyoruz. Üstelik böyle bir krizi çok anlamlı hale getiren başka bazı gelişmeler var. dünya tarım açısından bir büyük patlama yaşıyor, bir büyük ilerleme yaşıyor. Böyle bir ortamda böyle bir gelişme çerçevesi içinde Türk tarımı büyük bir kriz yaşıyor. Türk tarımı bir kriz yaşarken bu krizi haklı kılabilecek hiçbir gerekçe içerde dışarda ortaya konulabilmiş değil. Ve Türkiye'mizin bir sanayileşmenin kaçınılmaz olarak kendisini gösterdiği bir tarımsal bunalım süreci içinde, ne de dünyada tarımı kriz içine sokan ve bir sanayileşme çabası içine giren ülkelerde zaman zaman tarımın kriz içine girdiğini biliyoruz ya da büyük tarımla ilgili yapısal değişikliklerinin zorlandığı dönemlerde, önemli bütçe ilişkilerinde, değişikliklerin zorlandığı dönemlerde, büyük yapısal değişikliklerin kaçınılmaz oldu-

ğu dönemlerde, bir tarımsal geçici gerileme döneminin ortaya çıkacağını biliyoruz. Ülkemizde bunların hiçbirisi yok. Türkiye tarımı geleneksel yapısını koruyor, sürdürüyor. Sanayileşme konusunda bir büyük hamle, büyük sıçrama yapmış olmanın doğal sonucu olarak tarımın nisbi bir ihmal söz konusu değil, ama Türkiye'de tarım sonuçları her zamankinden daha ağır bir biçimde ortaya çıkıyor. Bunun anlamını kavramalıyız ve doğru değerlendirmeliyiz.

... Türkiye'de üretim ile ilgilenen çalışan üreten insanların yarısından fazlası, % 60 kadarı tarımsal çalışma ile geçimini sağlıyor. Türkiye'de GSMH içinde yıllık ekonomik üretim içinde tarımın payı oldukça azalmıştır. % 25'ler civarında olan bir kesimi tarımdan kaynaklanmaktadır. İhracatta doğrudan tarım nitelikli ihracat miktarının oldukça az

olduğunu görmekteyiz. Ama ciddi bir araştırma ile sanayi ürünü diye gözüken pek çok ihraç malının aslında çok küçük bir işleme tabi tutulmuş, özü itibarıyla tarım ürünü olduğunu biliyoruz. Bu anlamda reel olarak Türkiye'de ihracatının %60'ından fazlası, tarım niteliği ana karakteri olarak kendisini gösteren türlerden oluşmaktadır. Demek oluyor ki nüfus açısından yarıya yakın bir kesim, ihracatın % 60'ından fazlası itibarıyla tarıma dayalı GSMH'nın tartışmalı sektörler bir tarafa bırakılırsa 1/4'ünden fazlası hâlâ tarımdan elde ediliyor.

... Böylesine ağırlıklı temel belirleyici bir nitelik taşıyor. Ülke tarımını Türk tarımının zaman içindeki değişimi sağlıklı yönden kendisini göstermiyor. Türkiye bir süre önce tarım ürünü ithal etmeyen, kendi kendine tarımsal açıdan yetebilen az sayıdaki ülkelere birisi olarak görüldü. Ama bu böyle bir övünmeye hakkımız ortadan kalkmıştır. Bugün pek çok tarım ürünü ülkemiz ithal etmektedir. Buğday ithal ediyoruz. Ham yağ ithal ediyoruz. Bu ithalatı yapmamız halinde Türkiye'de kriz var. Buğday ithal etmezsek kriz vardır. Türkiye'nin açığıdır. Yani Güney Amerika'dan ithal edilen kriz niteliğinde değildir. O da ayrı bir sorundur. Ele alınması tartışılması gereken bir sorundur. Muz ithalatı, göstermelik sebze meyve ithalatı niteliğinde değildir, mecbur olduğumuz ithalattır ve artık kalıcı, sürekli bir nitelik kazanmaktadır. Bunun üzerinde durmak gerekir, düşünülmesi gerekir.

Değerli arkadaşlarım, ekonomimizin ana parametrelerine baktığımız zaman bunda şaşılacak hiç bir durum olmadığı gözüküyor. Bu beş yıllık planda Türkiye'de tarıma ayrılan kaynak yatırım miktarı % 7,9 sanıyorum % 11,6 idi. 3. beş yıllık planda. Bir önceki planda 12 civarında. Şimdi önümüzdeki beş yıllık döneme giderken bunu % 8'in altına indirmeyi planlamışız. Uygulamaya da, realize edilecek rakamlara da gelmiyor. Bu ciddi bir tercih midir? Türkiye tarıma daha az kaynak ayırmayı daha hızlı ve dengeli büyüme için gerekli mi? Hangi gerekçelerle böyle yapılmıştır. Bu karar o düzeyde alınınca beş yıllık bir geleceğe dönük olarak Türkiye tarıma ancak bu düzeyde yatırım yaparım tercihi yüksek sesle söyleyince Türk tarımında gerilemenin büyümesine res-

men basılmış olmaktadır. Önümüzdeki beş yıl içindeki süreç egemen karakter olarak ortaya çıkacaktır demektir. Niçin bunu yapıyoruz, bunun yararı nedir? Tarıma daha az kaynak ayırıyoruz da hangi önemli alana Türkiye'yi daha hızlı daha dengeli kalkındıracak hangi alana daha yüksek kaynak ayırıyoruz? Bunu rasyone edebilmemiz lazım, konuşmamız lazım. Sizin bilmeniz lazım inanmanız lazım, tartışabilmemiz lazım, sizin de bunun gerekçelerini yeter derecede bildiğinizi sanmıyorum. Ortaya konmuştur. Türk kamuoyu bu tartışmadan geçmeyince kendi kaderini tarımdan geçimini sağlayan ülke nüfusunun ülke istihdam nüfusunun % 60'ını ilgilendiren bu kararı nasıl böyle sükunetle alır. Pek çok alanda kendini gösterecek daha az kredi daha az yatırım, daha az girdi ve daha düşük tarımsal üretim. Ne zaman daha düşük tarımsal üretim? Dünya bir tarımsal patlama içine girmiştir.

... Daha başlangıcındayız, yepyeni bir dönem başlıyor, yepyeni bir çağ başlıyor. Önümüzdeki on yıl, yirmi yıl, otuz yıl, bu konuda çok büyük patlamaları gerçekleştirebilecek durumda. Bu üretim artışına paralel olarak reel tarım ürünleri fiyatlarında da bir gerilemenin ortaya çıktığını biliyoruz. Yapılmış bir araştırma var; yüzyıl öncesine göre bugün mısırın reel fiyatı yarı yarıya düşmüştür. 1970'ten 1983'e kadar yaşanan süreçte çeşitli tarım ürünlerinin fiyatları düzenli bir biçimde düşmeye devam etmiştir. Buğday fiyatı % 1 düşmüştür. Düzenli olarak yıllık % 1 düşmüştür. Aynı şekilde pirinç fiyatı düşmüştür. (% 2.6). Diğer tarım ürünlerinin fiyatlarında da yine önemli, anlamlı düşüşler vardır. mısır da % 2.6, diğer ürünlerde de % 1.3 düşmüştür. Bu nisbi bolluğun ortaya çıkmaya başladığını gösteren bir olaydır.

Tüm dünyada öylesine bir büyük üretim patlaması dönemini yaşıyorken Türkiye'de net ithalatçı duruma düşmek kaçınılmaz hale geliyor. Bu doğru bir değerlendirme değildir. Yanlış bir değerlendirmedir.

... Değerli arkadaşlarımız GAP projesi, Türk tarımı konuşulurken gündeme gelen en önemli konulardan birisi. Ayrıntılarına girmek istemiyorum ama gündemimiz çerçevesinde GAP projesi Türk tarımında çok büyük bir üretim artışını beraberinde getirecek gibi gözüküyor. Bu

üretim artışını büyük bir mutlulukla karşılanıyoruz. Ama bu mutluluğun barberinde getireceği sorunların çözümünü şimdiden düşünmeye başlamalıyız. Türkiye'de Ziraat Mühendisleri bu konuya sahip çıkmalıdırlar, gerekli kollektif düşünme sürecini harekete geçirmelidirler, başlatmalıdırlar. Tarım öyle bir alanki yokluğu bir dert varlığı ayrı bir dert. Yeter örgütlenme yeter düzenlenme gerçekleştirilememişse bu kaçınılmaz bir biçimde ortaya çıkabiliyor.

Değerli arkadaşlarımız, GAP'ın beraberinde getirebileceği üretim artışının yaratacağı sorunların şimdiden düşünülmesi gerektiğini ifade etmişim. Bu sorunlar, Türkiye'de kendisini gösterebilecek olan fiyat çökmeleri şeklinde ortaya çıkabilir. Buna karşın önlemlerin düşünülmesi hazırlanması gerekir. Ayrıca bu üretim artışı Türkiye'de hızlı bir üretim artışının şansının zorlanması görevini hepimizin üzerine yüküyor. Buna hazırlanmamız gerekir. Zaten GAP devreye girmeden de Türkiye'deki tarımsal ürün desenlerinin bir değişim geçirmeye başlamış olmasının sonucunda çeşitli alanlarda krizlerin pazarlama eksikliğinden, zafiyetinden kaynaklanan krizlerin ortaya çıktığını biliyoruz. Bir yanda Türkiye belli alanlarda ithalata mecbur ülke haline döşürken öte yandan belli alanlarda pazarlayamadığı ürün nedeniyle içine düştüğü kriz durumlarını aşmakta olduğunu biliyoruz.

... Türkiye'nin tarımsal ürün tüketimi açısından çok yetersiz düzeyde olduğunu biliyoruz. Özellikle kaliteli protein içeriği yüksek tarımsal ürün tüketimi açısından iyi bir noktada olmadığımızı biliyoruz.

Elbette yapılması gereken şeylerin başında Türkiye'deki tüketimin kalitesini yükseltecek biçimde yerli üretimin değerlendirilmesi gerekiyor. Bunun yanı sıra Türkiye'nin iç talebin ötesinde ortaya çıkacak üretimi değerlendirebilmesi için etkin bir dış pazarlama organizasyonunu gerçekleştirmesi gerekiyor. Şu anda Türkiye'nin tarımsal ürünlerini dış pazarlama açısından değerlendirebildiğini söyleme imkanı ne yazık ki yoktur.

... Bunun çok başarılı örnekleri var: İsrail'de yaşanan örnekleri var; İspanya'da gerçekleştirilen örnekleri var Fransa'da gerçekleştirilen örnekleri var. Her birisi olabilir. Her iktidar kendi siyasi anlayışına

göre bir model geliştirebilir. Kimisi şirketleşmeye dayalı olarak yapılabilir. Kimisi kooperatifleşmeye dayalı olarak yapılabilir. Ama mutlaka bir örgütlenme modeli bulmalıyız. Böyle bir örgütlenme modelinin ortaya çıkması için iktidarın hükümetin, kamunun büyük bir sorumluluk üstlenmesi yönlendirici olması ufuk açıcı olması destek vermesi gerekiyor.

... Üzerinde durmamız gereken temel konulardan birisi de Türk tütünü beklentisini gösteren sorunlarla ilgilidir. Son günlerde hızlı, canlı tartışmalara konu oldu.

... Muhalefet partileri çok doğal bir reflexle tütün üreticisinin hakkını korumaya dönük bir davranış içinde ortaya çıktılar. Verilen fiyatların yetersizliği, baş fiyatın ortalamaya fiyatın (muhtemel ortalama fiyatın) yetersizliğini ifade ettiler. Piyasanın geç açılmasından dolayı, alımların hızlı yapılmamasından dolayı şikayetlerini söylediler. Ama iktidar değişik bir tavır içine girdi ve izlediği tütün politikasını ekonomik açıdan haklı, doğru bir politika olduğunu, Türkiye'nin bu konuda bu politikayı izlemek zorunda olduğunu, yüksek fiyat vererek tütün sorununun ülke ekonomisi açısından tütün dışında üretim gerçekleştiren çiftçiler açısından, ekonominin genel dengeleri açısından daha iyi bir çözüme kavuşturulmayacağını, düşük fiyat politikasının bu anlamda kaçınılmaz olduğunu ifade ettiler. Gerçekçe diye söyledikleri de Türkiye'deki tütünün yeter miktarda tüketilemediği, ihraç edilemediği, ihracatı zorlamak için 103 milyon dolar civarında bir sübvansiyonun kaçınılmaz olduğu bütün bu yüklerden kalkmanın doğal gereğinin de gerçekçi bir fiyat vermektен geçtiğini ve bunu yaptıklarını ifade ettiler.

... Elbette bir ürünle ilgili politika belirlenirken sadece üreticinin gelir düzeyi göz önünde bulundurulmak durumunda değildir. Başka bazı temel unsurların, ekonominin bütünü ile ilgili pek çok unsurunun da gözönünde bulundurulması kaçınılmazdır.

... Nedir tütündeki temel sorun? İç tüketimi ve dış pazarlama imkanımızı haklı kıldığı için ötesinde bir üretimin ortaya çıkması, ortaya çıkan üretimin tümünün uygun fiyatlarla değerlendirilmesi beklentisi dolayısıyla kamunun ek mali yükleri taşımak zorunda bırakılması, şikayet

konusu olarak bu ortaya çıkıyor. Bu noktada sormak hepimizin hakkıdır; Türkiye'de tütün üretimi niçin iç tüketimin ve dış pazarlama imkanının ötesine taşırılmıştır, niçin taşırılmıştır, kim taşırmıştır, ne zaman taşırılmıştır, kimdir bunun sorumlusu? Bunları unutarak birdenbire fiyat verme noktasına gelindiğinde bir mali sorumluluk anlayışı içinde "ancak şunu verebilirim" diyerek olayın içinden çıkmak imkanı yoktur. Olay bir bütündür. O tütün üreticisi kendi başına onu ekmedi. Türkiye'de isteyen istediği yere tütün ekemez. Kim o izni verdi? Türkiye'de bu üretimi mümkün kılan ekim izni kim tarafından verildi, kim aldı, ne zaman aldı, nasıl aldı, verirken aklın neredeydi? Yedi yıldan beri iktidardasınız, yedi yıldan beri bu politikayı götürüyorsunuz. Daha geçen yıl Denizli'nin 28 parça köyüne taban arazide tütün ekme izni siz verdiniz. Şimdi fiyat verme noktasına gelince bunları değerlendiremeyiz, bu fiyatı veremeyiz" diyorsunuz. Türkiye'de içerdiği tütün tüketiminin hangi miktarlarda olacağı, Türkiye'nin dış satım imkanının hangi mertebelerde ortaya çıkacağı bir sır değildir. Bunlar biliniyor. Bunu bile bile niçin böylesine geniş bir ekim imkanını sağladınız? Bu anlayış bizi Türkiye'de üretim planlamasını en muhtaç olduğumuz bir alanda dahi, buna en elverişli olan bir üretim alanında dahi uygulanamıyor olduğunun bir açık ifadesiyle karşışarşıya olduğumuzu gösteriyor.

... Tütünde ve daha pek çok alanda kaçınılmaz halde ciddi bir üretim planlaması yapmak mecburiyeti vardır.

... Değerli arkadaşlarım, tarımımızın pek çok sorunu var. Bu sorunları yeniden doğru bir şekilde ele almanın kaçınılmaz hale geldiğini düşünüyorum. Türk tarımı sahipsiz kalmıştır. Çiftçi örgütsüzdür. Tarım örgütlenmemiz demodedir, günün ihtiyaçlarına cevap vermez niteliktedir.

... Günün gereğine uygun bir yeni resmi yapılaşmaya, kurumlaşmaya ihtiyaç vardır. Resmi yaklaşım yanlıştır. Üreticinin örgütlenme düzeyi doğru değildir. Türkiye'de tarım, bırakınız Türkiye'yi dünyada tarım örgütlenmeye en muhtaç olunan, örgütlenme eksikliği çok hissedilen bir alan. Ama Türkiye'de en örgütsüz alan olmaya devam ediyor. Hâlâ Tarım Satış Kooperatifleri, Ta-

rım Kredi Kooperatifleri, Ziraat Odaları hiç anlam taşımayan, göstermelik, ciddi bir önemi olmayan yapılar halinde hâlâ sürüp gidiyor. Ciddi bir kooperatifleşme modeli bulamadık. Bu büyük resmi kooperatiflerin (Satış ve kredi kooperatiflerinin) önemli sorunları var. Bu konuları ciddi bir konuşmamız, yeniden bir bakmamız gerekmektedir. Giderek resmileştiriyoruz. Her şeyi özelleştiriyoruz, hatta yabancılaştırıyoruz her şeyi ama özelleştirilmesi gereken, toplumsallaştırılması gereken en temel faaliyetleri resmileştirmeyi maarifet sayıyoruz. Tarım Satış Kooperatifleri resmi kuruluşlar haline dönüştürüldü. Genel müdür atanıyor. Dört tane üretici temsilcisi, dört tane resmi temsilci genel müdür de oradan. Beş-dört. Üstelik yıllardır kongre yapma imkanı verilmiyor. Anlamsız bir şekilde erteleniyor. Üstelik kooperatifler bir küçük tesis yapmak için bakanlıktan izin almak zorunda kalıyorlar. En sıradan bir iş, bir küçük çırçır fabrikası açmak için bakanlıktan izin almak zorunda kalıyorlar. Bürokratik engeller, yönetsel engeller, ekonomik engeller, tarım kesiminin örgütlenmesinin önünde hâlâ. Bırakınız bunun dışında bir başka model kooperatifleşme olayı yaşanıyor dünyada, dünyanın her yerinde tarımda ideali kooperatifleşme. Türkiye'de kooperatifler henüz bir üst örgüt kurma imkanına sahip değildirlere. Bunca yıldan beri, bunca deneyimden sonra hâlâ üst örgüt kurmuyoruz. bu örgütlenme konusunda yeni bir anlayışla yaklaşılması gereğini düşünüyorum. Türk tarımının örgütlenme biçiminde bundan sonra araştırmaya daha çok değer veren, araştırmayı öngören yeni kurumlaşmaların mutlaka gerçekleştirilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Tarım giderek araştırmaya dayanıyor, biyolojiye dayanıyor, genetiğe dayanıyor. 1930'lu yıllarda bile ilk kurulan kuruluşlar arasında araştırma istasyonları vardı. Her alanda, her değişik alanda araştırma 1930'larda bile ciddi bir ihtiyaç olarak hissedilmiş, Türkiye 2000'li yıllara doğru gidiyor hâlâ araştırma konusunda ciddi bir çabamız, bir hamlemiz, bir kurumlaşmamız, bir örgütlenmemiz yok. Türkiye tamamen dış etkilerin ticari mantığına teslim edilmiş durumda. Tohumu öyle, ırk ıslahı öyle. Getirilen hayvanlar ölüyor, tohumlar bir büyük anarşi yara-

ıyor. Büyük sorunlar doğuyor, firmalar yarışına Türkiye sahne oluyor ve Türkiye'nin en örgütlü faaliyet alanlarının başında gelen Tarım Bakanlığı bu gelişmeler karşısında seyirci olmanın ötesinde hiç bir şey yapamıyor. Bunları yeniden düzenlemek lazımdır. Türkiye kendisi çağdaş teknolojinin gelişmelerini izleyebilmeli, adapte edebilmeli, bu konuda yeni ve etkin girişimleri sahneye yollamalıdır diye düşünüyorum. Bunun öncülüğünü yapmakta herhalde Türk tarımcılarına düşecektir.

... Sayın başkan böylesine seçkin bir heyete zihnimi meşgul eden, parti olarak bizi yakından ilgilendiren bu temel konulara ilişkin ana yaklaşımlarımı ifade etmek imkanını bulabildiğim için kendimi çok mutlu sayıyorum. Size ve genel kurulumuzun değerli üyelerine, değerli konuklarına en içten saygılarımı sunuyorum. Teşekkürler ediyorum.

İBRAHİM YETKİN **Türkiye** **Ziraatçılar Derneği** **Genel Başkanı**

Arkadaşlar hepimizin bildiği gibi ülkemizde tarım alanında belli meslek grupları var. Bu meslek gruplarının yıllardır süren belli bir birlikteliği, ve çalışması var. Sayıyorum 1980'den bu yana kırsal kesime hizmet veren meslek kuruluşlarının birlikteliği de kaçınılmaz bir noktaya geliyor.

... Meseleye Türk Ziraatçılar Derneği olarak sınıfsal bakıyoruz. T.Z.D. olarak tercihimizi halktan yana ve soldan yana koyuyoruz. bundan onur duyuyorum. Bu anlamda bir yıllık sürede Zir. Müh. Odası ile olan ilişkilerimizde bir takım yanlış anlaşılımlar, bir takım farklı ilişkiler, çelişkiler oldu... Belki tabana yansımıştır. Ama bizim ne bu odaya ne de odanın üyelerine karşı yıpratıcı bir davranışımız söz konusu değil.

... Geçmiş yönetim kurulundaki arkadaşları yürekten kutluyorum. Ülke tarımı adına çok güzel çalışmalar yapıldığına dernek olarak inanıyor ve içtenlikle kutluyorum.

AKIN BİRDAL **İnsan Hakları Derneği** **Genel Sekreteri** **(Zir. Yük. Müh)**

Değerli arkadaşlarım, bugün

dünyada yeniden yapılaşma ve demokratikleşme sürecini çok sıcak olarak yaşıyoruz. Kuşkusuz bu durum Türkiye'de de en kısa sürede kendini gösterecektir. Ve gündemde bulunan demokrasi sorununu da en ağır biçimde hissettirecektir. Bugün Türkiye'deki tarım sorunları, köylünün sorunları ve tarım mühendislerinin sorunları demokrasi sorunları içersinde çözümlenecektir.

... Bu doğrultuda kuşkusuz tarım mühendisleri kendi mesleki onur ve formasyonlarını yükseltirken demokratikleşme sürecinde T.M.M.O.B. platformunda ve Türkiye'de oluşturulacak demokratik platformlarda yerini alacaktır. Katkısı olacaktır. Ve bu doğrultuda Odamız önemli ivmeler kazandırmış katkılarda bulunmuştur. Ve 32. genel kurulumuzun da bundan böyle bu doğrultuda demokratikleşme sürecinde bir yer alabilecek kararlar ve düşünceler üretebileceğini umuyoruz.

... Değerli arkadaşlarım, AT geçmişte birtakım bloklara karşı oluşturulmuş bir ekonomik topluluk niteliği nedeniydi. Ama şimdi salt bir ekonomik topluluk olmak niyetinden çıkmış, demokratik ve siyasi değerleri ve hukuk normlarını esas alan bir topluluğa dönüşmüştür. AT'ye üyelik için başvurunun 1993'e bırakılmış olması rastlantı değildir. Tarımı entegre edilmemiş toplumun demokratik siyasi ve hukuk normları AT'na göre düzenlenmemiştir. Ama Avrupalı olduğumuzu söyleyebiliyoruz. Avrupalı bugün demokrasi ve insan haklarına bağlı ve salt saygılı olmakla değil, insan haklarına ve demokratik değerlere dayalı bir demokratik anayasa ve o anayasaya bağlı demokratik yasanın düzenlenmesi bunların yaşama geçirilmesi ile olasıdır.... Türkiye'de demokratikleşme mücadelesinin her geçen gün kanallarının daraltılıyor olması, gelecekteki Türkiye'nin önünün aydınlık olmadığına işaretidir. Aksine dünyadaki demokratikleşme hareketi ve yeniden yapılanma süreci gelecekteki Türkiye'nin demokratik bağımsız ve laik bir Türkiye'ye kavuşmasını hiç bir güç geciktiremeyecek ve engellemeyecektir. Kuşkusuz bunda aydın yurtsever tarımcıların da büyük görev ve işlevleri olacaktır.

Dün olduğu gibi bugün de ziraat mühendisleri arkadaşlarımız ve meslek odamız birlikte ve ortak paydada birleşerek bu yapılanmada ye-

rini alacaktır. Bu umut ve inançla tümünüzü saygıyla selamlıyorum.

HASAN METİN Veteriner Hekimleri Derneği Genel Başkanı

Ziraat Mühendisleri Odası'nın 32. olağan genel kurulunu onurlandıran Ziraat Mühendisleri ve değerli arkadaşlarım, konuyu değişik bir platformdan ele almaya çalışacağım.

1960'larda denizde korkunç bir hamsi potansiyeli var. Üretici örgütü, yeteri kadar hamsi üretiyor. Hamsiyi tercih edilen ürünler arasına sokuyor. Kişi başına deniz ürünleri tüketiminde çok güzel, insan onuruna bağdaşık üretim, tüketim var. Ve kuşlar arta kalan hamsileri yiyen kuşlar deniz kenarındaki kayaların ve taşların üzerine gübrelerini bırakıyorlar. Barut sanayinde bir miktar kullanılıyor. Büyük bölümü de gübre olarak satılıp döviz kazanırılıyor. Tabii ki balıkçının doğayı koruma bazındaki avlanması % 20'leri % 25'leri aşmıyor. Kaynakta % 75-80 kalma var. Kaynağı kurutmamak var. Derken güçler giriyor oraya, deniz canavarı diyebileceğimiz gübre fabrikaları kuruluyor. Fabrikaların kuruluşu ile birlikte saldırgan balık avlama balık-unu fabrikası ağızını açmış bekliyor. Artık % 25'leri değil, 50-60'larca yaklaşıp denizdeki hamsiyi tümüyle kaldırıp fabrikanın bacasından atıp aşağıdan balık-unu olarak alıp, Brolier (Avrupa'daki ABD'deki) üreticilerine balık unu olarak satıp kısa sürede para kazanmanın mutluluğu yaşıyor.

... Bizim balıkçılar işsiz. Zaten arazi de yoktur. Şimdi bunu neden anlatıyorum, demokrasi nasıl olmalıdır? Nedir? Herhalde İskandinav'dan ithal edilen İskandinav kökenli balıkların yendiği bir ülkede balık üreticisi kara kara düşünürken yaşamsal birincil derecedeki sorunların, yaşama sorununun, okul, eğitim sorununu çözemezken herhalde bizim çok üst düzeyde tartıştığımız demokrasi kavramının olması gerek, okuyamaması gerek, okuyamadığı için düşünmemesi gerek. Dolayısıyla fikir üretmiyor, talep nedir bilmiyor, örgütlenme boşluğu hissediyor. 1960'larda daire şube müdürlüğü 70'lere doğru, daire başkanlığı, daha sonra Genel Müdürlük ve 80'lerde tekrar daire başkanlığına

indirilen 83'de kaldırılan, daire, şube müdürlüğü de kaldırılan kamu gözetimindeki balıkçının kamusal örgütü devlet tarafından koruyup kollanan örgütün hukuksal çatısını bile dile getirecek durumda değil.

Salt balık mı? Domatesi, sebzeyi, salatalığı nerdeyse vitrinde göreceğiz. Nitekim okuyoruz gazetelerden, ülkemizin karakteristiği tarım olduğu halde artık bir sanayi ülkesi olduk diye en derin ağızlar, orda burda şişinip dururlar. AT'nin demokrasisinde inceleme yaparsanız bizim sanayi ürünü saydığımız kalemelerin % 80'i tarımsal kökenli, bitkisel ya da hayvansal ürüne dayalı.

ADNAN KORKMAZ Veteriner Sağlık Teknisyenleri Derneği Genel Başkanı

Sayın divan üyeleri, basın mensupları, konuklar, ZMO'nun delegeleri; ZMO'sunun 32. genel kurulunda Vet. Sağ. Tek. Dern. adına hepimizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Tarım geniş anlamda hayvancılığı da kapsadığından gerek bitkisel üretim, gerekse hayvansal üretimi ayrı ayrı düşünmemiz mümkün değildir. Bu nedenle gerek bitkisel üretimin gerekse hayvansal üretimin birbirlerine karşı etkinliklerini de görmememiz mümkün değildir. Hayvan yetiştiriciliğinde çok önemli olan çayır ve meralarımızda hayvan miktarı ve otlama kontrol altına alınmadığından tahrip edildiğini görmekteyiz. Yine mer'alarımızın düzenli bakımı ve kullanılma koşulları sağlandığında ülke hayvancılığımıza katkıda bulunulacağını düşünüyoruz. 21.745.695 km² çayır mera alanı olan ülkemizde bu alan ülke alanımızın % 28'ini kapsamaktadır. Ne yazık ki gün geçtikçe çayır mera alanlarının da bozularak tarla yapmak suretiyle daraldığını görmekteyiz. Mer'a amenejmanı konusunda hayvan yetiştiricilerinin yeterince bilgiye sahip olmadıklarını görmekteyiz. Ulusal bir konu olan mer'alarımızla ilgili olan Anayasamızın 45. maddesinde "Devlet çayır, mer'a, bitkisel ve hayvansal üretimi, tarım ve hayvancılıkla uğraşanları güvence altına alır" hükmü bulunmasına rağmen bugüne kadar yasal bir düzenlemenin gelmediğini gör-

mekteyiz.

... Yurt dışından getirilen süt miktarı yüksek ithal hayvanların aynı bakım ve aynı beslenme koşullarının ülkemizde sağlanamayacağını görmekteyiz. Bu nedenledir ki yurt dışından inek getirmenin ülkemiz için faydalı olamayacağı gözlemlerimiz arasındadır.

Değerli basın, değerli konuklar... AT'na, tarım sektörümüzün topluluk karşısındaki durumu ve Topluluğa uyum sağlayabilmemiz için entegrasyona geçiş dönemimizde her türlü araştırma eğitim, örgütlenme ve yasal düzenlemeler konusunda çalışmalarla gerekli ağırlığın verilmesini zorunlu görmekteyiz.

Teknik ve sağlık personeli meslek ayırımı yapılmaksızın Veteriner Sağlık teknisyenleri ile birlikte Ziraat teknisyenleri de lisan kursuna katılmalıdır. AT ile kuruluşları ile gereken işbirliği yapabilmemiz için ziraat mühendislerimizle birlikte veteriner sağlık teknisyenleri mutlaka yurtdışına gönderilmelidir. Ziraat Mühendislerimizle birlikte veteriner

sağlık teknisyenlerinin görev ve yetki yönetmeliği çok acele çıkarılarak, uygulamaya konulmalıdır. 1954 yılından bu yana uygulanmaya konmamış olan serbest veteriner sağlık teknisyenlerinin çalışma sınırlarını belirleyen yönetmelik, acilen çıkarılmalıdır ve uygulamaya konulma-

lıdır. Anti demokratik olarak gördüğümüz 3285 sayılı hayvan sağlığı kanununun hayvan aşılama ile ilgili 17. maddesindeki veteriner hekim sorumluluğu kaldırılmalı, mezbaha hizmetleriyle ilgili 33. madde acilen değiştirilmelidir.

32. Genel Kurul'un ardından...

Odamızın iki yıllık bir süre için görev yapacak olan organlarının seçimleri, Mart ayı başında gerçekleştirildiğimiz 32. Olağan Genel Kurulumuz ile tamamlandı. İller düzeyinde temsilcilik ve delegasyon, bölgeler düzeyinde ise şube yönetim kurullarının seçimi ve bu kişilerin katılımı ile Genel Merkez Yönetim Kurulu'nun ve diğer merkezi organlarının oluşturulmasını içeren Genel Kurul, yaklaşık 2.5 aylık bir süreci kapladı.

Genel Kurulumuz, geçmiş dönemlere oranla özellikle iller ve şubeler düzeyinde daha geniş bir üye katılımı ve farklı yaklaşımdaki delegeler il temsilcisi adaylarının çektiği bir platforma dönüştü. Önceki Genel Kurul süreçlerinden daha hareketli ve çok sesli bir seçim dönemi geçirmemizde şüphesiz ki Oda'mızın bugün gelmiş olduğu yerin büyük önemi vardı. Aktivitelerin durdurulduğu, çalışmaların askıya alındığı, eylemsiz kalan uzun bir süre boyunca daha etkin bir oda yaratılması için karınca kararınca çaba sarfeden ve inancını kaybetmeyen, yurdun dört bir yanından Genel Kurullarımıza sürekli katılan birçok meslektaşımızın, aynı canlı çizgilerini sürdürmeleri sonucu, bu Genel Kurul süreci de daha etkin ve daha eylemci bir Yönetim Kurulu oluşturulmasından yana tavır koyarken, geleneksel yaklaşımını da sürdürdü.

Ülke çapındaki Genel Kurul sürecinin en hareketli bölümü, 3-4 Mart tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirilen Genel Kurul toplantımız öncesi yaşandı denilebilir. Ülke düzeyinde katılımcı delegeler belirlenmiş ve önceki Yönetim Kurullarının çizgisi doğrultusunda mesleki muhalefeti geliştirecek, demokratik yapıyı koruyacak bir Yönetim Kurulunun göreve geleceği büyük ölçüde gözüküyordu. Bu nokta yani delege-

ler arasındaki farklı eğilimlerin listeler şeklinde yansımaları ve alternatifler oluşturulması, her zamanki gibi Genel Kurul'umuzun doğal bir sonucu idi. Ancak bu olgunun geçmiş yıllardan farklı bir biçimde yansıtılmasına tanık olduk. Bir önceki Genel Kurulda farklı listelerde yer almasına rağmen, göreve gelen Yönetim Kurulu'nun aktivitelerini izleyen, katılan ve çalışmalara yakın destek olan delegelerimizin bir kısmı yaptıkları değerlendirmeler sonucu eski yönetim kurulunun bir takım üyelerinin yenilenecek göreve devam etmek istemesi karşısında, ayrı bir liste oluşturulmaması doğrultusunda tavır koydular. Nitekim oda platformunu dar bir yaklaşım içerisinde değerlendiren bir kısım üyelere karşı, çalışma programının ardından "İlle de liste çıkaralım diyenler neredesiniz? Yapılanları eleştirsenize." çağırısı hiçbir ses getirmede. Örgüt yapı-

mızı güçlendirici, daha aktif bir oda yaratma çabalarını destekleyici ciddi atılımların yapılması doğrultusunda kararların alındığı bu genel kurul, yeni yönetim kurulunun önüne, örgütsel ve mesleki yönde somut hedefler koydu.

Oda platformunu yanlış algılayanın ortaya çıkardığı dar ve çıkarıcı yaklaşımların yerine, geniş tabanlı, çok sesli ve üretken bir yapının yeğlenmesi anlamında örnek olabilecek bu genel kurulumuz, "sağduyunun" başka bir deyişle tüm delegelerimizin bütünleşmesi ile sonuçlandı.

Alınan kararların hayata geçirilmesi, etkinliklerimizin daha da güçlendirilmesi doğrultusunda Yönetim Kurulu'muzun yapacağı çalışmalara üyelerimizin daha fazla katılacağı inancıyla tüm üyelerimize ve delegelerimize teşekkür ediyoruz.

ETKİN VE GÜÇLÜ BİR

ZİRAAT

MÜHENDİSLİĞİ İÇİN

DAHA ÖRGÜTLÜ BİR

ZMO

32. DÖNEM PROGRAM TASLAĞI 1990 - 1991

1. ÖRGÜT ETKİNLİKLERİNİ ARTIRICI ÇALIŞMALAR:

Oda çalışmalarının son on, on-beş yıllık süreci, önemli ölçüde, önceki dönemde yaşanan çok yönlü toplumsal çalkantı ve kargaşa nedeniyle, birçok kitle örgütünde de yaşandığı üzere, örgüt - üye, ya da örgüt içi birimler arası ilişkiler açısından ilkeli işletilebilir mekanizmalar oluşturmakta yetersiz kalmış, üstelik önceki dönemlerde edinilmiş kazanımlar ve kurulabilmiş kitlesel bağlar da gereğince korunamamıştır.

Oda platformunda son yıllarda sorumluluk üstlenmiş tüm yönetimler, bu iletişim ve ilişki eksikliğinin yarattığı sorunlar her alanda yoğun biçimde yaşamışlar ve bu nedenle örgüt bütünlüğü ölçüğünde etkinlik üretme anlamında büyük sıkıntılar içinde olmuşlardır. Böylesi bir ilişkisizlik ortamında, Oda sorumluluklarını kavrama ve yükümlülüklerini yerine getirme fonksiyonu, zorunlu olarak büyük oranda Genel Merkez çabaları ile sınırlı kalmıştır.

Yaşanan tüm olumsuzluklara rağmen, özellikle son dönemlerde gündeme getirilmeye çalışılan "üretken yapılanma, üretikçe kitle katılımını sağlayıp daha kapsamlı çalışmalara yönelme" şeklinde özetlenebilecek olan temel yaklaşım ve bu yaklaşımın somutlaştırılması ölçüsünde meslek toplumundan ve kamuoyundan alınan olumlu tepkiler, güçlenerek kurulması gereken "üye-oda ve örgüt birimleri arası" ilkeli ilişkiler bakımından umut verici bir hareket noktası niteliği taşımaktadır. O açıdan, Genel Merkez, Şubeler, temsilcilikler ve doğrudan üyelerle kurulması gereken ilişkilerin, gelecekseli aşım gerçekten etkili ve işler kılınması, karşılıklı güdülemeyle dinamik bir mekanizma oluşturması, son derece önemli ve yaşamsal bir gerekliliktir. Açıklanan nedenlerle, bu program taslağında örgütsel ilişkiler ve örgütün etkin kılınması konularına çok özel bir yer verilmesi zorunlu görülmüştür. Aşağıda bu bağlamda yaşama geçirilmesi düşü-

nülen, tartışılması ve geliştirilmesi gerekli çalışma doğrultuları aktarılmaya çalışılmıştır.

1.1. GENEL MERKEZ DÜZEYİ ÇALIŞMALARI:

Örgüt etkinliği amacına yönelik olarak Genel Merkez Yönetim Kurulu sorumlulukları aşağıdaki doğrultularda geliştirilmeye çalışılacaktır.

1.1.1. 32. Genel Kurul'da alınan ilke kararı çerçevesinde, örgüt birimleri arasında hem demokratik hem de kamu kurumunu niteliğinde meslek kuruluşu olmanın gereği belli anlamda hiyerarşik etkileşimin ve işbirliğinin geçerli ve sürekli kılınması açısından, merkez dışında şubeler adına söz ve oy hakkına sahip iktisat üyenin katılımıyla oluşan, yönlendirici işlev gören ve yılda en az dört kez toplanan bir Eşgüdüm Kurulu'nun örgütlenmesi,

1.1.2. Bu örgüt modelini işler kılarak Genel Merkez, şubeler, temsilcilikler arasında, karşılıklı etkileşime açık ve üretken bir mekanizma oluşması için, gerekli planlama, örgütlenme, yönlendirme ve denetleme sisteminin kitlenin görüşlerinden yararlanılarak oluşturulması,

1.1.3. Şube ve temsilciliklerin çalışmalarının izlenmesi, gerektiği durumlarda bu birimlere özel görev ve sorumluluklar yüklenmesi,

1.1.4. Önemli konu ve olağan dışı gelişmelerin değerlendirilmesi sürecinde, alt örgütlerin görüşlerinden yararlanılıp, somut katkıların sağlanması, bu çerçevede oluşturulacak kural, komisyon ve benzeri organlarda özellikle şubelerin sorumluluk alacak bir şekilde temsil edilmesi,

1.1.5. Oda gelirlerinin artması-na dönük yani yöntemlerin araştırılması, öngörülen çalışmalar ve bölgede sağlanan akçal olanaklar gözetilerek, şubelere ödenek ayrılması, ödeneğin bütçe disiplinine uygun harcanmasının yönlendirilip, periyo-

dik olarak denetlenmesi,

1.1.6. Örgüt genelinde Oda-üye ilişkisini güçlendirmek amacıyla yıllardır ağır aksak yürüten aidat konusuna ivme kazandırılması, gündeme getirilecek bir "Aidat Ödeme Kampanyası" ile sorunun tüm üyeler geneline yaygınlaştırılmaya çalışılması,

1.1.7. Üst kuruluşumuz TMMOB düzeyinde Oda temsilinin daha etkili kılınması, Oda görüş ve saptamalarının TMMOB platformuna sürekli olarak aktarılması, Oda tarafından gerçekleştirilen etkinlik ve üretilere TMMOB'nin sahip çıkıp, kamuoyuna bu düzeyde de yansıtılmasına aracı olmasına çaba gösterilmesi,

1.1.8. Şubeler ve şube etki alanı dışında bulunan yörelerde alt birimlerin katkısıyla meslek, meslektaş sorunları veya ülke tarımına ilişkin konularda bölge toplantıları ve benzeri etkinliklerin planlanması,

1.1.9. Geçen dönemde alınmış olan bilgisayarın verimli kullanılmasıyla, üye-oda ilişkilerinden başlayıp yatırımlar, GSH'da tarımın payı, üretim, fiyat, maliyet gibi ülke tarımına ilişkin tüm gerekli verilerin derlenip değerlendirilmesi, kamu kurumu niteliği ile bağdaşır düzen ve işlerliği olan büro yönetim sisteminin geçerli kılınması,

1.1.10. Toplam üyelerin yaklaşık yüzde onbeşinin Ankara'da olduğu gözetilerek, Bşakentteki üyelerimizle daha sıkı Oda-üye ilişkisi kurulması yöntemlerinin araştırılması,

1.1.11. Yeni kurulan illerde Oda temsilciliklerinin oluşturulması, şube kurulması istemlerinin Tüzük hükümleri çerçevesinde ele alınıp, somut koşullar yerinde saptanarak değerlendirilmesi,

1.1.12. TMMOB'ca hazırlanan Asgari ücret ve çizim standartları ve Serbest Mühendislik Müşavirlik hizmetleri yönetmeliği uygulamasına ilişkin olarak şube ve temsilciliklerin görev ilkelerinin belirlenmesi,

1.1.13. Diğer meslek örgütleri ve tarımla ilişkili kitle kuruluşlarıyla ilkeli ilişki ve işbirliği olanaklarının TMMOB örgütülüğü ve kamu kurumu niteliğinin yüklediği sorumluluk gözetilerek geliştirilmesi ve ortak çalışmalar yapılması, bu çerçevede ziraat mühendisliğinin uzmanlık alanlarında görev yapan derneklerle özellikle yakın ilişkilerin kurulması,

tarıma hizmet veren örgütler arası ilişkilerin sağlıklı yürütülmesi amacıyla eşgüdüm fonksiyonlu bir üst örgütlenme modelinin araştırılması,

1.2. ŞUBE DÜZEYİ ÇALIŞMALARI:

Önümüzdeki çalışma döneminde Oda Şubelerinin kendilerinden beklenen ödevlerini yerine getirmeleri anlamında süregelen çalışma yöntemini aşmaları, sorumluluklarını yalnızca şube merkezinin bulunduğu il ile sınırlı kılmayıp bölge illerini de her anlamda kavramaları ve örgüt disiplinini sağlamada belirleyici olmaları açısından aşağıda belirtilmeye çalışılan hususların tartışılması gerekli görülmektedir.

1.2.1. Şubelerin kuruldukları il yerine, görev çerçevesine giren bölge ölçeğinde sorumluluk üstlenerek, bağlı il temsilcilikleriyle sistemli ve periyodik işleyişi olan ilişkilerin gerçekleştirilmesi, Oda çalışmaları amacıyla bölge düzeyinde planlama yapıp temsilci ve üyelerin ödevli kılınması,

1.2.2. Bölge ölçeğinde üye potansiyelinin ve üye hareketlerinin izlenmesi, aidat akışının düzenlenerek bu konuda temsilcilikler ve genel merkez eşgüdümünün kurulması, ekonomik güç sağlanması için bölgeleri kapsamında aidat ve bağış toplama yöntemlerinin geliştirilmesi,

1.2.3. Bölgede sağlanan kaynakların ve genel merkezce verilecek ödeneklerin belli bir planla harcanması, harcamaların eksiksiz belgelenmesi, harcamaların ve doğan gereksinimlerin dayanıklı olarak genel merkeze zamanında bildirilmesi,

1.2.4. Bölge illerine özel, meslek ve tarım sorunlarının sürekli izlenmesi, gelişimlerin gözlenmesi, bu izlenim ve gözlemlerin teknolojik anlatımlara ve verilere dayalı biçimde değerlendirilip, aksatılmadan genel merkezin dökümanite edilmesi, konulara ilişkin görüş ve önerilerin üretilmesi,

1.2.5. 32. Genel Kurul'ca alınan ilke kararı doğrultusunda, ekonomik yükü şubelerce sağlanacak gelirlerden karşılanmak üzere her şubede bir şube genel sekreteri işdihdamı hususunun gelişim süresine göre realize edilmesi,

1.2.6. Bölge ölçeğinde TMMOB'ye bağlı odalarla daha ya-

kın ilişkilerin kurulması ve TMMOB'nin bölge çalışmalarında daha etkili ve belirleyici bir katkının sağlanması,

1.2.7. Bölgede bulunan ziraat fakülteleri ile devamlı işbirliği olanaklarının aranıp, ortak çalışmaların planlanıp, bilim adamı üyelerimizin mesleki çalışmalara daha yoğun katılımlarına çaba gösterilmesi,

1.2.8. Dergi, kitap, ajanda vb. basılı yayınların gerçekleştirilmesi için bölge olanaklarının araştırılarak reklam, bağış gibi yöntemlerin hayata geçirilmesi, şube yönetim kurulu içinde bu tür hizmetler amacıyla sorumluluk üstlenecek bir üye belirlenmesi,

1.2.9. Genel Merkez tarafından ülke ölçeğinde düzenlenmesi planlanan çalışmalar ve dönem boyunca izlenmesi gereken etkinliklerle ilgili olarak konuları şube özelinde izlemek, veri derlemek, değerlendirmek, üye katkısı sağlamak ve benzeri fonksiyonları yerine getirmekle ödevli alt birimler oluşturulup, çalıştırılması,

1.3. TEMSİLCİLİK DÜZEYİ ÇALIŞMALARI:

Örgütün köşe taşları niteliği taşıyan il temsilciliklerimiz bugünkü konumlarıyla, illere ilişkin genel kurul çalışmalarını yürütmek, her yıla ilişkin bilirkişi adaylarını genel merkeze önermek dışında, oda-temsilcilik, oda-üye ilişkileri bağlamında gerekli aktivite içerisine girmemişlerdir. Temsilcilik sorumluluklarının, süregelen tek boyutluluktan kurtarılıp, örgüt bilinci çizgisine getirilmesi açısından geliştirilebilecek doğrultular aşağıda belirtilmeye çalışılmıştır.

1.3.1. Genel merkezde çalışan bilgisayar olanağı gözetilerek, illerde bulunan üyelerimizin listelerinin isim, üye no, çalışma adresi unsurlarını içerir nitelikte, yanlışsız düzenlenmesi; ilden ayrılma, başka yörelerden il gelme, emeklilik, ölüm gibi değişimlerin zamanında saptanıp genel merkeze bildirilmesi ve zamanla üyelerimizin özgeçmişlerini bilgisayara yükleyerek ileride kurulacak teknik komitelerde veya çalışma gruplarında v.s. da çalışacak meslektaşların nesnel olarak geçirilebilmesinin sağlanması,

1.3.2. Aidat ve bağış toplanması, bilirkişi gelirlerinden oda pa-

yının alınması konularında sorunluk bilinciyile davranılıp, gerekli aktivitenin gösterilmesi,

1.3.3. İl ölçeğinde ekonomik, demokratik gelişmelerin mesleki ve tarımsal değişimlerin izlenmesi, bunlara ilişkin derlenen verilerin ve gözlemlerin genel merkeze zamanında aktarılması, genel merkezin geliştireceği periyodik sisteme göre süreç boyunca devamlı bilgi aktarımının yapılması,

1.3.4. Şubelere bağlı temsilcilerliklerin şube-temsilcilik karşılıklı yükümlülüğünü gözeterek, şubelerle sürekli bilgi ve belge iletişimi içinde bulunulması.

1.3.5. Bilirkişilik yapacak ziraat mühendislerine konunun önemini belirtilmesini ve gerekli bilgilerin verilmesini sağlamak üzere hizmet içi eğitim programlarına başlanması,

2. ZİRAAT MÜHENDİSLİĞİ VE ÜYELERE İLİŞKİN ÇALIŞMALAR:

2.1. TARIMSAL ÖĞRETİME YÖNELİK ÇABALAR:

2.1.1. Ülkenin somut koşulları ve tarım kesiminin gelişimi doğrultularını gözeterek bir yaklaşımla, ziraat mühendisi işdihdam olanaklarının araştırılması, bu koşul ve doğrultuların değerlendirilmesiyle, hacim ve biçim unsurlarını da içeren işdihdam projeksiyonu geliştirilmesi,

2.1.2. İşdihdam kavram çerçevesi kapsamında, öğretime açılmış bulunan on dört fakültenin ve benzeri eğitim veren yüksek okulların nitel ve nicel değerlendirilmelerinin fakülte yönetimleri, TOKB, YÖK yetkilileri ve uzman meslektaşlarımızla birlikte yapılması, bu değerlendirmeye dayalı olarak öğretimin çağdaşlaşmasını, düzeyinin yükseltilmesini ve yalnızca bilgi birikimi değil, beceri kazandırıcı ve yetenek geliştirici bir formasyon kazandırmasını sağlayacak yaklaşımların oluşturulması, bu konudaki çalışmalar için "Ziraat Mühendisi Eğitim-Öğretim Daimi Danışma Komitesi" kurulması,

2.1.3. Fakülte öğrencileri ile ilgili ilişkiler kurulması, mesleki dayanışma ve fakülte sonrası mesleki yaşam konularında sistemli bilgi aktarımında bulunulması,

2.2. İSİDİHDAMIN GELİŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN ÇABALAR:

2.2.1. Geçmiş dönem çalışmalarıyla Danıştay'a sunulmak üzere Başbakanlığa ulaştırılmış olan yetki tüzüğü'nün, mesleki hak ve yararları gözetilecek bir nitelikte çıkarılması,

2.2.2. Bakanlıklar, yerel yönetimler ve diğer kamu kuruluşlarının denetledikleri hizmetler ve etkinlik alanlarıyla ilgili olarak, ziraat mühendislerinin serbest çalışma olanaklarının geliştirilmesi doğrultusunda, yönetmelik ve benzeri yönetsel düzenlemelerin gerçekleştirilmesine çalışılması ve bu düzenlemelerde mühendislik formasyonunun kullanılması için Oda üyeliğini zorunlu kılan hükümlerin yer almasına çaba gösterilmesi,

2.2.3. Kamu yönetimi katında, yeni işidham yaratılması girişimlerinin sürdürülmesi,

2.2.4. İşsiz ya da düzenli bir işi bulunmayan ziraat mühendislerin araştırılması. Oda ile ilişki kurmalarının sağlanması, gerekirse bu meslektaşlarımıza yönelik yardımlaşma olanaklarının araştırılması ve ülke düzeyinde tüm üyeleri kapsayacak yardımlaşma fonu türü organizasyonların etüd edilmesi,

2.3. ÇALIŞAN ÜYELERİMİZİN SORUNLARINA YÖNELİK ÇALIŞMALAR:

2.3.1. Kamu kurum ve kuruluşlarında görevli üyelerimizin konularında izlenmesi, yönetim hiyerarşisinde alınan rollerin mesleki yararlarımız açısından değerlendirilmesi,

2.3.2. Kamuda çalışan meslektaşlarımız arasında özlük ve ekonomik haklar bakımından yaratılmış bulunan farklılaşmanın giderilerek, üniform bir uygulamanın geçerli olmasına çaba gösterilmesi, bu çerçevede yan ödeme kararname ve uygulama yöntemlerinin yarattığı meslekler ya da merkezde ve taşrada görevli meslektaşlarımız arası ayrımların ortadan kaldırılması için, kamu yönetimi katında sürdürülmekte olan çabaların artırılması, çözüme yönelik tüm yollarının aranması, gerekirse konu hakkında kamuoyu yaratacak demokratik etkinlikler sergilenmesi,

2.3.3. Özel kesimde çalışan

meslektaşlarımızın izlenmesi, ücret ve toplumsal güvence sorunlarının belirlenmeye çalışılarak, çözümüne çalışılması, Oda üyeliklerinin belirlenmesi için Ticaret Odası, Sanayi Odası gibi kuruluşlarla ilişki kurulması,

2.3.4. Kamu ve özel kesimin zaman zaman ihtiyaç duyduğu ziraat mühendisleri kadrolarına ait bilgilerin Oda tarafından toplanması ve bu bilgilerin iş arayan meslektaşlara duyurulması,

2.3.5. Kamu kesiminde yönetici konumunda bulunan üyelerimizle gerekli ve ilkeli ilişkilerin geliştirilmesi, yönetsel yetkilerini meslek yararları doğrultusunda kullanma durumlarının izlenmesi,

2.3.6. Kamu çalışanlarının sendikalaşması genel çerçevesi içerisinde, ziraat mühendislerinin de grevli toplu sözleşmeli sendikalarla kavuşturulması amacına yönelik çalışmaların sürdürülmesi,

2.3.7. Yabancı ülkelerdeki ziraat mühendislerinin çalışma koşullarının, örgütlenme biçimlerinin ve yetki kullanım durumlarının araştırılması,

3. ÜLKE V ETARIM SORUNLARINA YÖNELİK ÇALIŞMALAR:

3.1. ÜLKE SORUNLARI VE ODAMIZ:

Ülke sorunlarının bir bütün ve tarımın sorunlarının bu bölümün parçaları olduğu unutulmadan, toplumun sorunlarını gündemde tutmak, demokrasinin olanaklarını sorumluca kullanarak kitlemizin ve tarım kesiminin sorunlarına gerçekçi çözümler arayıp, üretmek, ülke sorunlarının aşılmasına somut katkı sağlamak, demokrasi dışı tüm çaba ve niyetlerin karşısında kararlılıkla tavır takınmak kaçınılmaz sorumluluktur. Bu çerçevede izlenmesi düşünülen yaklaşımlar aşağıda belirtilmiştir.

3.1.1. Tüm olumsuzluklara rağmen önemli somut kazanımlar edinmiş olan demokratikleşme sürecinin engellenmesi girişimlerine karşı, TMMOB örgütlülüğü gözetilerek demokratik kuruluşlar arası ilişkilerde etkinlik sağlanması, demokrasinin amacına dönük ortak çalışmalara katılımı,

3.1.2. İnsan hakları ihlalleri karşısında duyarlı olunması, demokrasi ilkeleri ve insan haklarını dışlayan tutumlara karşı çıkılması,

3.1.3. Son zamanlarda ülke gündemine yeniden taşınan ve toplumsal kargaşa yaratarak demokratik ve lâik cumhuriyeti yıkmayı ve ulusal bütünlüğü ortadan kaldırmayı amaçlayan bireysel ve kitlesel terör olayları karşısında duyarlı olunması,

3.2. TARIM KESİMİ VE ODA'MIZ:

3.2.1. Tarım kesiminin her alanında oluşan gelişim ve değişimlerin periyodik bir yöntemle izlenmesi, ürünler ve girdilerle ilgili üretim, maliyet, fiyat, ithalat, ihracat ve teknolojik değerlendirme unsurlarını içerir verilerin derlenmesi, bunların güncel kılınarak değerlendirilip, gerektiğinde kamuoyuna yansıtılması,

3.2.2. Tarım politika ve uygulamalarında oluşan değişimlerin uzman danışmanlar aracılığıyla izlenip, değerlendirilmesi,

3.2.3. Kalkınma planları, hükümet programları, bütçe kanunları üzerinde geçmişten günümüze uzanan çizgide tarımın yerinin incelenip, çıkarılacak bir kronolojik profil ile tanımlanması,

3.2.4. Parlamento ve hükümet gündeminde bulunan tarımla ilgili tasarıların araştırılıp, Oda görüşlerinin oluşturularak aktarılması,

3.2.5. Ülkesel ve bölgesel ölçekte ekonomik önemi olan ürünlerle ilgili gelişmelerin, üretim yörelerinde yapılacak etüdler ve yerinde gerçekleştirilecek gözlemlere dayalı biçimde izlenmesi, uygulama alanlarından sağlanan verilerle konuya ilişkin bilimsel ve teknolojik birikimlerin sentezlenerek görüş oluşturulması,

3.2.6. Tarımsal üretim planlaması konusunda tarımsal ve hukuksal yapı temellerini gözetebilen bir model çalışması yapılması,

3.2.7. Tarımsal araştırma fonksiyonunun gelişim doğrultusu ve bugün vardığı konumun ortaya çıkarılması, bu konuda benimsenmesi gereken temel yaklaşımların araştırılıp, oluşturulması,

3.2.8. Gıda - çevre - tarım ilişkileri ve amaç dışı tarım toprağı kullanımını konularını sürekli izleyecek çevreyi bozucu tarım toprağıını kirle-

tici ve yok edici yatırım planlamalarını araştırarak ve kamuoyunu zamanında duyarlı kılacak bir çalışmanın örgütlenmesi,

3.2.9. Kırsal alan örgütlenmesinin demokratik çözüme kavuşturulması için ilgili kooperatif örgütleriyle ilkeli ilişkilerin geliştirilmesi, güncel sorun olan ülke ölçeğinde örgütlenmenin gerçekleşmesi çabalarına katkıda bulunulması,

3.2.10. GAP'nin 1990'ın ana çalışma konusu yapılması, bu çerçevede, uygulamaları yerinde görmek, kamu, özel kesim yetkilileri ve yöre halkıyla görüşmek amacıyla Oda yöneticileri, uzmanlar ve meslektaşlarımızın katılacağı GAP gezisi düzenlenmesi, oluşturulacak GAP teknik kurulu aracılığıyla, projenin tarımsal yönünün ve bugüne kadar gündeme getirilmemiş boyutlarının olanaklar ölçüsünde yerinde yapılacak çalışmalara dayalı olarak araştırılması, GAP'nin yönetimi, projede ziraat mühendisi etkinliği, projenin tarıma dönük gelişim doğrultuları ve benzeri boyutlarının, yapılacak kapsamlı bir araştırma ve sağlanacak bilimsel birikimi birlikte değerlendirileceği GAP Tarım Kongresi'nin Tarım Haftası' 91 etkinlikleri kapsamında düzenlenmesi,

3.2.11. AT. Türkiye ilişkileri açısından tarımın yeri ve önemini ortaya çıkaracak, entegrasyon sürecin de tarımda yaşanması olası sorunları belirleyecek, bunların en aza indirilmesi anlamında projeksiyonlar önerecek, Doğu Avrupa'daki gelişmelerin AT tarımı açısından ne tür yeni durumlarla karşılaşabileceğini araştırarak AT gelişmelerini sürekli izleyecek bir özel çalışmanın örgütlenmesi, gerekirse ülke dışı etüdler yapılarak, bu çalışmanın konuyla ilgili tüm toplum kesimlerinin katılabilecekleri bir kongreye dönüştürülmesi,

3.2.12. Ülke ekonomisindeki yeri ve önemi devam eden tarım kesimine yönelik politikaların tartışılıp oluşturulması, kamu ve özel kesim sorumluluklarının planlanması, uygulama yaklaşımları geliştirilmesi, süregelen uygulamaların değerlendirilmesi ve benzeri sorumluluklarla yükümlü olacak ve Ulusal Tarım Konseyi diye adlandırılabilir bir üst örgütün, kamu yönetimi, üniversiteler, çiftçi örgütleri, kooperatifler ve meslek kuruluşu temsilcilerinden oluşması yönünde kamuoyu oluşturulması çalışmalarının sürdürülmesi, modeli somullaştıracak etüdlerin yapılması,

4.1. Oda çalışmalarının tanıtılması, Oda etkinlikleriyle üretilen bilimsel ve teknolojik birikim ve yaklaşımların ilgililere aktarılması ve kamuoyuna yansıtılması için basın ve TRT olanaklarından yararlanılması, bu amaçla ajanslar, gazeteler, dergiler ve TRT birimleri ile ilişkilerin geliştirilmesi,

4. BASIN-YAYIN ETKİNLİKLERİ VE SOSYAL ÇALIŞMALAR:

4.2. Çabaların kamuoyuna yeterince yansıtılması için bu konuda deneyimi bulunan üyelerimiz ve gerekirse profesyonel uzmanlardan oluşan özel bir birim oluşturulması,

4.3. Oda dergisinin, yönetim kurulu dışında oluşturulacak uzman-birim çalışmasıyla geliştirilmesi, derginin gözlenen eksikliklerinin giderilecek bir biçime kavuşturulması, bu kapsamda şube çalışmalarına ve şube görüşlerine yer verilmesi, dergi kurulunda şube temsilcilerinin de görevli kılınması,

4.4. Oluşturulacak ayrı bir yapı ile dergi ve diğer oda yayınları için ülke çapında reklam sağlama olanaklarının araştırılıp, sonuçlandırılması.

4.5. Üyeler arası iletişim ve dayanışmayı pekiştirmek ve daha boyutlu kapalı alan etkinliklerini gerçekleştirmek için lokal edinme girişimlerinin sürdürülmesi,

4.6. Mesleğe ve tarıma özel gün ve zaman dilimlerinin toplumsal dayanışma anlamında değerlendirilerek, farklı yaklaşımlarla kutlanması,

4.7. Tarımsal faaliyette bulunan Holding ve Anonim Şirketler ile meslektaşlardan hibe, burs v.s. gibi katkıların sağlanması,

4.8. Mesleğe, Odaya katkıları olan meslektaşların genç üyelere tanıtılması ve onları onurlandıracak sistemler aranması.

4.9. Ülkenin değişik yörelerine mesleki ve turistik amaçlı geziler düzenlenmesi,

4.10. Çok sayıda meslektaşın katılacağı toplu yemekler ve benzeri organizasyonlar gerçekleştirilmesi.

**SAYIN ÜYEMİZ;
DAHA GÜÇLÜ BİR
TMMOB, ETKİN BİR
ZİRAAT MÜHENDİSLERİ
ODASI İÇİN ADRESİNİZİ
GÜNCELLEŞTİRİP
AİDATLARINIZI
ÖDEYİNİZ!..**

Türkiye Ziraat Mühendisliği III. Teknik Kongresi 8-12 Ocak 1990'da Ankara'da Yapıldı

Birincisi 1965'de, ikincisi 1970'de yapılan Ziraat Mühendisliği Teknik Kongrelerinin üçüncüsü 8-12 Ocak 1990'da Ankara'da yapılmıştır. Yirmi yıl aradan sonra Türkiye tarımının ve Ziraat Mühendisliği ilgi alanının her boyutunu gündeme getirmeyi öncelikli görevleri arasında gören Odamız, 2.6.1988 gün, 113 sayılı Yönetim Kurulu kararıyla 31. Dönem içinde Ziraat Mühendisliği III. Teknik Kongresini yapmayı öngörmüş ve birlikte kongre düzenlemek önerisini içtenlikle benimseyen Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi ile yaşanan çok yönlü zorluklara, olanaksızlıklara ve hatta resmi engellemelere rağmen gerçekleştirmiştir.

Kongrenin başarıya ulaşması için Odamız ile Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dekanlığı tüm olanaklarını ortaya koyup değerlendirmişlerdir. Fakülte kanadından Prof. Dr. Turan GÜNEŞ, Prof. Dr. Ekrem KÜN, Prof. Dr. İlhami KÖKSAL,

Prof. Dr. Abdullah GÜRCAN ve Prof. Dr. Necati IŞIK ile Odamız kanadından Dr. Avni BAŞDOĞAN, Aysel ÇEVİKER, Doç. Dr. Gürol ERGİN, Ayhan ANTEPLİOĞLU ve Hacı ASLAN'dan oluşan Kongre Düzenleme Kurulumuz 20 ay süren, uzun ve yorucu bir çalışmayı özveriyle yürütmüştür.

III. Teknik Kongre için yapılan geniş kapsamlı duyuruya ilgi beklenilenin de üzerinde olmuş, Kongrede sunulmak için önerilen bildiri sayısı 200'ü aşmıştır. Bildiri önerilerinin çokluğu, bunların konulara göre gruplandırılmasını gerekli kılmıştır. Aynı alanda çalışan değerli bilim adamları, uygulayıcılar ve yöneticilerin bir araya gelerek grup bildirimlerini hazırlamasıyla 68 bildiri ile gerçekleşen Kongre gerek hazırlanmış bildirimleri ile gerekse sabahın dokuzundan akşamın geç saatlerine kadar beş gün boyunca, ülkemizin her yöresinden coşkuyla katılan yüzlerce bilim adamı ve uzman meslek-

taşımızın katkı ve tartışmalarıyla demokratik, çoğulcu, üretken bir platforma dönüşerek gerçekten de kendi alanına damgasını vurmuştur.

Açılışında Ana Muhalefet Lideri SHP Genel Başkanı Erdal İNÖNÜ, DYP Genel Başkanı Süleyman DEMİREL, TarımOrman ve Köy İşleri Bakanı Lütfullah KAYALAR ile TMMOB Genel Başkanı Teoman ALPTÜRK'ün bulunmaları ve birer konuşma yapmaları da Kongreye ayırbir canlılık ve boyut kazandırmıştır.

Kongre 8 Ocak 1990 sabahı TV'nin Gün Başlıyor programında gerçekleştirilen canlı bir konuşmayla tüm Türkiye'ye duyurulmuştur.

Kongre bildirimlerinin yer aldığı 800 sayfalık bir kitap bastırılmış olup, tarım alanında başvurulacak kaynak niteliğini taşıyan bu yayın ile, Kongre bildirimlerinin kalıcı olması yanında daha geniş kitlelere ulaşması da sağlanmıştır.

Ayrıca sunulan bildiriler bir uzman komitece incelenip bir değerlendirme raporu hazırlanmış, ortaya çıkan somut öneri ve çözümlerinde bir Kongre bildirisi haline getirilerek kamuoyuna, basına, ilgi duycak tüm resmi ve özel kuruluşlara gönderilmiştir. Kongre raporu, dergimizin ileriki sayfalarında yer almaktadır.

Odamızla birlikte Kongreyi düzenleyen, her aşamada mesleki dayanışma ve birlikte üretmenin anlamlı örneklerini sergileyen Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi'nin başta Dekanı Prof. Dr. Akif KANSU olmak üzere tüm yöneticileri ve tüm öğretim elemanı meslektaşlarımıza ve Kongre Düzenleme Kuruluna teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Girişimimizi olumlu değerlendiren, bilimsel ve mesleki birikimlerini Kongreye aktaran tüm meslektaşlarımızı ve maddi, manevi katkılarıyla çabalarımızı destekleyen resmi ve özel kuruluşlarımızı da meslek adına saygıyla anıyoruz.

Teknik Kongre kitabının basımı ve Kongre günü bir çanta içerisinde sunumunu sağlayan T.C. Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü'ne ayrıca teşekkürü borç biliyoruz.

Oda Yönetim Kurulu olarak Tarım Kongrelerinin daha dar aralıklarla, örneğin dönemsel gelişmeleri kavrayacak beşer yıllık aralarla yapılması başlıca dileğimizdir.

III. Teknik Kongre Açılış konuşmaları...

TEOMAN ALPTÜRK TMMOB BAŞKANI

Türkiye Ziraat Mühendisliği III. Teknik Kongresi'ne hoş geldiniz der ve TMMOB adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli konuklar, Türk tarım sektörü çok zor ve sancılı bir dönemden geçiyor. Bunları konunun uzmanı olan arkadaşlarımız hafta boyunca tartışacaklar ve çözüm önerileri getirmeye gayret edecekler.

Konunun uzmanı değilim ama... Tarım adına bir şeyin altını çizmek istiyorum, Benim mesleğimle tarım arasında sürekli gündeme getirilen bir kıyaslama vardır. Sanki sanayileşme olduğu zaman tarım terkedilmeli ya da tarım olduğu zaman sanayileşme terkedilmeli. Böyle birikilem yoktur. Tarımın sanayinin alternatifi olarak görülmesi doğru değildir. Türkiye herikisini de yapabilecek güçtedir. TMMOB'nin odaları bu yıl böylesi tartışma ortamlarını kongreleri defalarca tekrarlamıştır, tekrarlayacaktır da.

Bu ortamlar bize doğruyu bulmada yardımcı olmaktadır. Bunu söylerken, gündemde olan önemli bir konuyu gündeme getirmek istiyorum: Uzlaşma. Uzlaşma için önce ortamını yaratmak gerekir. Uzlaşma ortamında meslek kuruluşlarının şimdiye kadar söylediklerini dinlemek gerekir. Bizler meslek kuruluşları olarak kendi faaliyet alanlarımızı ilgilendiren düzenlemelerde söz ve karar sahibi olmak istiyoruz. Bunun yanında bu alanların denetim erki ile de donanmış olmak istiyoruz.. Bu bir zorunluluktur. Bu zorunluluğun gereklerini yerine getirmek özel biryapılanmayı gerektirmektedir. Böylesi bir yapılanma demokrasinin gereğidir. Çünkü toplulukların kendi çıkarlarının ve haklarının, bizzat bu sorunun muhataplarıncaya ele alınması demokrasinin en temel en basit kuralıdır. Ayrıca demokrasinin toplumsal pratikte meslek kurumlarını da kapsayan çeşitli kuruluşların katılımlarıyla yaygınlaştırılabileceği de çok bilinen çok anlatılan bir gerçektir. Bu bağlamda 1982 Anayasa-

sı'nda meslek kuruluşlarının ne yapacaklarının değil ne yapmayacağını düzenleyen maddelerinin de değiştirilmesi gerekir.

..... Böylesi bir tartışma ortamını bizlere sağlayan Ziraat Mühendisleri Odamıza ve onlarla birlikte bu kongreye katkısı olanlarateşekkür ediyor, hepinize başarılar diliyorum.

SÜLEYMAN DEMİREL
DYP GENEL BAŞKANI

Sn. Başkan ülkemizin değerli ilim adamları, değerli Rektörlerimiz, Dekanlarımız ve ülkenin refah ve saadeti için didinen, çırpınan, emeklerini bilgilerini gönüllerini bu ülkeye veren değerli ziraat mühendisi arkadaşlarımız, uzmanlarımız ve değerli misafirler, basınıımızın değerli mensupları hepinizi saygıyla selamlıyorum. Gerçekten övünülecek, gurur duyulacak bir toplantının başındayız. Hazırlanmış bulunduğunuz kitap gerçekten bir hazinedir. Bu toplantının meslek camiasına, milletimize, memleketimize ilim camiamıza hayırlı uğurlu olmasını diliyorum. Toplantının başında söylenmesi gerekenleri söylemek saatler alır. Zamanı iyi kullanmak için, söylenmesi gerekenlerin çerçevesini çizeceğim.

Türk tarımı, Türkiye sorunudur. Çünkü Türkiye bir tarım toplumu olmaktan henüz çıkabilmiş değildir. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan beri Türkiye çağdaşlaşmak için çırpınır. bu çırpınmanın hedefinde köyü ve köylüyü kalkın-

dırma olayı vardır. Bu fark tarımın ana hedefini teşkil etmiştir.

..... Büyük gayretler harcanmış, önemli sonuçlar da alınmıştır. Ama henüz varmak istediğimiz yere çok uzaktayız. İmkanımız nedir? 260 milyon dekar ekilebilir arazi 200 milyon dönüm orman arazisi 200 milyon dekar dağlık taşlık mera gibi kalanı da göller, şehirler vs. kısımlar. 800 milyon dekara yaklaşan bir vatan. Bunun içindeki 260 milyondan alacağımız ne alacaktır.

Türkiye yağış ortalaması 652 mm. dir. Urfa da 200 mm. Konya Çumra da 170 mm düştüğü görülür. Genellikle yetiştirme mevsiminde değil, kış aylarında düşmektedir. İnsanları dağa şartlarının kötü etkisinden kurtarmış bir Türkiye arıyoruz. 652 mm yağmur 515 milyar m³ su demektir. 185 milyarı denizlere akar, geri kalan kısmını nebatlar kullanır, buharlaşır, yeraltına gider. Tüm bunların içinden zenginlik çıkarmak istediğimizde ziraat mühendisliği, tarım ilmi için içine giriyor. Bunlar doğayı tadil etme olayıdır. Bu iş iyi yapılabiliyorsa mesafe alınıyor. Toplantının amacı da buna dayanıyor.

Bir ülkede çalışan nüfusun % 58'i tarımda ise o ülkeyi zengin ve kalkınmış saymak mümkün değildir. Bu ülkenin sorunları büyüktür.

... Tarımı modernleştirip, tarımdaki nüfusu azaltacağız % 58, % 70'lerdeydi. Avrupa Topluluğu'na dahil olmak istiyorsak, oradaki gibi % 5-15 civarına indireceğiz. Bu Türkiye'nin sorunudur. Siyasetle uğraşan yani insanlarla, ilim arasındaki köprü olan bizlerin sorunudur. Hepimiz birbirimizi tamamlayarak ve sanayileşerek bunu yapabiliriz. Tarımı geliştirerek sanayii geliştirmek amaç olacaktır. ABD'nin 1940'da çalışan nüfusun % 40'ı tarımdayken bugün % 2-3'ü tarımdadır. Bu % 2-3 ABD'yi beslediği gibi, dünyayı da besleyecek kadar olanağa sahiptir. Endüstri ülkesi olan Batı Avrupa terayağı, et, süttozu, hatta buğday stokları ile sanki bir tarım ülkesi.

..... Tarım endüstrileşmişse başarılı olunabilir. Dünya nüfusu 1900'lerde 1.675 milyar. Malthus korkmuştur, artan dünya nüfusu yiyecek bulamayacak diye, ama ilim, fen gelişmiştir. 2035'de dünya nüfusu 10 milyona yaklaşacak. Beslenme, giyinme ihtiyaçlarını giderirken, doğayı tahrip etmekten sakınacak.

Doğa insanoğlunun varolma gayretlerinde üzerine baskı koyduğu bir unsur olmuştur. Konuşmacılar belirtmişlerdir, gübre, ilaç doğayı tahrip etmiştir. Tanzim ederken tahrip etmeyeceksiniz. İş zordur, şumüllüdür, çok yönlüdür. Bu işi yapmak aydınlara, mühendisliğe ve müesseselerine düşer.

.... Tarımsal potansiyeli üretme çevirmenin yolu gübre, mekanizasyon, ilaç ve ilime ilaveten olacaktır. Refah arıyorsanız, refah katmadığıdır...

Türkiye bir hammadde ülkesi olmaz. Tarıma dayalı endüstri olur. Bu durumlarda Türkiye nerede duruyor. Kendi ihtiyaçlarını gidermek bakımından nerede duruyor. Kendi ihtiyaçlarını başka ülkelerden karşılayabilecek kaynağı, parası varsa kendi ihtiyaçlarını tedarik etmek şart değildir. Nüfusunun % 58'i tarımda çalışan Türkiye ihtiyaçlarını nüfusunun % 15'i tarımda çalışan ülkelerden tedarik etmeye çalışıyorsa bu ayıptır bence, yağ ithal eden, şeker, pamuk ve nihayet kilosu 65 bin lira olan kiraz ithal eden, yaş meyve sebze ithaline hazırlanan bir Türkiye'yi anlamak mümkün değildir. Buğday hadi kuraklıktan oldu, bir şey demiyorum. Ama diğerlerini ithal etme zarurietini nereden doğuyor? Demek ki birtakım noksanlarımız var. Bu noksanları tamamlayan ilmin değil siyasetin işidir. İşte bunun için ilmi tamamlayan köprüyü ifade ettim. 1990 Türkiye'sinde henüz Türkiye 52 Kg/hektar gübre kullanıyor. Avrupa bunun 10 mislini kullanıyor. Buğday üretiminde 200 Kg/dekar bulmamız. 90 Milyon dekar buğday ekliyor Türkiye, 200 Kg olsa 18 Milyon ton eder. Bunu hiç bulmadık daha. Türkiye 4-5 senedir 8 milyon ton gübre kullanıyor. Halbuki Türkiye şimdi 20 milyon ton gübre kullanıyor olmalıdır. Türkiye her sene 100 bin traktör kullanmalıdır. Türkiye'nin 100-110 bin traktör yapabilecek fabrikaları yekün olarak 20 bin traktörü bulmamıştır.

.... 1200 dolar gelir seviyesindeki Türkiye'de 30 milyon insanın GSMH'dan aldığı pay 300 dolar civarındadır çok fazla bir yere varmamız mümkün değildir.

.... Bugün Türkiye on ay zarfında 9 milyar dolarlık ihracat yapabilmış. Bunun yarısından fazlası tarımdır. Direk ya da işlenmiş tarım ürü-

nüdür. Daha iyi de olabilir. 25 milyon ton sebze üreteceksiniz, soğuk hava, taşıma zinciri olmadığı için 6000 tonu çürütüp sebze ithal edeceksiniz. Ne yaptığımızın farkına varmamız gerekecektir. Bu toplantının ülkemize milletimize ve bu toplantıya katılan değerli ilim adamlarımızın, uzmanlarımızın mühendislerimizin milletimizin refahına yardımcı olmasını diliyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

İRDAL İNÖNÜ SHP GENEL BAŞKANI

Sayın Başkan, değerli konuklar değerli öğretim üyeleri Türkiye Ziraat Mühendisliği III. Teknik Kongresi, değerli delegeleri, sayın basın ve TRT temsilcileri SHP'deki bütün üyelerim adına, kendi adıma hepinize saygılar sunuyorum, Kongreye başarılar diliyorum.

Ülkemiz tarımı için böyle önemli bir kongre düzenlemiş olan Ziraat Müh. Odası, A.Ü. Ziraat Fakültesi'ni de kutluyorum. Ayrıca Türkiye tarım öğretiminin 144. yıldönümünü bu hafta kutladığımızı biliyorum. Bu mutlu olayı ben de kutlamak isterim.

.... Tarımdan herkes çok şey bekliyor. Tarım ülkemizin temel dayanağı halkımızın temel yaşam dayanağı, bu nedenle hepimiz üretici, tüketicisi olarak, insan olarak tarımla ilgiliz. Hepimizi bu kadar ilgilendiren konu olmasına rağmen ve 144. öğretim yılı olmasına rağmen Avrupa ve Dünya ölçeğinde çok geri olduğumuzu görüyorum. Bu kongre için hazırlanan çok değerli tebliğler manzumesini gözden geçirirken gözüme çarpan çok değerli bir paragra-

fı kamuoyunun bilgisine sunmak istiyorum. 1984 FAO ve Dünya Bankası verilerine göre Türkiye'de tarımda çalışan bir kişinin yıllık katma değeryaratma gücü Yunanistan'dakinin % 31'i Fransa'dakinin % 8'i Hollanda'dakinin % 5'i ABD'nin % 4'ü kadar. Benzer bir karşılaştırmayı son günlerde ve çok önemli bir yerde gördük, adeta bize bir ihtar olarak AT komisyonu bizim başvurumuz üzerine yaptığı ilk değerlendirmede yayınladığı ekonomik raporda Türk ekonomisinin en geri kesiminin tarım kesimi olduğunu söylüyordu. Tarımdaki verimliliğin Avrupa ölçülerinin çok gerisinde olduğunu ifade ediyor ve bir yandan da önce bunu düzeltin demeye getiriyordu. Sanayimiz için aynı şeyi söylemiyor, Avrupa'nın bazı ülkelerine oldukça yaklaşmış olduğunu söylüyor.

.... Sayın konuklar ülkelerin gelişmişlikleri ne olursa olsun, tarım her ülkede en fazla önem taşıyan sektörlerin başında geliyor. Tabii Türkiye'de bu daha da böyle. Geniş nüfusumuz hayatını tarıma dayalı sürdürüyor. Son günlerde yapay bir moda olan "ekonomiyi müdahale etmeyelim, ekonomiyi korumayalım, kendi haline bırakalım" sözlerinin ilk uygulanamayacağı bir yer varsa herhalde orası da tarımdır. Türkiye'de çalışan nüfusunuzun % 58'i tarımdan geçiniyor. (Sn. Demirel de üzerinde durdu.) Buna rağmen 5. beş yıllık kalkınma planında sabit sermaye yatırımlarının % 15,3'ü tarıma ayrılmışken 6. planda % 7,9'a düşürüldüğü görülüyor. Tabii bu tarım mı sanayi mi ikileminin yeniden yanlış planda ele alındığını gösteriyor.

.... İhracatta tarımın payı aslında düşmüyor, bu yaklaşımla imkan yok ama düştü diye gösterilmeye çalışıyor, bunu da anlamaya imkan yok. 1986 ihracatının % 64,4 tarım ürünleri, işlenmiş ürünler, deri kürk ve tekstil ürünlerine dayanıyor. İşte bu durumdayız.

.... ANAP iktidarının başlangıçta yaptığı büyük bir hata var. Daha ilk yılda köye, köylümüşe hizmet götürülen Tarım Orman Köy İşleri Bakanlıklarını bir reform yapıyoruz diye birleştirdiler. Gördük ki esaslı bir plan yapılmadan, nasıl yürütüleceği incelenmeden yapılmış, bir anlamda acele edilmiş, icraat örneği. Bundan sonraki gelişme beklenenin tam tersi oldu. Bakanlıkları birleştirerek hiz-

metlerde kolaylık yapacağız ve tasarruf sağlayacağız diyenlerin, dediklerinin tam tersi oldu. Cumhuriyet Hükümetlerinin hepsinde bütün hükümetler zamanında çok değerli hizmetler yapmış önemli genel müdürlükler ortadan kalktı, etkisiz hale getirildi bunun sonunda uzmanların çalışma alanları ortadan kalktı.

..... Köy İşleri Bakanlığı mutlaka bu yapay bünyeden ayrılmalıdır. Eskisinden daha güçlü, daha iyi iş yapan bir bakanlık haline getirilmelidir. İktidarımızda bunu yapacağız.

..... Sınırlı bir küre üzerinde nüfusumuzu hep artırıyoruz. Bu sınırlı kaynakları daha iyi tanımak aralarındaki ilişkileri daha iyi değerlendirmek zorundayız. Bunun için uzman kurulmuşlara, uzman genel müdürlüklere her konuda daha fazla ihtiyaç vardır. Ekonomik olarak sulanabileceğini varsaydığımız 8.5 milyon hektar arazimizin bugün ancak 3.7 milyon hektarını sulayabiliyoruz. % 59'u hizmet bekliyor. Verdiğimiz örnek GAP'ın hizmet sahası, orada sulama ve tarım hizmetleri acil hizmet bekliyor. GAP çok söyleniyor ama hâlâ yapıldığına kani değilim çok yönlü bir kalkınma elde edilebilecek tam manasıyla entegre bir tesis, entegre bir hizmet olarak ele alınması şarttır. Enerji tesisleri yanında sulama geliştirilmesi, uygulamaları, kırsal ve kentsel yerleşim toprak reformu, proje alanında çiftçi örgütlenmeleri tarımın topekin modernizasyonu, çağdaşlaştırılması en büyük önemi taşıyor. Projenin başarı şansı buna bağlı. Bunlar yapılırken Toprak-Su gibi kuruluşun olmaması bu katkıların sağlanmasını nasıl gerçekleştirecek.

..... Yüksek banka faizleri, yetersiz zirai krediler, yapılan girdilerin tarımımızı geliştirmediği meydandadır.. Çiftçimizin ürettiği buğdayın kilosunu 325 TL.'den alırken çiftçiye 800 Kg/TL tohumluk buğday vermek bu politikanın anlamını ifade eder. Tohumluk buğdaylarımızın bir çoğunun hiç denenmemiş, yöreye kabiliyeti anlaşılmamış buğdaylar olduğunu da biliyoruz. Tarımımızın stratejik girdileri arasında sayılması gerekir buğdayların. Tohumluklar yerli ve yabancı özel kuruluşlara devredilecek, bunlarla ilgili geliştirme araştırma işi bir tarafa bırakıldı, kamu araştırma kuruluşları genelde devre dışı kaldı. Bu uygulama, bana göreyalnız yanlış değil,

kendimize yaptığımız büyük bir haksızlıktır. İşte biraz evvel ortaya koyduğum manzaranın nedenlerinden birisidir. 144 yıldır tarım öğretimi yapıyorsunuz, teknik kongreleri-arka arkaya yapıyorsunuz, bu kadar uzmanımız var, bu kadar devletin kurduğu ve çalıştırdığı araştırma kuruluşlarımız var, bunların maksadı belli, tohumluk üretiyorsunuz, halka yayıyorsunuz, bunların hepsini bir tarafa bırakıyorsunuz ve sanki bu alana ilk defa giriyormuşuz gibi her isteyen getirsin tohumluğunu dağıtsın, parasını kazansın diyorsunuz, yanlış bir ticari yaklaşımla ülkenin gelişmesini bu nedenle engellemiş oluyorsunuz.

..... AT'na tam üye olmaya hazırlanıyoruz. Zor olacağı görünüyö-rama hazırlığımız devam ediyor, istediğimiz de devam ediyor. Ama AT'da tarımda 31 ürün ve ürün grubu destekleniyor. Bizde bu sayı 10'a indi. Gübre kullanımında ciddibirar-tış yok. 1978 yılından beri yılda 7,5-8 milyon ton arasında değişiyor. Yapılan sürekli zamlar çiftçinin ödeme gücünün çok üzerine geçmiştir. 1 Temmuz 1986'dan gübre fiyatları % 323 oranında artırılmıştır. Traktördeki durum da aynıdır. Mevcut 8 kuruluştan şu anda ancak 4'ü küçük kapasiteli imalat yolu deniyor. 1989 yılında traktör imalatındaki kapasite kullanımını % 15'lerde kaldı. Traktör fiyatlarıbugün çiftçimizin ödeme gücünün çok üzerine çıkmıştır.

..... Tarımsal kooperatifçilik konusunda da bir şeyler söylemek istiyorum. Bu konuda bu kadar çaba ve uzmana rağmen, bu kadar geçmişe rağmen hâlâ gereken düzeye ulaşamamıştır.

..... Bir de şunu söylemek istiyorum, doğayı koruma mesleçlerine, korumanın ötesinde bir şekilde yaklaşmakta gereklidir. Yaptığımız şeyler-sonunda tahrip olan doğanın tahribatını sonradan önlemek için bazı şeyler yapacağız. Bu gidış görüldüğüne göre daha başlangıçta, yapacağımız gelişmenin doğanın tahribine yol açmaması için uzmanlarımızın katkısına gerek vardır. Bugüne kadar bulunmuş olan teknikler kendiliğinden doğayı tahrip ediyor. O zaman yeni teknikler bulmaya çalışmalıyız ki bir taraftan üretirken bir taraftan doğayı daha az tahrip etsin, buda mümkündür. Buna inanıyorum.

..... Sayın konuklarve delege-

ler, konuşmamı bitirirken önemli birkonuyu da tartışmaya açmak istiyorum. Bu konu Ziraat mühendisliğinin istihdamı ve Ziraat Mühendisleri Kanunu'dur. Genç ziraat mühendislerinin iş bulmasında ve atanmasında önemli dar boğazlar olduğunu biliyoruz. Bana verilen bilgiye göre şu anda sekizbin ziraat mühendisinin birbölümü mesleğiyle hiç ilgisi olmayan işlerde çalışmaktadırlar. Büyük bir bölümü de hiçbir yerde iş bulamamıştır. Halen faal olan 12 adet Ziraat Fakültesinde öğrenim gören onbeşbin öğrenci vardır. Bu gençleri de ilerde büyük birişsizlik beklemektedir. Hükümete, siyasi partilere, üniversitelere bu sorunu çözmek için önemli görevler düşmektedir. Diğer taraftan 1960'da çıkarılan 7472 sayılı Ziraat Mühendisliği Kanunu'nda öngörülen tüzük henüz çıkarılmamıştır. Tüzük çıkmadığı için yasa işlerlik kazanmamıştır. Bu kanunla ilgili tüzüğün bir an önce çıkarılmasını istiyorum. Ancak bu şekilde özel sektör ve tarımsal kuruluşlarda ziraat mühendisleri için geniş bir çalışma imkanıolacaktır.

Türkiye Ziraat Mühendisliği III. Teknik Kongresinin ülkemiz tarımına, meslek adamlarına, hakkımıza yararlı olmasını diliyor, hepinize saygılar sunuyorum.

LUTFULLAH KAYALAR TARIM ORMAN VE KÖYİŞLERİBAKANI

Parlamentar rejimin vazgeçilmez unsurları olan siyasi partilerimizin çok değerli sayın genel başkanları, çok değerli milletvekili arkadaşlarım ve tarım sektörümüzde gerçekten çok zor bir görevi üstlenmiş olan çok değerli bilim adamları değerli mühendis arkadaşlarım hepinize bu kongre vesilesi ile burada olanlara ve olmayanlara değerli arkadaşlarımıza Bakanlığım ve şahsım adına saygılar sunuyorum.

..... Bugün burada yapılan konuşmalardan gayet yakinen izledik ve gördük ki Türkiye'nin gerçekten en önemli sorunlarının başında tarım sektörünün sorunları gelmektedir. Türkiye yıllardır bir tarım ülkesi olarak anılmıştır ve son senelerde değişik cumhuriyet hükümetleri döneminde tarım ülkesinden sanayi ülkesi toplumuna geçebilmek için de çalışmalar planlar yapılmaktadır, hedefler belirlenmektedir

..... Yine ifade edildiği ve ka-

ülüğümüz gibi tarım sektörü meselelerinin çözümü çok değişik faktörlerin çözümüne bağlıdır. Bu meselelerin çözümünde bilim adamlarımıza ve kuruluşlarımıza, araştırma kuruluşlarımıza değerli mühendislerimize ziraat teknisyenlerimize görev düştüğü kadar Türkiye'nin ülkemizin yönetiminde görev sahibi olanlara da pek tabiidir ki bu görev düşmektedir.

..... Bugün Türkiye'de tarımda çalışan insanlarımızın sayısı fazladır. % 50-58'ler düzeyinde seyretmektedir. Bu rakam eskiden daha da fazlaydı cumhuriyet hükümetleri döneminde sanayi toplumuna geçiş için yapılan çalışmalar doğrultusunda rakam aşağıya doğru çekilmektedir. Tarımda kişi başına düşen gelirimiz sanayidekine göre daha düşük seviyededir. Doğrudur ve sadece Türkiye'de değil dünyada da böyledir. Bu sebebledir ki Türkiye olarak sanayiye doğru kayalım diyoruz, sanayi üretelim ve bu oranları ABD'de % 2-3 şeklinde görülen ama Avrupa'da % 5-15 arasında değişen oranlara getirebilelim diyoruz ve hepimizi mücadclesi budur.

..... Bugün dünya da hızla tarımdaki teknolojiye değişmektedir, tarımla birlikte diğerteknoloji alanında hızla değişme vardır. Türkiye'nin eksiklikleri nelerdir.

Tarımda mekanizasyonu artırılm, bugün traktör sayısında 650-700 bin civarına ulaşılmıştır. Belki yeterli değildir ama çıkış noktamıza göre 50-60 binlerden başladığımız sayı artmıştır. Ümit ediyoruz ki önümüzdeki yıllarda da bu sayı artacak, şu günlerde traktörle birlikte, yardımcı ekipmanlarda da sorun var ve

gelişme yapmak lazım. Ancak dünyada biyoteknoloji dediğimiz, akıl almaz şeylerin ortaya çıktığı ve bundan sonraki 2000'li yıllarda daha da gelişecek olan yeni bir teknoloji dalı var. Özellikle bitkilerde ve hayvansal üretimlerde, Türkiye'de de 2 araştırma kurumumuzda çalışmalar vardır. Çok büyük ilerlemeler kaydedilmiştir. Henüz bunlar ileri ülkelerde yeni yeni kullanılmaya başlanmıştır. Türkiyemizin de bu çalışmalarından geri kalmaması icabettmektedir.

..... Tarımın önemi azalıyor dendi, Türkiye'de azalmaz, bunu bakanlık ve hükümet olarak kabul etmeyiz. Ama tarımdaki nüfusu azaltmak cumhuriyet hükümetlerinin ve bizim de hedeflerimizdendir. Türkiye'nin milli politikasıdır. Ama tarımda verimi artırmak da hedeflerimizdendir. İhracatın toplamı üzerinden tarımın payının azalması net tarımda yani hammadde olarak ürünü elde ettiğimiz şekilde yaptığımız ihracatta doğrudur azalma vardır. Ama mutlaka ki tarım sektöründen elde edilen ürünlerin işlenmesi suretiyle ihracatımızın arttığı da ayrı bir vakadır. Eskiden ham olarak ihraç ettiğimiz ürünleri, sanayi ürünü halinde işleyerek ihraç edebilir duruma gelmişiz, daha iyi şartlarda ihraç eder hale gelmişiz.

..... Türkiye de gübre ve ilaç kullanımından bahsedildi ve gübredeki kullanım oranlarının ki bu yıl bazı iddiaların aksine az da olsa (resmi rakamlara göre 30 milyon ton civarında kullanmış olacağız) artış vardır. Tabii ki yaşadığımız kuraklığı da dikkate almamız lazım. Gübre, ilaç kullanımında ve teknolojiyi tarımda daha ağırlıklı kullanımın da

eğitimin payı küçümsenemez. Çiftçimizin eğitiminde bu konuda hizmet verecek insanlarımızın eğitimini de dikkate alarak, önemli bir konu olduğunu ifade ediyorum. Araştırma ve yayımda aynı önemdedir. Şu anda 30 civarındaki ilimizde TYUAP projeleri, kırsal kalkınma vb. dediğimiz proje kapsamında çiftçimizin eğitilmesi, yayım hizmetlerinin daha iyi şekilde götürülmesi, araştırmaların yapılması büyük bir hızla ve bütün imkanlarımız kullanılarak devam etmektedir.

..... Tarımda hâlâ dünya ölçeğinde geriyiz diyoruz. Bu doğrudur. Ancak bu salonda gerçekten çok güzide bir topluluk var. Biz Türkiye'nin evlatlarıyız. Genciyle, yaşlısıyla, talebesiyle, bilim adamıyla, teknisyeniyle, mühendisiyle. Türkiye daha 1975'li 80'li yıllarda dünya literatüründeki bizim yerimiz, az gelişmiş ülkedir. Bu gün daha yeniyeni değişik terimler kullanılmaya çalışılıyor. O zaman diyebilir miyiz ki, biz diğer sektörlerde ilerledik, tarımda geri kaldık. Bu mümkün mü? Evet, biz sadece, tarımda değil, birçok konuda, Yüce Atatürk'ün hedef olarak gösterdiği, muasır medeniyet seviyesine ulaşma Dünya ve Avrupa toplumlarına ulaşma noktasında henüz istediğimiz noktaya gelemediğimiz ve bugün Türkiye'de bütün cumhuriyet hükümetleri bu hedef için çalışmıştır, hepsini takdirle anmak gerekir.

..... Ekonomiye müdahale etmeyelim, tarımda müdahale etmeden olmaz şeklinde bir görüş sarfedildi ve denildi ki bu müdahaleci ekonomi lafları son günlerde çok fazla ediliyor denildi. Aslında bu son günlerde değil, (belki kelimeler değişmiştir) Bizim hükümetlerimiz döneminde 1983'den itibaren, serbest pazar veya serbest piyasa ekonomisi dediğimiz ekonomik model ve bu modelle birlikte ihracatın artırılmasından başlayarak birtakım hedefler, açıklıkla ortaya konmuştur, açıklıkla savunulmuştur. Yanlış, açığı olabilir, genel hedef bazında değil, uygulamada olabilir. Bunlara açıklıkla konuşulabilir ve tartışılabilir. Ama net bir şekilde uygulamaya devam edilmektedir ve edilecektir. Biz müdahaleci ekonomiden yana değiliz.

..... Tarım olayı ayrı bir olaydır. Tarıma dayalı sanayide ve özel teşebbüse ağırlık veriyorduz ve özel öğüzdük. Ancak tarımda müdahaleden

kastedilen destekleme subvansiyon vardır. Bugün Amerika'da da Avrupa'da da AT'da da hepimizin bildiği gibi, özellikle bilim adamlarımızın bildiği gibi bir korumacılık vardır. Bu doğrudur.

..... AET, Amerika diyoruz, onlara ulaşmak lazım diyoruz. Fakat bugün biliniz ki geçen sene Çeşme'de AET'nun üst düzeyde, tarım uzmanlarının katıldığı bir toplantı yapıldı. Ana konusu, AET'de uygulanan tarım sübvansiyonlarının kendi ülkeleri için artık güçlerinin dışına çıkmaya başladığı ve bunu nasıl aşağıya çekebilecekleri noktasında konuşmaya başlamışlar. Başladılar ve bu konudapolitikalar geliştirmeye başladılar.GAP toplantılarında ana konusu dünya ülkeleri arasındaki korumacılık tedbirleri ve bu tedbirlerin nasıl daha aza indirilmesi konusundaki politikaların tesbiti en fazla tartışılacak konuların başında gelmektedir. O zaman AT'na girmek ve Avrupa ile entegrasyon yapmak şeklinde ilerlemek gerekir. Ama aynı şekilde acaba 2000'li yıllarda diğer ülkeler neyi hedefliyor bunu takip etmek gerekir. Bundan uzak olmak belli vadelerdeki hedeflerde bizi yanlışla götürür.

6. Beş yıllık planda sabit sermaye yatırımları içerisinde tarım sektöründe ayrılan pay düşüktür, denebilir, öyle görülebilir. Ancak ekme büyümeğedir. Tarımda 6. beş yıllık planda % 4'ün üzerinde kalkınma öngörülmektedir. 1990'da bu % 4'ü daha da aşmayı ümit ediyoruz, arzu ediyoruz.

1983'te bakanlığımızla ilgili olarak yapılan düzenleme, değişik konuşmacılar ve Sn. İnönü tarafından uygun olmadığı şeklinde görüşler belirtildi. Bu bir tercihti, yapılan düzenlemeyle o günlerde de daha iyi neticeler alınacağı öngörülmüş ve doğrultuda da bakanlığımızın bugünkü teşkilatlanması yapılmış bulunmaktadır. 5 yıl 5,5 yıl gibi bir süredir de bu yapı içinde hizmet yapılmaktadır. Özellikle Toprak-Su üzerinde duruldu. Kaldırıldığı veya uzmanların çalışma alanlarının ortadan kaldırıldığı şeklinde görüşler belirtildi. Bunlara katılmak mümkün olmuyor, bu yeni teşkilatlanma sayesinde hiçbir çalışma alanı ortadan kaldırılmamıştır. Ancak bazı kuruluşlar birleştirilmiş, tek çatı altında toplanmış, hizmetleri köylümüze çiftçimize götürebilmelerinin organizasyonu daha derli toplu, birlikte-

lik içerisinde gidebilmesine yönelik olarak teşkilatlanma yapılmış olmaktadır.

..... Sulama, Türkiye'nin çok büyük bir sorunudur. 1950'lerden itibaren bütün hükümetlerimiz olanca ağırlıklarını vermişler, hepsine ayrı ayrı teşekkür etmişler. Bugün de hükümetimiz 6 yıllık iktidarı döneminde 34 civarında barajı bitirmiş, hizmete sokmuştur. Yine bir tenkit olarak değil geçmişte şu veya bu nedenle planlanan dönemde bitirilemeyen birçok projeyi bitirebilme olanağına kavuşmuştur, hatta bazılarını öngörülen sürelerden önce bitirme imkanına kavuşmuşuz. 34 baraj bitmiş 62'si devam ediyor. Bunlar küçümsenecek işler ve sayılar değil.

..... Tohumculuğa özel sektörün girmesi; özellikle hükümetlerimiz döneminde, bilim adamlarımız tarafından da başarılı çalışma alanı olarak kabul edilmektedir. Dünyayla, AT ile entegre olacaksak tohumun ıslahı gerekir. Tohumun ıslahında devlet üniteleri, kamu üniteleri, araştırma enstitüleri, bugüne kadar gerçekten çok doyurucu güzel hizmetler yapmışlardır. Bundan sonra da yapmaya devam edeceklerdir. Ama Türkiye'de büyük bir potansiyel vardır. Bu potansiyelin biran önce devreye koyulabilmesi için, serbest rekabet ortamının yaratılabilmesi için yeni teknolojilerin daha çabuk ve iyi şartlarda getirilebilmesi için tohumculukta özel sektör desteklendi, şu anda 42 firmaya ulaşmıştır. Bu sayede bugün birçok ürünümüzün, dekara veriminde gerçekten son 3-4 yıldır büyük bir verim ve üretim artışı bulunmaktadır. Bu bir memleket gerçeğidir. Bu doğru harekettir. Değerlendirmesi yapılırken, bilim adamlarımızın dahabilimsel ve objektif değerlendirme yapmasını beklemek bizim hakkımız.

..... Tarımsal kooperatif konusuna değinildi. Bizim de gerçekten çiftçimizin teşkilatlanması, çiftçimi-

zin gerçek anlamda çiftçilerce, gerçek anlamda çiftçilik yapanlarca ve çiftçinin sorunlarını çözmek için kooperatifleşmek isteyen bunuyapabileceklerine, konunun da, mevzuatın da buna müsait olduğunu ifade etmek isterim. Bakanlık olarak da gerçek anlamda bu işi yapmak için kooperatif kuranları da her bakımdan destekliyorum.

Çevre sorunlarına değinildi. Ben de sözlerimi bununla bağlamak istiyorum. Gerçekten dünyanın bugün kamuoyunu büyük bir oranda teşkil eden çevre sorunları, Türkiye'de de son yıllarda artan oranda gündeme gelmektedir ve gelecektir. Esasen fevkalade önemli bir konudur. Bizim de bu konuya hükümetler, kamuoyu, kuruluşlar, üniversite olarak üzerinde durmamız, özen göstermemiz gerekmektedir. Elbirliğiyle önlemler alınması düzenlemeler yapılması ve bu doğrultuda kamuoyunun en sondaki en ücra köşedeki bireyine kadar bilgilendirilmesi gerekmektedir.

..... Bugün Sayın Demirel'in de belirttiği gibi Türkiye'de daha da çok gübre kullanılması gerekmektedir, doğrudur. Ancak şu da var, belirli bazı ülkelerdeki başında Avrupa ülkeleri, şu anda onlardaki rakamlarda kullanılması gerekenden çok fazladır, gübre ve ilaç kullanımında. Şimdi onlar çok fazlayı normale indirmek için çareler aramakta, çalışmalar yapmaktadırlar. Bir de artırmayı düşünürken onların yaptığı çalışmalardan faydalanma noktasında olduğumuzu değerli bilim adamlarımıza belirtmek istiyorum.

..... Bu kongrede ortaya koyulacak görüşlerinizi Bakanlık elemanlarımızca yakinen takip edeceğimizi ve takip etmekle de kalmayıp, imkanlar ve uygulanabilirlikleri ölçüsünde bize yapacağımız çalışmalarda büyük ışık tutacaklarını tekrar ifade ediyor tüm katılanlara saygularımı sunuyorum.

Türkiye Ziraat Mühendisliği III. Teknik Kongresi sonuçları ve değerlendirme

Bu gibi kongrelerin; ürettikleri görüş ve çözümlerin ülkemiz teknik ve sosyo-ekonomik yaşamının iyileştirilmesine ışık tutabildiği ve katkıda bulunabildiği ölçüde "başarılı" sayılması gerektiğine inanıyoruz. Hiç kuşkusuz, böyle bir katkının gerçekleşmesinin ön koşulu, ülke tarımında yönetici ve uygulayıcı konumunda bulunanların; burada üretilen görüş ve önerilere açık ve katkılarımızı kabule hazır, ya da istekli olmalarıdır.

8 Ocak 1990 günü başlayıp beş gün süren bu Kongre'de 67 bildiri sunulup tartışılmıştır. Oturumlarda sunulan bildirimler Kongre Kitabında yer almıştır. Tarımımızın araştırma uygulama ve yönetim kesimlerinde görevli değerli meslektaşlarımızın katkılarıyla ve T.C. Ziraat Bankası'nın destekleriyle gerçekleşen bu kitabın ülkemiz tarımına ve okuyuculara yararlı olmasını dileriz. Kongre kitabına bugünden, her kesimden açığa çıkan yüksek talep, Kongrenin ülkenin

önemli bir gereksinime parmak bastığına işaret etmektedir. Bunu görmekten büyük bir mutluluk duyulmaktadır. Sunulan bildirimler ve yapılan tartışmalar ışığında bu Kongrede Türkiye tarımının çeşitli yönlerine ilişkin olarak belirlenen görüş ve öneriler şöylece sıralanabilir:

Tarım kesiminin GSMH içindeki payı son yıllarda düşmüştür. Ancak bu duruma bakarak, ülkemizde tarım kesiminin önemini yitirdiği sonucuna varılmamalıdır. Ulusal gelirden tarımın payının düştüğünü, sanayi ürünleri payının arttığını kalkınmanın göstergesi olarak öne sürmek, tarıma ayrılacak kaynağın kısıtlanmasına yol açmamalıdır.

Tarım kesimi, gelişmenin doğal bir sonucu olarak, ekonominin diğer kesimlerinden soyutlanmış değildir. Tarım kesimi dışında alınan kararlar ve oluşturulan politikalar tarımsal üretimi, üretim desenini ve entansite düzeyini doğrudan ve

önemli ölçüde etkilemektedir.

Dengesiz toprak dağılımı sorunu, Türkiye tarımını küçük, hatta marjinal işletmeler karakterize etmesidir. İşletmelerin büyük çoğunluğunda toprak, emek ve sermaye gibi üretim faktörleri arasında uygun bir denge de kurulamamıştır. Bu nedenle, işletmeler verimli işletebilecek bir organizasyona sahip kılınmamıştır.

Öte yandan, Türkiye'de ekonominin diğer sektörleriyle dengeli ve uyumlu bir şekilde bütünleşmiş bir tarım sektörü de yaratılmamıştır.

Tarımın yapısını iyileştirmeye ve düzenlemeye yönelecek önlemler, mutlaka yasal temellere bağlanmalı ve bunlar yapımcı ve yönlendirici nitelikte olmalıdır.

Türkiye tarımında, toprak ve su kaynakları potansiyelinin korunması ve kullanımına ilişkin büyük sorunlar vardır. İşletmeye elverişli toprakların % 60'ında erozyon sorunu bulunmaktadır. İşlenen arazi miktarı 27.7 milyon ha.), işlenebilir toprak potansiyelini (26.4 milyon ha.) şimdiden aşmıştır. Arazi kullanmada yanlış ve çelişkiler vardır. Sulamaya elverişli 8.5 milyon hektar arazinin ancak 3.7 milyon hektarı sulanabilmektedir. Kullanım yeteneği bakımından orman ve mera olması ve işlenmemesi gereken 6 milyon hektarlık bir alan, işlemeli tarım altındadır. Verimli topraklar çeşitli amaçlarla ve ülkenin geleceği düşünülmeden tarım dışına çıkarılmaktadır. Endüstri yapıları yanında, kırsal kesimden kentlere olan denetimsiz göçlerde, tarım topraklarının tarım dışında kullanılış nedeni olmaktadır. Verimli tarım arazisi olarak Çukurova'da 20 bin ha. Trakya'da 25 bin ha. Bursa'da 10 bin ha. tarım dışında bırakılmıştır. Öteki kentlerimizde de benzeri olumsuz örnekler yaygındır.

Tarım işletmelerinin yapısal sorunları da verimliliği kısıtlamaktadır. İşletmelerin % 20'yi aşan bir bölümü topraksızdır. Köyden kente göçü hızlandıran bu durum, tarımdaki gizli işsizliği kentte açık işsizliğe dönüştürmektedir. Toprak mülkiyetinin dengesiz dağılımı yanında, işletme arazileri çok parçalıdır. Veraset mevzuatı, toprakların parçalanmasını hızlandırmaktadır.

Ülkemizde tarımında su yetersizliği en önemli ekolojik dar boğazdır. Yerüstü ve yeraltı toplam su kaynaklarının % 84 gibi büyük bir bölümü halen kullanılmamaktadır. Her türlü kamu ve özel, yerüstü ve yeraltı sula-

ma alanları toplamı 3.7 milyon hektardır. Kamu sulamalarında, toplan sulamaya açılan alanda sulama oranı % 71,6'dır. Bir başka deyişle sulama ve geliştirme yatırımı yapılmış alanların % 28,4'ü sulanmamaktadır. Sulama proje alanlarında ancak 0,9 milyon hektara tarla içi hizmetleri götürülebilmektedir. Bu nedenle sulu tarımın gerektirdiği teknik yöntemler yeterince uygulanamamakta, sulanan alanlarımızda bile beklenen üretim düzeyine çıkılamamaktadır.

Toprak kaynaklarımızın kullanımıyla ilgili olarak:

1) Türkiye Genel Toprak Ame-nejman Planlaması uyarınca VI. ve VII. sınıf topraklar işlemeli tarım dışında bırakılmalıdır.

2) Tarım alanlarının tarım dışı amaçla kullanımına ilişkin 11 Mart 1989 tarihli Yönetmeliğin daha etkili uygulanabilmesi için, gerekli yan ve ek önlemler alınmalıdır.

3) Tarımsal yapıdan kaynaklanan sorunlar; verimlilik ve sosyal adalet ilkelerine dayalı bir "toprak reformu" ve onu izleyen ve tamamlayan bir "tarım reformu"yla çözümlenmelidir.

4) Sulama proje alanlarında arazi toplulaştırılmasına daha çok önem ve öncelik verilmeli, gerektiğinde küçük mülklerin büyüütülmesini ve parçalanmanın önlenmesini sağlayacak yasal düzenlemelere gidilmelidir.

Çevre kirleticileri doğal kaynaklarımızı ve bu kaynaklardan yararlanmak durumunda olan insanları ve daha kapsamlı olarak ekolojiyi etkilemektedir.

Tarım alanlarındaki hava kirliliği zararları, yoğunlukla endüstri kökenlidir. Endüstri tesislerince havaya bırakılan emisyonların, 19269 Sayılı Hava Kalitesinin Korunması Yönetmeliği'nde tanımlanan ölçütlere uyması için gerekli önlemler alınmalı, kurulması düşünülen yeni tesisler için önceden çevresel etkileşim değerlendirilmesi öngörülmelidir.

Su kirliliğinin önlenmesi için, endüstri atık su deşarj kriterlerine uyulması sağlanmalıdır. Gübre ve ilaç kullanımında tüketici bilinçlendirilmelidir. Tarımsal savaşında, kimyasal yöntemler dışındaki yöntemlerin genişletilmesi ve yaygınlaştırılması yolları araştırılmalı ve uygulamaları sağlanmalıdır.

Günümüzde mer'a arazisi yüzde 50 oranında azalarak 21 milyon

hektara değin düşerken; hayvan varlığını sürekli artmıştır. Sonuçta, mer'aların yüzde 92 gibi büyük bölümü mer'a niteliğini yitirmiş, erozyon büyük boyutlara ulaşmıştır.

Mer'aların orta malı olarak kullanılması, meydana gelen sorunların temel nedenidir. Mer'aların kullanım, bakım ve ıslahına ilişkin yetki ve sorumlulukları olan bir kuruluş kurulmalıdır. Bu amaçla, "Kamu Mer'aları, Yaylak ve Kışlakları Yasası" en kısa sürede çıkarılmalıdır.

Toprak ve tarım reformu konusu ülkemizde hâlâ bir çözüme bağlanamıştır. Tarım hukuku yönünden mevzuatımızda büyük boşluklar vardır. Yurttaşlar Yasasının kuralları yetersiz kalmaktadır. Tarım topraklarının sahiplenilmesi, işletilmesi, devredilmesi, kiraya-ortaya verilmesi, mirasçılara kalışı kuralları, Avrupa ülkelerinde özel yasalarla düzenlenmiştir. Toprak özel mülk olmakla birlikte, aynı zamanda yurdumuzun bir parçası olduğundan, tarım toprağının mutlaka verimli ve üretken kullanılmasını sağlayacak yasal düzenlemeler getirilmelidir.

Feodal nitelikli yörelerimizde ve Güneydoğu Anadolu Projesiyle sulamaya açılacak olan alanlarda, optimal işletme büyüklüğüne ve sosyal adalet ilkelerine dayalı yeni bir mülkiyet düzenlemesine gidilmelidir.

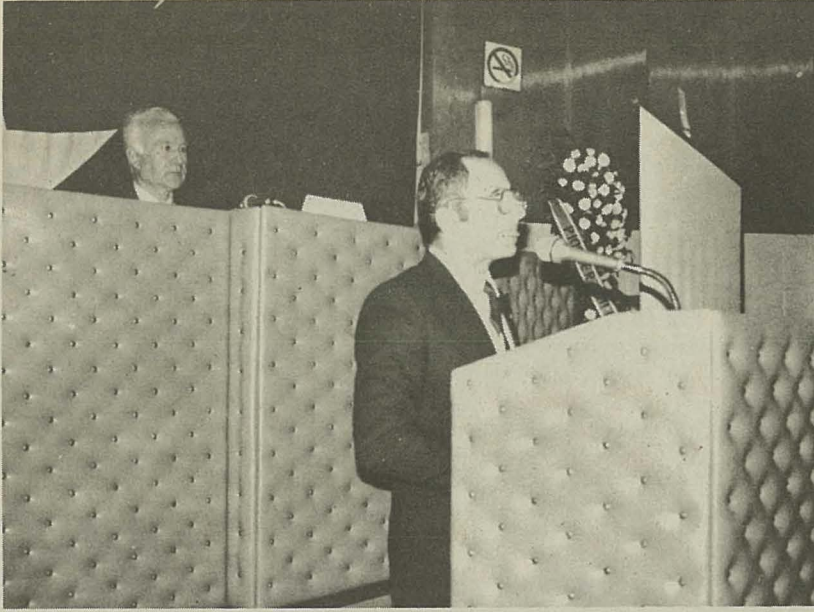
Nadas alanlarının daraltılması ve ikinci ürün uygulamaları, alan potansiyelinin üretime dönüştürülmesinin olumlu örnekleridir. Bu uygulamaların yaygınlaştırılması ve ikinci -üçüncü ürün potansiyelinin üretime dönüştürülmesi yönündeki etkinlikle-

rin daha da yoğunlaştırılması gerekmektedir. Bu atılımlara çiftçilerin göstereceği ilgi; ürün fiyatları ve pazar güvencesine sıkıca bağlı bulduğundan, bu yöndeki çalışmalarda bunlara önemle yer verilmelidir.

Tarımda bilgisayar kullanımını, diğer sektörlerde göre daha yeni ve daha sınırlıdır. Gelişmiş ülkelerde bilgisayardan makro ve mikro düzeyde tarımda da önemli ölçüde yararlanılmaktadır. Bu konuda Ziraat Fakültelerine, Bakanlığımıza ve tarıma dayalı sanayi işletmelerine büyük görevler düşmekte; eşgüdüm ve işbirliği içinde çalışılması gerekmektedir.

Son yıllarda dünyada biyoteknolojinin tarıma uygulanması yönünde önemli çabalar sarfedilmeye başlanmıştır. Yakın gelecekte rekombinant DNA teknolojisi ve moleküler biyolojinin vermiş olduğu olanaklarla, yeni bazı çeşitlerin yanında sentetik türlerin ve cinslerin yetiştirilmesi ve üretime sokulması beklenmektedir. Ülkemizde bu konuda öncelikle kamu yatırımları ortaya konulmalı, bilim ve teknoloji için ek kaynaklar harekete geçirilmelidir.

Sulama şebekelerinde sulama oranı ve sulama randımanları düşüktür. Sulama tesisleri, tamamlanmadan ve drenaja önem vermeden açıldığındansu kayıpları artmakta, taban suyu sorunu ortaya çıkmaktadır. Sulu tarımda her parselin tarla için sulama kanalı, yol ve boşaltma kanalı bulunması gerektiğinden; parçalanmış arazi mülkiyeti, sulamanın etkinliğini azaltmaktadır. Sulama şebeke projelerindeöngörülen ürün desenlerine, işletme hizmete açıldıktan sonra uyulmamaktadır. Şebeke, içerisinde-

ki tarım arazilerinin bir bölümü, endüstri ve yerleşim alanlarına dönüştürüldüğünden, sulama tesisleri yetersiz duruma düşürülmektedir. Aşırı sulamayla, hem maksimum verime ulaşılmamakta, hem de gereksiz yere su tüketilmektedir. Sulama alanlarımızda bitki desenleri, aylık mevsimlik su dağıtım planları sağlıklı seçilmeli, suyun tarlaya verilmesinde insiyatif yalnızca çiftçiye bırakılmamalı, yöre çiftçilerinin katılımıyla sulama birlikleri oluşturulmalı, su kullanımını denetim altına alınmalıdır.

Türkiye'nin çok zengin ekolojik çeşitliliği, dünyanın tropik subtropik, ılıman ve soğuk iklimlerinde var olan 138 meyve türünden 75'inin yetiştirilme olanağını vermektedir. Ancak, uygulanan yetiştirme teknikleri yetersizliğinden; meyve üretimindeki ortalama verim ve kalite düşüktür. Yumuşak ve sert çekirdekli meyvelerden yılda gerekli yaklaşık 8 milyon fidanın ancak yarısı karşılanmakta; bazı türlerde üretilen fidanlar elde kalırken, birçok türde fidan açığı sorun olmaktadır. Bağcılık ve meyvecilik fidan üretiminde kalifiye teknik eleman, fidan dikim, söküm ve aşı makinaları yetersizdir. Turunçgillerde verimli ve kaliteli damızlık parseller bulunmamaktadır. Kontrolsüz ve sertifikasız fidan üretim ve nakli yaygındır. Fidan üretiminde, sertifika sistemine gidilmelidir. Bağcılık sektöründe aşısız Amerikan ve aşılı asma fidanı açığı büyük boyutlardadır. Aşılı - köklü (tüplü) asma fidanı yetiştirilmeli, flokseralı bölgeler belirlenerek, bölgesel fidan üretimleri buna göre planlanmalı, stan-

dard üzüm çeşitleri üzerindeki "klon seleksiyonu" çalışmalarına hız verilmeli, bölgesel anaç adaptasyon ve affinite çalışmaları, amaç ve kalem damızlık bağlantıları kurulmalı, sağlıklı asma fidanı üretim, kontrol ve satımına ilişkin yasal düzenlemeler yapılmalı, Türk Standartları içinde bu konudaki boşluklar giderilmelidir.

Tohumluk, tarımsal üretimin önemli ve vazgeçilmez girdilerindedir. Ülkemizin ekolojik olanakları, nitelikli tohumluk üretimine çok elverişlidir. Ancak, bazı türlerde çeşit sayısında ve üretilen tohumluk miktarındaki büyük artışlara karşın, bazı türlerin tescilli tek çeşidi bile yoktur. Tarla bitkileri tohumculuğunda, belli bir sisteme bağlanarak yerleşmiş bir üretim - dağıtım düzeyine ulaşılmış, bahçe bitkileri tohumculuğu ise yeterli boyutlarda ve sağlıklı bir sisteme oturtulamamıştır.

Tarla bitkileri tohumluğu üretim ve dağıtımında yıldan yıla büyük dalgalanmalar görülmektedir. Kendini döleyen bitkilerde tohumluğun 5 yılda bir yenilenmesi ilkesine dayanarak saptanan üretim hedefleri, yıllık gerçek istemleri yansıtmamakta, tohumluk dağıtımında ise bu ilkeye uyulmamaktadır. "Teknoloji Transferi" iddiasıyla, yabancı çeşit ve tohumluk miktarındaki gereksiz artışlar, üretim programlarına her yıl çok sayıda yeni çeşitlerin girmesine sebep olmaktadır. Son yıllarda sayısı 42'yi bulan özel tohumculuk kuruluşlarının çoğu, araştırma-geliştirme etkinlikleri yerine, tohumluk ticaretini yeğlemektedir. Özel kuruluşlar des-

teklendirken; çeşit geliştirmekle görevli kamu araştırma kuruluşlarına ve ülkemiz tohumluk programında büyük yükü üstlenen TIGEM'e daha geniş destekler sağlanmalı; eleman, laboratuvar, araç ve donanım eksiklikleri ivedilikle tamamlanmalıdır. Büyük boyutlara ulaşmış sebze tohumluğu dışalım, pek çok sorunu da birlikte getirmektedir. Çeşit sayısındaki hızlı artış, iç ve dış pazar için istenilen kalite ve miktarda ürünün sağlanmasını güçleştirmektedir.

Gübre kullanımı, tarımda entansite düzeyinin tipik göstergelerindedir. Bugün yurdumuzda gübre tüketimi 9 milyon tona çıkmıştır. Ancak, tüm gelişmelere karşın, hektar başına tüketilen gübre miktarı bakımından (60,4 Kg/ha. etkili madde), ülkemiz henüz çok gerilerdedir. Buna karşılık, bazı yörelerde ise aşırı gübreleme toprak PH'sini düşürmektedir.

Kullanılan gübre miktarı, gübre-ürün fiyat dengesinin sıkı etkisi altındadır. ton başına gübre fiyatının ve destekleme fiyatlarının belirlenmesinde, gübrelerin içerdikleri saf bitki besin maddeleri gözönünde bulundurulmalıdır. Gübrenin çevre kirlenmesine yol açmadan, üreticiye en yüksek net gelir sağlayacak düzeyde kullanımını büyük ölçüde tasarruf da sağlayacaktır. kimyasal gübreler yanında, biyogübre ve organik gübrelerin yaygın biçimde kullanımını öngören bir anlayış ve program gereklidir. Gübre kalite kontrolunun etkinleştirilmesine gerek vardır. Kombine gübrelerle, ana besin maddelerinin etkinliğini artıracak mikro (minor) elementlerin de kullanımını yaygınlaştıracak üretim ve dağıtım sistemi geliştirilmelidir.

Ülkemizde bitkisel üretimdeki entansifleşmeyle birlikte tarım ilaçlarının kullanımı yoğunluk kazanmıştır. Tüm gelişmiş ülkeler, yiyeceklerinde bulunabilecek pestisid kalıntıları açısından titiz davranmaktadırlar. Ulusal ilaç kalıntı minimum normlarının saptanması gerekmektedir.

Yeni çıkarılan Zirai Mücadele İlaçlarının Ruhsatlandırma Talimatı ile pestisidlerin ruhsatlandırma işlemi basitleştirilmiştir. Bunun bir sonucu olarak, pek çok yeni ilaç ayrıntılı denemelere ve incelemelere alınmaksızın yoğun biçimde kullanılmaya başlamıştır.

Yurdumuzda kullanılan zirai mücadele ilaçlarında kalite saptaması ve uygulama hatası büyük boyutlarda

bulunmaktadır. Bu nedenle, bir yandan kalite kontrolüne önem verirken, öte yandan uygulama hatalarını en aza indirecek ve direnç oluşumunu geciktirecek ilaçlama programları konusunda eğitim çalışmaları daha etkili ve yaygın olarak sürdürülmelidir.

Türkiye, mekanizasyon düzeyi açısından yeterli sayılabilecek bir noktaya gelmiş olmakla birlikte, çiftçinin azalan alım gücü karşısında traktör imal ve satışı düşmüştür. Biçer-döverde de benzer durum vardır. Tarımsal mekanizasyon araçları ekonomik ve teknik sınırlar içinde kullanılmamaktadır. Tarımımızda makine ve ekipman parkının doyurulması ve eldekilerden daha iyi ve yoğun biçimde yararlanılması yönünde gerekli önlemler alınmalıdır.

Ülkemizde karma yem üretiminin, yıldan yıla bir artış göstermesine karşın, kullanımını henüz istenilen düzeye ulaştırmamıştır. Ürün/yem fiyatı paritesi bakımından, yetiştiricileri zora sokmayan önlemler alınmalıdır. Kaliteli karma yem üretimi ve etkili biçimde kullanımını için, hammadde seçiminin yanı sıra, uygulanan teknolojiye de önem verilmelidir.

Ülkemizdeki tarım işletmelerinin yıllık gelir düzeyleri; onların tasarruf yapmalarına olanak vermemekte, sermaye birikimi çok yavaş olmaktadır. Oysa teknolojik gelişmeler, işletmelerin daha çok girdi kullanımını zorunlu kılmakta ve anapara gereksinimlerini artırmaktadır. Kredilerin önemli bir bölümü, teşkilatlanmamış kredi piyasasından sağlanmakta ve işletmeler bu piyasaya daha yüksek faiz ödemektedir. Öte yandan işletmelerin gelir düzeyleri düşük olduğundan, aldıkları krediler de çoğu kez üretim dışında öz tüketim amacıyla yönelik olarak kullanılmaktadır. T.C. Ziraat Bankası'nın tarım sektörüne ayırdığı kredi miktarını artırması, diğer bankaların da tarıma kredi vermeleri, çiftçilerin, teknolojik gelişmeleri gecikmeden uygulamasına olanak sağlayacaktır.

Türkiye tarımı ve ekonomisininde tahılların büyük yeri vardır. Ülkemizde tahıl verimini ve üretimini kısıtlayan faktörlerin başında nem yetersizliği gelmektedir. Bununla birlikte, bugünkü kuru tarım alanlarımızda bile yetiştirme teknikleri iyileştirilerek tahıl verimi ve üretimi artırılabilir.

Tahıl üretiminde ilk amaç "kendine yeter ülke" konumunun korunması ise de; ülkemiz gerekli ön-

lemleri alarak, "tahıl dışsatımcısı ülke" konumuna getirilebilir. Tahıl üretiminde kararlılığı sağlayacak entansiteye giderken, ürün kalitesinde iyileştirmeler sağlanmalıdır. Yüksek verim ve kalitenin; tohumlukla birlikte tüm yetiştirme tekniklerinin ve ekolojinin ortaklaşa sonucu olduğu gözönünde bulundurulmalıdır. İlçeler, iller ve ülke düzeyinde, değişik tahıl cinslerine göre üretim hedefleri saptanmalı, bu hedeflere ulaşmak için gerekli tüm hizmetler eksiksiz yerine getirilmeli, köylere kadar ulaşan yayım çalışmaları yaygınlaştırılmalıdır.

Tahıllarda kalite; çeşit, çevre ve yetiştirme tekniğinin etkisinde oluşur. Belli bir verim optimumundan sonra, kalitede düşüşler olur. Ancak, kaliteli çeşitleri; parçali iyileştirecek ürünler olarak da düşünmek gerekmektedir. Paçala girecek kaliteli çeşit yanında, verimi yüksek çeşitleri de bölgelere göre belirlemek yararlı olacaktır.

Dünya'da gelişmiş pamuk tarımı yapan ülkelere olan yurdumuzda, pamuk üretim politikasının netleştirilmesi, pamuk taban fiyatının üreticiyi güç durum dı bırakmayacak düzeyde saptanması ve bedelinin peşin ödenmesi, pamuk lif standardizasyonuna rollergin sisteminde de tek bir Türkiye standardının oluşturulması ve balya kontrol sistemine geçilmesi gerekli ve zorunlu bulunmaktadır.

Önemli dışsatım ürünlerimizden olan tütün; sigara dışalımının yıldı 200 milyon dolara ulaşması ile sorunları artan bir ürüne haline gelmektedir.

Dışalımı yapan yabancı sigaralarla, halkımızın yabancı sigara bağımlılığı, beklenenin üstünde hızla artmaktadır.

Konu ekonomik kayıplarla birlikte halkımızın sağlığını da tehlikeye soktuğundan; sigara dışalımının sınırlandırılması, yerli sigara kalitesinin iyileştirilmesi yanında, özellikle genç kuşaklarda sigara alışkanlığının önlenmesi yönünde çalışmalar yapılması gerekir.

Ülkemizde gereksinim duyulan bitkisel yağ miktarı, üretimle karşılanamadığı için her yıl bir miktar yağ dışalımı yapılmaktadır. Yağ açığını kapatmak için yurdumuzda özellikle ayçiçeği, soya, kolza ve aspir ekim alanlarının ve verimlerinin artırılması çalışmalarına öncelik verilmeli, yüksek verimli tohumluk kulla-

nımı yanında, nadas alanlarının daraltılması çalışmalarında uygun yağ bitkileri de yetiştirilmelidir.

Önemli bir besin ve endüstri hammaddesi olan patatesin üretimini artırılabilmesi için nitelikli tohumluk üretim, kontrol ve dağıtım zincirinin kurulması, bölgelere uygun çeşitlerin belirlenmesi, yetiştirme ve depolama tekniklerinin ve standardizasyonun geliştirilmesi gerekmektedir.

İlaç, koku ve baharat bitkilerinin ülkemizde doğal floradan toplama yöntemi yaygın olup, 3000 kadar tür toplanmaktadır. Bu bitkilerin tarımın yapılması sınırlı olup haşhaş ve anason gibi birkaç bitkinin dışına çıkılamamıştır. Ülkemizde Atropa, Datura, Digitalis gibi ilaç bitkilerinin verim ve etkili madde oranları, birçok ülkedeki değerlerden yüksek olmasına karşın; ülkemiz bu bitkilerden elde edilen maddeler için her yıl önemli döviz ödemektedir. Öncelikle aşırı ve bilinçsiz toplama sonucu, ülkemiz florasında tükenmeye yüz tutmuş türler, gen bankalarında koruma altına alınmalıdır. Floradan toplamalar mutlaka izin ve denetim altına alınmalı, önemli türlerin bulunduğu alanlar "koruma alanı" olarak belirlenmeli, bu türlerin çeşit geliştirme ve yetiştirme tekniğine ilişkin araştırma - geliştirme projeleri yürürlüğe konulmalı, çabaların etkili olabilmesi için, belli birkaç türe öncelik verilerek bunların üretim, pazarlama ve işleme endüstrisinin hemen gerçekleştirilmesi yoluna gidilmelidir.

Yemlik ve yemlik baklagil ekim alanları ve üretimleri son yıllardaki artışlar göstermişse de; gerçekleşen üretimler, ülke potansiyelinin çok altındadır. Belli ekolojilere uyumlu yeterli çeşit bulunmadığı gibi, eldeki çeşitlerin tohumluk üretim ve dağıtım sistemi de kurulamamıştır. hastalık ve zararlılara dayanıklı ve makinalı hasada uygun çeşitler yaygınlaştırılmamıştır. İnsan ve hayvan beslenmesinde, toprak verimliliğinin artırılmasında, nadas alanlarının üretken duruma getirilmesinde, iç pazarda ve dışarıda önemli yeri olan baklagillerin üretimlerinin artırılması gerekli ve olanaklı bulunmaktadır.

Meyve yetiştiriciliğinde çabuk ve fazla verim almak için, bodur anaç ve sık dikim gibi yoğun sistemler denenmeli, bunlardan başarılı olanlar uygulamaya aktarılmalıdır. Bu yeni sistemler, ülkemizde fidan sorununu daha belirgin biçimde gündeme geti-

receptir. Yeni sistemlere geçebilmek için klon ve damızlıkların hemen kurulması ve çoğaltılması, her ekoloji için anaç/çeşit uyuma ve adaptasyon çalışmalarının yapılması, en uygun kombinasyonların seçilmesi, farklı ekolojik bölgeler için en uygun dikim sıklıkları ve terbiye sistemlerinin belirlenmesi, bakım ve hasat mekanizasyonunun geliştirilmesi, periyodisitenin kırılması, seyreltme ve hasat öncesi dökümün önlenmesi amacıyla, en uygun büyüme düzenleyici maddelerin ve uygulama yöntemlerinin belirlenmesi gerekir.

Üretimi önemli artış gösteren turunçgillerin yetiştirme tekniklerinde, fidan sağlamada, bakım ve koruma işlerinde halen önemli aksaklıklar ve sorunlar vardır.

Ülkemizde bir "Turunçgil Üretim Politikası" belirlenmeli, değişik üretim bölgeleri için olum zamanları farklı uygun çeşitler belirlenmeli, sertifikalı fidan üretim ve dağıtım sistemi hızla geliştirilmeli, turunçgil bahçelerinin turistik etkinliklerden zarar ve ihmale uğraması önlenmeli, yetiştirme tekniklerinde modernizasyona gidilmeli, sıklaşmış bahçeler seyreltilmeli, verimden düşmüş yaşlı bahçeler bozularak yenilenmeli, derim, ambalaj ve depolama işlemlerine özen gösterilmeli, entegre turunçgil endüstrisi geliştirilmelidir.

Geleneksel dışatım ürünlerimizden olan incirde, yurdumuzun ekolojik koşulları yetiştirmeye çok elverişlidir. Bugün için üretim alanlarının genişletilmesi değil, bakım işlemlerini iyileştirerek, ağaç başına

verim ve kalitenin yükseltilmesi amaçlanmalıdır.

Türk tarımı ve ekonomisinde zeytinciliğin önemli bir yeri vardır. Zeytin yetiştiriciliğinde, bakımsızlık nedeni ile, ağaç başına verim düşüktür.

Yeni zeytinlikler kurulması için delice ve aşılı fidanın kamu ve özel sektöre karşılanması, maki alanlarının zeytinliklere dönüştürülmesi gerekir. Zeytinliklere gerekli bakım uygulanarak % 35-40'ı yaşlı olan ağaçların gençleştirilmesine, makinalı hasada elverişli yeni zeytinliklerin kurulmasına alışılmalıdır.

Karadeniz yöremizde yaklaşık 5 milyon insanın geçim kaynağını oluşturan fındıklıklar, toprağı erozyona karşı da önemli ölçüde korumaktadır. Ülkemizde fındık üretim miktarından çok, üretim alanlarının artışı sorun yaratmaktadır. Fındık Üretim Planlaması ve Dikim Alanlarının Belirlenmesi Yasasıyla ilgili olarak, 6 yıl gecikmeyle çıkarılmış olan yönetmeliğin, gereken önemle uygulamaya konulması; fındık alanlarının artışının önlenmesi ve üretimin planlanması gereklidir.

200.000 aileye istihdam olanağı sağlayan ve Doğu Karadeniz Bölgemizin bir kısmında tarıma dayalı sanayinin gelişmesine yardımcı olan yaş çayın bakım, budama, gübreleme ve hasat tekniği yönlerinden üreticinin eğitilmesi büyük önem taşımaktadır. Artan yaş çay üretiminin ekonomimize yük olmaması için, dışatım olanakları sağlanmalıdır.

Bağcılık Ege ve Akdeniz Bölgelerinde gelişirken, İç ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde son 25-30 yılda floksera zararına uğrayan yerli bağların, Amerikan asma anaçları üzerinde yenilenmesi çalışmalarında geç kalınmıştır. Ülkemizde bağ kadastrosu ile birlikte, flokseranın yayılış durumunun, ayrıca üzüm çeşitlerine göre bağ alanlarının belirlenmesi gerekir. Halen 400-500 gibi yüksek sayıda çeşidin üretildiği yurdumuzda, iç ve dış pazara tutulan standard üzüm çeşitlerinin üretiminin yaygınlaştırılması, bu çeşitlere uygun anaçların bölgelere göre affinite ve adaptasyon denemeleri yapılarak anaç öncülerinin geliştirilmesi, Amerikan asma fidanı ve özellikle aşılı fidan üretimindeki büyük açığı kapatılması, daha yüksek verim ve kalite sağlayan, aynı zamanda mekanizasyona da uygun olan telli terbiye sistemine dönülmesi, budama hatalarından kaynaklanan zararları gidermek için üretici eğitimine dönük yayın çalışmalarının yoğunlaştırılması, sulama ve gübreleme tekniğine ilişkin bilgilerin üretilmesi ve uygulamaya aktarılması, kurutma ve mekanizasyon tekniklerinin geliştirilmesi, sofralık üzüm ve şarap dışatımının artırılması gerekmektedir.

Sebze üretiminde tohumluk konusunda büyük açıklar vardır. 5000 tonu aşan yıllık tohumluk gereksiniminin hemen tümü üreticilerce, ya da özel sektöre karşılanmaktadır. Ülkemizde üretilen sebze tohumluğu miktarı çok düşüktür. Özellikle örtüaltı sebzeçiliğinde, yurt dışından getirilip çok yüksek fiyatlarla üreticiye satılan tohumlar kullanılmaktadır. Çoğu hibrid F₁'leri olan bu tohumluklardan,

çiftçinin tekrar tohumluk elde etmesi olanaksız olduğundan, giderek her yıl hibrid tohumluk dışalımına dayanan bir dışa bağımlılık ortaya çıkmaktadır. Yerli hibrid tohum ıslah ve üretimine hızla geçmek gerekmektedir. Bölgelere uyarlığı kanıtlanmamış, sağlıklı ve nitelikli olduğu belgelenmemiş (sertifikasız) tohum satışına izin verilmemelidir. Bunun gibi, sağlıklı fide yetiştiriciliği ve dağıtımının da denetim altında tutulması gerekir. Sebzeçilikle kullanılan hormonların, satışları ruhsata ve kullanımı denetime bağlanmalıdır. Hastalık ve zararlılarla savaşımındaki bilgi ve donanım yetersizliği, üretimde aksaklıklara neden olmaktadır. Topraksız sebze tarımına dönük uygulamalara bir an önce başlanması bir çok yararlar vardır. Üretim sonrası sorunlar olarak,

depolama, taşıma, sınıflandırma ve ambalajlamadaki eksikliklerin giderilmesi, dışsatımına yönelik üretimlerde alıcı ülkelerin standartlarının gözönünde bulundurulması gerekmektedir.

Kesme çiçekçilik ülkemizde yeni bir üretim dalıdır. İklim avantajlarımız, çiçek üretiminde ısıtma giderlerinin en alt düzeyde olmasına, hatta üretimin açıkta yapılabilmesine olanak vermektedir. kıyı bölgelerimizde yapılan bu üretimlerle, kesme çiçek dışsatımına da geçilmiştir. Anaç üreten işletmeler kurularak, üreticilerin her yıl istediklerizaman ve miktarda, uygun fiyatla anaç bulabilmeleri sağlanmalıdır. Üreticilerde teknik bilgi eksikliği vardır. Üretim girdileri pahalı olan sera yetiştiriminin de önemi vardır. Üreticiler, kooperatifleri ya da organizatör firmalar aracılığıyla iç ve dış pazarların isteklerine doğru yönlendirilmelidir.

Bitki koruma etkinliklerinde başarı, iyi bir organizasyon ile sağlanır. 1957'de önemli bir ihtiyaçtan doğan ve zamanla bölge müdürlükleri ve araştırma enstitüleri ile gelişen, çok kapsamlı ve etkin çalışmalarda bulunan Zirai Mücadele ve Karantina Genel Müdürlüğü, Bakanlığın reorganizasyonu, Mülga Veteriner İşleri Genel Müdürlüğü ile Mülga Afetler Daire Başkanlığı ve Su Ürünleri Daire Başkanlığı'nın bazı birimleri birleştirilerek; üç Ana Hizmet Biriminden biri olan Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü içine alınmıştır. Zirai Mücadele ve Karantina Genel Müdürlüğü'nün Taşra Teşkilatını oluşturan Bölge Zirai Mücadele ve Karantina Başkanlıkları da lağvedilerek, hizmetleri Bakanlık Müdürlüklerinin Koruma Şubelerine verilmiştir. Araştırma Enstitülerinin reorganizasyonu da Ankara, Adana, İzmir, Diyarbakır'daki Enstitülerin sadece Zirai Mücadele Araştırma Enstitüsü olarak bırakılmış, öteki Zirai Mücadele Araştırma Enstitülerinin ise başka Enstitülerle birleştirilmeleri yoluna gidilmiştir.

Yeni düzenlemeyle, hizmetlerin daha etkin duruma getirilmesinin amaçlanmasına karşın; uygulama, beklenenin tersine, bazı olumsuz durumlar ortaya çıkarmıştır. Bunların en önemlisi, birleştirmelerle etkinliklerinin kısıtlanmış ve bağımsız karar yetkilerinin yok edilmiş olmasıdır. Deneyimli elemanlar pasifize edilmiş ya da başka birimlere kaydırılmış ve tarımsal savaşım konusunda çalışmaların, boyut, sayı ve niteliği azalmıştır.

Tarımımızda biyolojik mücadele uygulamaları son derece sınırlıdır. Antalya Biyolojik Mücadele Araştırma Enstitüsü, Narenciye Araştırma Enstitüsü ile birleştirilerek, çalışma alanı daraltılmıştır. Özellikle böcek patolojisi, (zararlı - doğal düşman) ilişkileri, kitle üretim teknikleri konularında hemen hiç eleman yetiştirilmediği ve faydalı faunanın saptanması çalışmalarında çok yavaş kaldığı için, konu, bölge ve ülke genelinde yaygınlaştırılmamıştır. Ayrıca Adana ve Antalya'da büyük yatırımlarla gerçekleştirilen insektoryumlar da yetmiş eleman bulunmaması nedeniyle etkili biçimde çalıştırılmamaktadır. Bu konudaki organizasyon yeniden gözden geçirilmeli ve yeniden düzenlenmelidir.

Yeni düzenlemede, Zirai Mücadele ilaçlarının, ruhsata temel biyolojik denemelerin Enstitülerden alınması; insan ve çevre için büyük önemi olan ilaçların ruhsat yönünden denetiminin zayıflamasına yol açmıştır.

Entegre savaşım biyolojik, kültürel, mekanik ve kimyasal teknikleri belli ölçülerde kullanılan bir savaşım biçimi olduğundan, çeşitli disiplinlerin bilgi birikimlerine gerek duymaktadır. Seralar ve meyve bahçeleri entegre savaşım için en uygun agroekosistemlerdir. Ülkemizde bu kapsamdaki çalışmalar henüz altyapı çalışmalarının niteliğindedir. Entegre savaşımın uygulanması için bu alt yapı çalışmalarını tamamlanmalı, uygulamaya yönelik modeller oluşturulmalı ve pilot bölgelerde çalışmalar başlatılmalıdır.

Hayvan yetiştiriciliği, tarımın önemli bir alanıdır. Sığırlardan sağlanan üretimi artırmak için, çevre koşulları ile birlikte genotip deiyileştirilmelidir.

Değişik işletme koşul ve olanaklarına göre, uygun genotiplerin seçilmesi, kârlılık için önemli bir faktördür. Genotipin iyileştirilmesi için, inek dışalımını gibi sonuç getirmeyecek pahalı uygulamalar yerine, ülke kaynaklarını değerlendirmeye öncelik verilmelidir. Bunun için de bir yandan kültür ırklarının ıslahına çalışılırken, diğer yandan, melezleme çalışmaları hızlandırılmalıdır. Melezlemede, yerli ırklarımız da gen kaynağı olarak korunmalı ve kullanılmalıdır.

Türkiye'nin doğal koşullar ve beslenme olanakları, küçükbaş hayvanlara uygun bir ortam yaratmakta-

dır. Ancak küçükbaş hayvanların sayıya artırılması yerine; daha az sayıda, yüksek verimli hayvanların elde bulundurulmasına ve entansif yetiştiriciliğe yönelmeye gerek bulunmaktadıdır.

Bu amaçla, öncelikle her bölgede mevcut hayvanlar saf yetiştirme ve seleksiyonla ıslah edilmeli ve daha sonra da gerekiyorsa, yabancı kültür ırkları ile melezleme çalışmaları sürdürülmelidir.

Türkiye'de oldukça bol bulunan şeker pancarı posasının eksik besin maddeleri, diğer yem kaynakları ve yem katkıları ile tamamlanmalıdır. Ana koyunların koç katımı öncesi enerjice zengin yemlerle beslenmesine, kuzu besisinde arpanın mineral ve vitamince desteklenmesine gereksinim vardır.

Ülkemizde hızla gelişen tavukçuluk bir endüstri haline gelmiş üretim ve teknoloji ile ilgili önemli sorunu kalmamıştır. Ürünlerin pazarlanmasındaki sorunlar ise devam etmektedir.

Bu sorunların çözümü ve ilgili kuruluşlar arasında eşgüdümün sağlanabilmesi için, tavuk ürünleri Pazarlama Bordlarının ve Tavukçuluk koordinasyon kurulunun öncelikle oluşturulması gerekmektedir.

Siğir, koyun, tavuk gibi bilinen hayvansal üretim dallarının yanısıra, kırmızı et üretilen muskovi ve karaciğer üretimi için mullard ördekleri ile kürk üretiminde şinsilla yetiştiriciliği için ülkemizde uygun koşullar oluşmuştur.

Türkiye'de son yıllarda arıcılıkta gelişmeler olmasına karşın; kolonilerin ortalama bal verimi diğer ülkelere oranla oldukça düşüktür. Milli bir servet olan arıcılığın desteklenmesine ve modernize edilmesine gerek vardır. Bu amaçla, arıcılık eğitim ve araştırmalarına önem verilmeli, arı hastalıkları kontrol edilmeli, ana arı yetiştiriciliği ve arıların tartılarak özel paketler içerisinde satışa sunulması amacıyla yapılan bir üretim şekli olan, "Paketleme arıcılığı" teşvik edilmelidir.

Ülkemizde ipekböcekçiliği geleneksel ve yardımcı bir tarım kolu olarak hızla gelişmektedir. İpeğin, halı ve diğer ipekli mamüllere dönüştürülmesi ile 14 katı katma değer yaratılmaktadır. İpek böcekçiliğinde yetiştiricilik, verimlilik, eğitim, yayım ve fiyatlandırma konularında çözüm bekleyen sorunlar vardır.

Doğal koşullar, ülkemize ol-

dukça uygun bir su ürünleri potansiyeli yaratılmaktadır. Ancak bu potansiyelden yeterince yararlanılmamaktadır.

Üretimin artırılabilmesi için, su ürünleri kaynaklarının doğru saptanması, sektörün çağdaş bilgi ve teknoloji ile donatılması, gerekli düzenlemelerin ve mevzuat değişikliklerinin öncelikle yapılması ve özellikle su kirliliğinin önlenmesi gerekmektedir. Açılmış olan Su Ürünleri Yüksek Okullarından mezun olanların örgün bir çalışma organı yaktır.

Su ürünleri kültürü alanında, teknoloji transferi ve yabancı sermaye ortaklığı ile yapılacak uygulamalar, üretimi daha da artıracaktır. Su Ürünleri Genel Müdürlüğü'nün kurulması bu alandaki çalışmalarını daha etkili kılabilir.

Ülkemizde 19.000 dolayında gıda sanayii kuruluşu bulunmakta olup, bunlardan ancak 50'si kalite kontrollerini kendileri yapan, üretim kaliteleri ileri ülkeler düzeyinde olan ve araştırma geliştirme ünitelerini kurmuş kuruluşlardır. 500 işletme ise modern teknolojiyi uygulayan, ancak batı normlarına göre küçük ölçekli işletmelerdir. 2000 işletme; modern teknolojiyi uygulamaya çalışmakta olan ve batıya göre "küçük" sayılabilecek kuruluşlardır. Dünyada rasyonel tarımsal üretim yapan ülkelerde tarımsal ürünün yaklaşık % 60'ı sanayi kuruluşlarıyla yarımamül ve mamül hale getirilirken; ülkemizde bu oran % 30'un altındadır. Yurdumuzda sanayiye aktarılacak tarımsal ürünün payının yükseltilmesi gerekmektedir. Öte yandan hammaddede üretiminde, sanayiinin istediği ürünün nitelikleri gözönünde tutulmalıdır.

Hayvan ürünlerini işleme ve değerlendirme bakımından, sanayiinin önemli sorunları bulunmaktadır. Hayvan kesim olanakları yeterli, ancak ünite büyüklüğü, teknoloji ve işletmecilik yönlerinden yetersizdir. Hertürlü kasaplık hayvan ve karkas standardizasyonu geliştirilip yürürlüğe konmalı, bunu "standart karkas parçalama yöntemleri" ve "taze et ürünleri" yönetmeliğinin zorunlu olarak yürürlüğe girmesi izlemelidir. Kendimize özgü sucuk, pastırma, kavurma gibi ürünlerin teknolojisi geliştirilmelidir. "Ulusal et sanayii politikası" oluşturulmalıdır.

Türkiye'de sütü fabrikaya çekek önlemler hızla uygulamaya konulmalı, süt tüketimini artıracak çalışmalar yapılmalı, entegresüt ürünle-

ri tesislerinin kurulması desteklenmelidir.

Gıda sanayii, % 20 dolayındaki payı ile, imalat sanayiinde en yüksek paya sahip alt sektörü oluşturmaktadır. Gıda sanayiinin geliştirilmesi yönünden gerçekleştirilen olumlu gelişmeler yanında, bazı yanlışlara da düşülmüştür. Örneğin III. Beş Yıllık Plan döneminde meyve suyu ve salça sanayilerinin aşırı özendirilmeleri sonucu, bu sektörlerde, öngörülen hedeflerin üzerinde yatırım yapılmış ve atıl kapasiteler oluşturulmuştur. Ulusal Gıda Sanayii Politikasının oluşturulmasına gerek vardır. Gıda kontrolleri gıdahanammaddesini üreten ve işleyenlerce yapılmalıdır.

Gıda sanayiinde boş kapasitelerin değerlendirilmesinin yanı sıra, kümes hayvanları eti, süt ve mamulleri, bisküvi ve ekmek sanayilerinde yeni kapasitelerin devreye girmesi gerekmektedir. Yurt içi ve yurt dışındaki gıda üretim ve pazarlama zincirleri ve toplu beslenme sanayii ile bütünleşme, günlük üretim yapısı yerine, az sayıda büyük kapasiteli modern işletmelere yönelme yolunda bir gelişme gerçekleşmelidir. İşletme içi kalite kontrol hizmetlerine ve devlet denetimine olanak verecek "Gıda Yasası"nın hızla yürürlüğe sokulup uygulanması da önemli konuların başında gelmektedir. Gıda sanayimizde hammaddede kayıpları ve işlem sırasındaki kayıplar fazla olmakta, toplum ihtiyaçları karşılanmadığı gibi, dışsım potansiyelindeki olanaklar da iyi kullanılmamaktadır. Gıda sanayimizde ana sorun, "ulusal gıdasanayii politikası"nın saptanmamış olmasıdır.

Ülkemizdeki soğuk hava depoları, özellikle kapasite açısından yetersiz bulunmaktadır. Soğuk hava de-

polarının yerleri de çoğu zaman yanlış seçilmektedir. Depoların tüketim bölgelerinde yoğunlaşması ve hem kaliteli bir depolamayı ve hem dediş satıma yönelik transit depoculuğu engellemektedir. Depoların üretim bölgelerinde yaygınlaştırılması ve depolama tekniklerinin öğretilmesi gereklidir.

Ülkemiz tarım ürünlerinin artırılmasıyla görevli kurum ve kuruluşlar oluşturulmuş ancak, tarım ürünleri pazarlamasına yönelik çalışmalara aynı ölçüde önem verilmemiştir. Standardizasyon, sınıflama, paket ve ambalaj hizmetleri yetersizdir. Depolama ve taşımada yetersizlikler ve aksaklıklar vardır, pazarlama marjları çok yüksektir. Tüketicinin ödediği fiyatın çok az kısmı üreticiye ulaşmaktadır. Pazarlama kooperatiflerinin geliştirilmesi, toptan satış merkezlerinin organize edilmesi, perakendeci dükkân tiplerinin gerideki pazarlama hizmetlerine bağlanarak kooperatif, şirket ve bord şeklinde üreticilerin ve pazarlamacıların örgütlenmesi; üretim ve pazarlama maliyetlerinin düşürülmesinde etkili olacaktır.

Türkiye'de Devletin destekleme ve garanti fiyatlarını belirleme yöntemi halen belirgin ve net bir sisteme oturtulamamıştır. Avrupa Topluluğuna tam üyeliğimizin gündemde olduğu bu dönemde Topluluğun ortak piyasa düzenlerine benzer düzenler kurulmalı, tarımsal fiyat politikası, giderek Toplulukta uygulanan politikalara uyarlmalıdır.

Tarımda karşılaşılan sorunların çözümü, iyi bir eğitim ve geliştirilmiş bir araştırma ve yayımla uygun bir istihdamla sağlanabilir.

Tarımsal yüksek öğretimin ana kaynakları olan Ziraat Fakülteleri sayısı 1976 yılına kadar dört iken, bugün onördörde ulaşmıştır. Bu hızlı fakülteleşme olgusu, iki önemli olumsuzluğu getirmiştir. Bunlardan birincisi formasyon gerilemesi, ikincisi ise Ziraat Mühendisi sayısında meydana gelen ve bu gidişle önlenemeyecek olan hızlı artıştır. Bugün, yurdun çeşitli coğrafi bölgelerine dağılmış biri kuruluş aşamasındaki 14 Ziraat Fakültesinin, çoğunda öğretim elemanı sayısı istenilen düzeyde değildir. Fakültele alan öğrenci sayısı çok fazladır. 1976-1988 arasındaki 12 yıllık dönemde, Ziraat Fakültelerinin öğrenci kontenjanları 5 kat artırılmış, buna karşılık, öğretim elemanı sayısı ancak 1.8 kat artmıştır. Fakülte başına öğretim elemanı sayısı % 50 oranında azalmıştır. Bir öğretim üye-

sine düşen öğrenci sayısı 19.1'den 28.7'ye yükselmiştir. Fakültelerin büyük ölçüde derslik, laboratuvar ve uygulama alanı gereksinimi vardır. Çok kalabalık sınıflarda kuramsal bilgi verilen öğrencilere yeterli uygulama yaptırılmamaktadır. Tarımsal kamu kuruluşlarının, sektör sorumlularının, fakültelerin, ilgili meslek örgütlerinin görüşlerini dikkate almayan, önemsemeyen, plansızlık örneği fakülteleşme politikasının kaçınılmaz sonucu, niteliksizleşmedir. Oysaki hergün gelişen tarımsal teknolojinin daha yaygın ve yoğun biçimde sektöre yansıtılmasının gerekliliği nedeniyle, fakültelerin daha nitelikli Ziraat Mühendisleri yetiştirme yolunda gelişmeleri zorunludur.

Ülkemiz tarımının gereksinime duyduğu ziraat mühendisi sayısı bugününün çok üstündedir. Ancak, bugünkü istihdam olanakları, Ziraat Fakültelerinin sayısında ve öğrenci sayısındaki hızlı artışlarla uyumlu değildir. Hiç olmazsa bundan böyle uzun bir süre yeni fakülte açılmamalı, açılmış olanların öğretim üyesi ve araç gereç donanım eksiklikleri tamamlanmalı, bu fakültelerde yalnız bölgeleri için en önemli dalların bölümü oluşturulmalı, gerekirse değişik bölümler ayrı kentlerde oluşturulmalı, bölüm öğrenci sayıları düşürülerek daha nitelikli bir öğretim-eğitim sağlanmalı, meslek öğretim programlarında hayli yüksek bir payı olan kültür derslerinin saatlerimeslek derslerine aktarılmalıdır.

Öte yandan, Bakanlığa yeni eleman alımında uygulanan öznel sınav yöntemleri yerine, meslek bilgilerinin yoklanmasına yönelik çağdaş sınav yöntemlerine geçilmelidir. Üniversitelerimizin Fen Bilimleri Enstitülerinde lisansüstü öğretim yaptırılırken; Bakanlığın kendibünyesinde uzmanlık öğretimine gitmesinin yeterli ve yasal olup olmadığı bir yana; böyle bir uğraşı, insan faktörünün savurganca kullanımından başka birşey değildir.

Türkiye'de tarımsal araştırmalarda gelişmiş ülkeler düzeyine ulaşılammış ise de; küçümsenmeyecek gelişmeler de sağlanmıştır. Ülkemizde tarımsal araştırmalar genelde Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı ile Ziraat Fakültelerinde yapılmaktadır. Özel sektörün katkısı yok denecek kadar azdır.

Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığında 1987 yılındaki reorganizasyonda, yapılaşma iyi yönlendirilememiş, tarımsal araştırma ve yayım

çalışmalarındaki dağınıklık daha da artmıştır. Doğal ve yönetsel nedenlerle deneyimli ve nitelikli araştırmacı sayısı azalmıştır. Lisans üstü eğitim yapmış araştırmacı sayısındaki artış sevinç verici olmakla birlikte, kuruluşlardaki araştırmacı sayısı ve araştırma olanakları yeterli değildir.

Ziraat Fakültelerinde eğitim yükünün ağırlığı ve öğrenci sayısının fazlalığı, araştırmaya ayrılan zamanı kısıtlamıştır. Fakültelerde de araştırmaya ayrılan bütçe kısıtlıdır.

Bakanlık ve Fakülteler arasındaki işbirliği, özlenen düzeyde değildir. Fakültelerimiz ile Bakanlık Araştırma Kuruluşları arasındaki kopukluk, bilgi birikimlerinin ve bulguların karşılıklı aktarılmasına ve üreticiye ulaştırılmasına engel olmaktadır. Bu işbirliğinin canlandırılmasına çalışılmalı, ayrıca özel kuruluşların da tarımsal araştırmalara katılması yada katkıda bulunmaları sağlanmalıdır.

Çiftçilerin yeni tarımsal teknoloji kullanmalarını sağlamak ve bu teknolojilerin kullanımında gereksinecekleri bilgi, beceriyi kazandırmak için: Tarımsal yayım hizmetlerine yeterince kaynak ayrılmalı, yayım elemanlarının görev ve sorumlulukları açıkça belirlenmeli, yayım araştırma arasında sağlıklı bir ilişki kurulmalı, çiftçilerin her aşamada çalışmalarına katılımı sağlanmalı, köyler düzeyinde yayım örgütü kurulmalı, çiftçiler yüksek verim ve kaliteli ürüne yönlendirilmelidir.

Bütün bu hizmetlerde, kamu ve özel kesimde Ziraat Mühendislerinin görevlendirilmesi, mesleki istihdam sorununun da ötesinde, tarımsal üretimimizi artıracaktır. Kaldı ki bugün Ziraat Mühendisleri, iş bulmada önemli güçlüklerle karşı karşıya kalmaktadır. Kamu kuruluşlarının kadroları kısıtlı, özel sektörde istihdam olanakları da çok az olduğu, buna karşılık mezun olanların sayısı her yıl arttığı için, işsizlik sorunu giderek büyümektedir. Halen 8000 dolayında olduğu tahmin edilen işsiz ya da mesleği dışında çalışan Ziraat Mühendisleri dikkate alındığında; fakülte ve mezun sayısındaki çok hızlı artışın en azından şu yıllarda sağlıklı bir gelişme olmadığı açıkça görülür. Ziraat Mühendisi işgücünün atıl bırakılmaması; işsiz Ziraat Mühendislerine istihdam olanakları yaratılması; sosyal ve ekonomik nedenlerle ülke çıkarımadır. Bunun için kamu kesimindeki istihdamın genişletilmesi yanında, özel sektördeki istihdam olanakları üzerinde de durulması ge-

rekmetedir. Bu bakımdan, Ziraat Mühendisliği görev ve yetkilerine ilişkin tüzüğün yürürlüğe konulması özel bir önem taşımaktadır.

Tarım politikalarının başarılı olması, tarım kesiminin ekonomik ve sosyal bakımdan geliştirilmesi ve transformasyonunun akılcı şekilde yönlendirilmesi için tarım sektörüyle ilgili sağlıklı istatistiklere gereksinme vardır.

Yurdumuzda ekim alanları, üretim miktarı, hayvan sayıları ve tüketim rakamlarımızın sağlıklı olup olmadığı konusunda çeşitli tartışmalar yapılmakta, farklı görüşler ileri sürülmektedir. Bazı konulardaki istatistiklerin, eksik ve yetersiz olduğu kanısı yaygındır. Eksik ve yanlış tarımsal istatistik verilerine dayanarak, doğru araştırmaların yapılması ve sağlıklı tarım ekonomisi politikalarının oluşturulması mümkün değildir.

İstatistiklerin doğru bir biçimde derlenebilmesi için bu alandaki çalışmaların yeniden düzenlenmesi; nesnel ölçümler, uzaktan algılama, teknolojik ve meteorolojik gözlemlere desteklenmesi gerekmektedir. Ayrıca köy kayıt sistemine geçilmesinde de büyük yarar görülmektedir. Tarım İstatistiklerinin iyileştirilmesi konusunda şimdiye kadar yapılan çalışmalarda eşgüdüm eksikliği görülmektedir. Çalışmaların ilgili bakanlıklar, DİE, Üniversiteler ve öteki kuruluşlarla işbirliği içinde yürütülmesi yararlı olacaktır.

Ülkemizde tarımsal kooperatifler büyük sayısal gelişme göstermişse de, amacına henüz erişememiştir. Bunun nedeni, tarımsal kooperatifçiliğin bazı temel sorunlarının çözülmemiş olmasıdır. Bu sorunlar sermaye, üst örgütlenme, eğitim, araştırma, mevzuat ve denetime ilişkindir. Son yıllarda bunlara bir de AT'na uyum sorunu eklenmiş bulunmaktadır.

Bu sorunların çözümü için Kooperatifler Bankası kurulmalı, üst örgütlenme tamamlanmalı, kooperatifçilik okul ve araştırma enstitüleri kurulmalı, tüm kooperatifleri kapsayacak bir demokratik kooperatifler yasası çıkarılmalı, kooperatiflerin denetimi de bu yasayla sağlam temelle dayanmalıdır.

Tarım işçilerinin çalışma süreleri, sanayi ve hizmet sektöründe çalışanlara göre fazla, buna karşılık gelir düzeyleri onlardan daha düşüktür.

Tarım işçileri genelde büyük kentlerin ve sanayi merkezlerinin dışında bulduklarından; devlette

sağlanan sosyal haklardan yararlanmakta zorluk çekmektedirler. Devamlı tarım işçiliğinin önemli işvereni kamu kesimidir. Kamu kesiminde çalışan tarım işçileri yasalarla sağlanan sosyal haklardan önemli ölçüde yararlanmaktadır. Fakat özel sektörde çalışanların sosyal hakları bakımından ciddi sorunları vardır. 24.11.1977 tarihinde yürürlüğe giren 2100 Sayılı Yasa ile tüm tarım işçileri sosyal sigortalar kapsamına alınmıştır. Ancak 2100 Sayılı Yasanın uygulanması kamu kuruluşları dışında başarılı olmamıştır. Tarım işçilerinin sorunlarına çözüm getirmek üzere, İş ve İşçi Bulma Kurumu özellikle Çukurova ve Ege bölgeleri gibi en çok tarım işçisi barındıran bölgelerden daha güçlü biçimde örgütlenmelidir.

Avrupa Topluluğu'na tam üyelik için başvuruda bulunan Türkiye'nin AT'na uyum çalışmalarını yürütmesi bir zorunluluktur. Tam üyeliğin gerçekleşmemesi ya da çok uzun zaman alması durumunda, uyum çalışmalarının ekonomik dengeleri nasıl etkileyeceği üzerinde durulmalıdır. Bu koşullarda Türkiye, Topluluğa uyum için atılacak adımların neler olabileceğini belirleyip açıklamazdan önce hesaplarını çok iyi yapmalıdır.

Güneydoğu Anadolu Projeleri sistemi (GAP), Fırat üzerinde 7, Dicle üzerinde 6 olmak üzere 13 alt projeden oluşmaktadır. sistemin sulama ve enerji üretimine dönük boyutunda 21 baraj ve 17 hidroelektrik santral yer almaktadır. Projenin tümünün gerçekleştirilmesiyle yaklaşık 1.7 milyon hektar arazinin sulanması ve net 26 milyar KWh/yıl enerji üretimi sağlanacaktır. Sulanacak alan, Cumhuriyet döneminde gerçekleştirilen tüm kamu sulamaları alanından fazladır. Projenin fiziksel tesislere yatırım giderlerinin % 60'ı sulama tesislerinin yapımına yöneliktir.

Kalkınmamızın en büyük atılımlarından biri olan GÜNEYDOĞU ANADOLU PROJESİ (GAP), ülkemizde nüfus-kaynak dengesi ve ekolojik özellikleri açısından, oldukça geniş bir gelişme potansiyeli sergilemektedir.

Yalnız enerji ve sulamaya ilişkin fiziksel tesislerin yapımına Türkiye'nin yaklaşık bir yıllık devlet bütçesine denk yatırım yapılması öngörülen GAP'ın; bölge halkının yaşam düzeyinin yükseltilmesi, gelir dağılımının düzenlenmesi, istihdam yaratma vb. yönlerden ülke kalkınmasına olan katkısının en üst düzeye çıkarılması

zorunludur. Bunun için de projenin, programlanan takvim uyarınca inşaatı sürdürülmekte olan su depolama, enerji ve sulama tesislerinden oluşan fiziksel altyapısı yanında, entegre kalkınmanın gerektirdiği ekonomik, sosyal ve kültürel boyutlarının da şimdiden ciddi bir planlamaya alınması ve uygulamaya sokulmasında büyük yarar görmekteyiz.

GAP gibi büyük fedakarlık ve harcamalarla gerçekleştirilen SULAMA ağırlıklı projelerde, fiziksel altyapının tarımsal üretim süreci ile yeterince entegre edilemediği durumlarda, sulama alt yapısının ekonomiyeye yarar yerine, iç ve dış borçlanmayı artıran büyük yükler getirdiği, günümüz dünyasında artık tartışmasız kabul edilen bir olgudur. O bakımdan, Entegre Sistemin ekonomik boyutunda, proje alanının sahip olduğu olağanüstü ekolojik üretim potansiyeli; GAP SULAMALARINDA Tarımın Modernizasyonu çalışmalarını ön plana getirmektedir. Projenin, kırsal toplumun refahı için gerekli yüksek üretim ya da gelir düzeyine ulaşma hedefinin, ancak etkinsu dağılım ve kullanımı ile Tarımın Modernizasyonuna yönelik teknoloji, girdi, ekonomik özendirme ve kurumsal yapıya ilişkin toprak-insan ilişkileri, kredi, pazarlama, araştırma, eğitim ve yayım gibi sorunların bu gündən başlayarak rasyonel bir biçimde çözümlenmesi ile gerçekleştirilebileceği unutulmamalıdır. GAP'ın başarı ya da başarısızlığı; büyük ölçüde bu konuda ulaşılabilecek başarının düzeyine bağlı olacaktır.

GAP kapsamındaki 6 ilimizde tarıma elverişli 3.1 milyon hektar arazinin bugün için tümüne yakın bir bölümünde kuru tarım uygulanmaktadır. Bölgenin daha az yağış alan güney diliminde tahıl-nadasmercimek, daha fazla yağış alan kuzey kesiminde tahıl-baklagil ekim nöbeti uygulanmakta, ayrıca bölgenin kuzeyine doğru gidildikçe susam, darı, tütün ve ayçiçeği gibi yazlık ürünler de ekilmektedir. Bu ürünlerin bugünkü verimleri genellikle bugünkü ülke verimlerinden düşüktür. Yakın gelecekte bölgede 1.7 milyon hektarlara genişleyecek sulu tarım atılımına girişilecektir. Halen yılda, ya da iki yıldadır ürün alınabilen alanlardan, yılda iki hatta üç ürün alınabilecektir.

Bölgede sulamanın yaygınlaşmasıyla, kışık mercimek ekiminde ve bugün için % 70 olan tahıl ekiliş oranında % 50'lere inen azalmalar

beklenmektedir. Sulanan öteki tarla bitkilerinin ekim nöbeti içinde, kışık tahılların önemi artacaktır. Mısır, çeltik, dane, kocadarısı gibi sıcak iklim tahılları ekim alanlarında önemli artışlar olacaktır. Bugün için % 4'lük bir pay alan endüstri bitkileri ekilişi % 30'un üstüne çıkacaktır. Bölgede bugün belli sulama alanlarında görülen monokültür pamuk tarımı yerine; pamuk-tahıl ve öteki ekim nöbetlerine geçilmesi gerekecektir. Halen % 3'lük bir alana sahip olanağın bitkiler oranı % 6'ya çıkacak, soya, kolza ve yerfıstığı gibi yeni yağ bitkileri de bölgeye girecektir. Bölgede tohumluk patates ve erkenci patates üretimi önem kazanacak, yem bitkileri ekilişi % 16'ya çıkarılacaktır.

Bu hedeflerin gerçekleştirilebilmesi için; öngörülen yeni ürün çeşitlerinin geliştirilmesi ve adaptasyonlarının; uygulanacak çok seçeneikli ekim nöbetlerinin belirlenmesi, toprak - su kaynaklarının korunmasına yönelik etkin ve ekonomik sulama tekniklerinin belirlenmesi ve geliştirilmesi, uygun mekanizasyon ve donanımın sağlanması, kararlı bir fiyat politikası ve pazar olanaklarıyla depolama ve işleme tesislerinin kurulması, yoğun tarım için vazgeçilmez öge olan çiftçi eğitim ve örgütlenmesine yönelik önlemlerin ivedilikle alınması gerekmektedir.

GAP bölgesindeki halkın beslenmeye dayalı önemli sağlık sorunları vardır. Çevre koşulları sağlıksız olup, bunun sonucunda enfeksiyon ve parazit hastalıklar ve yetersiz beslenme çok yaygındır. Aileler kalabalık olup, nüfus artışı çok yüksektir. Okuma-yazma bilmeyenlerin oranı, Türkiye ortalamasının çok üstündedir. Tüm bu olumsuzluklara, yörede yeterli besin üretilemeyeşi, dağıtım ve teknoloji yetersizliği de katkıda ve düşük beslenme yaygın bulunmaktadır. Beslenme sorunları arasında yöre halkının yanlış yemek hazırlama ve pişirme alışkanlıkları da rol oynamaktadır. Bölgenin sulama ile başlayacak üretim artışları ve çiftçi gelirleri yükselmesini; şimdiden, bölge tarım tekniklerine, beslenme konularında eğitimlerinin desteklenmesine büyük ölçüde gereksinim bulunmaktadır.

**TÜRKİYE
ZİRAAT MÜHENDİSLİĞİ
III. TEKNİK KONGRESİ
Kongre Düzenleme Kurulu**

SAYI : 03002 - 381
KONU : TMMOB Yasası

TARİH: 19.4.1990

TARIM-ORMAN VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞINA
(APK Kurulu Başkanlığı)
ANKARA

Bilindiği gibi 6235 sayılı TMMOB Kanununun 33. maddesi mühendislerin mesleklerini icra edebilmeleri için ilgili Odalara üye olmalarını zorunlu kılmaktadır. Bu nedenle kamu görevlisi olmayan Ziraat Mühendisleri mesleklerini uygulayabilmek için Odamıza üye olmak zorunda oldukları gibi, kamu görevlisi olup da 7472 sayılı Ziraat Yüksek Mühendisliği Hakkındaki Kanuna göre, özel kesimde mesleki çalışmalarda bulunan veya özel projeler hazırlayıp imzalayan meslektaşlarımız da Odamıza kayıt yaptırmak zorundadırlar.

Kanunda öngörülen bu zorunluluğun hayata geçirilmesi, Bakanlığınızın yürütülmesinden sorumlu olduğu mevzuatta bu yolda hükümler getirmesi ile merkez ve taşra kuruluşları ile bağlı birimlerinin, kendilerine sunulan projelerde bu şartı araması halinde mümkün olabilecektir.

Bu amaçla, Bakanlığınızca çıkarılmış olan, "Zirai mücadele ilaçlarını Perakende Satacakların Uyacağı Esaslara Dair Yönetmelik", "Tohumlukları Perakende Satacakların Uyacağı Esaslar Hakkındaki Yönetmelik" ve "Yem Yönetmeliği"ne ilişkin izin ve ruhsat işlemleri sırasında ve gölet, sulama suyu, arazi toplulaştırılması, toprak etüdü gibi, mevcut şartnamelerde Ziraat Mühendisi istihdamı öngörülmüş olan konulardaki tekliflerin değerlendirilmesi sırasında, bunların dışında, Bakanlık birimlerine sunulan, özel kişi ve bürolar tarafından hazırlanmış tarımsal projelerde; görev alan, imzası bulunan meslektaşlarımızın Oda üyeliği şartının aranması doğrultusunda bir genelge çıkarılması sorunu büyük ölçüde çözecektir.

Odamızın üye sayısını artırmak gibi bir sorunu bulunmamaktadır. Bu nedenle talebimizin, mesleki çalışmalarını disipline etmek, mesleki uygulamaların standartlarının yükselmesine katkıda bulunmak ve meslek topluluğumuzun örgütlülüğünü geliştirerek prestijini artırmak, amaçlarına dönük olduğu hususunu takdirlerinize sunarak ilgi ve desteklerinizi bekliyoruz.

Saygılarımızla,
Mahir GÜRBÜZ
TMMOB
ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI
BAŞKANI

SAYIN ÜYEMİZ;

DAHA GÜÇLÜ BİR TMMOB, ETKİN BİR
ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI İÇİN
ADRESİNİZİ GÜNCELLEŞTİRİP
AİDATLARINIZI ÖDEYİNİZ!..

**KAMU HİZMETİ
DIŞINDAKİ
ZİRAAT
MÜHENDİSLİĞİ
HİZMETLERİNİN
GÖRÜLMESİ
AÇISINDAN
ODA ÜYELİĞİ
ZORUNLULUĞUNUN
ARANMASI İÇİN
GİRİŞİMDE
BULUNULDU**

Tarım-Orman ve Köyişleri Bakanlığı'na yazılan 19.4.1990 gün 03002 - 381 sayılı örneği aşağıda bulunan yazımızda 6235 sayılı TMMOB yasası çerçevesinde, kamu hizmeti dışında ziraat mühendisliği formasyon ve ünvanının kullananların Oda üyeliklerinin aranması gerektiği ve bu konuda Bakanlık örgütüne bir genelge yayınlanması isteğinde bulunuldu.

**ÜYE ÖDENTİLERİ
1990 YILI İÇİN
AYLIK 2.000.- TL.DİR
SAYIN ÜYEMİZ,
ÖDENTİLERİNİ ÇEK
YATIRMA HAVALESİ
İLE TMMOB ZİRAAT
MÜHENDİSLERİ
ODASI 271551 NO'LU
HESABIMIZA
YATIRINIZ.**

YİTİRDİKLERİMİZ

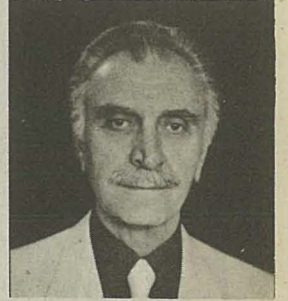
ÜLKÜ DEDE
1944-1990

DOĞAN DİNÇER
1927-1990

EKREM OKTAR
1900-1990

RUHİ AYTEKİN
1928-1990

M. POLAT TUNCEL
1933-1990

Prof. Dr. SALİH VURAL
-1989

MUZAFFER KAYA
1936-1990

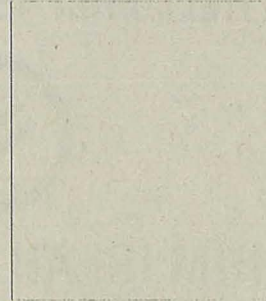
EROL MUMCU
1938-1990

ERCAN UYSAL
1939-1990

A. NACİ YÜKSEL
1948-1990

HAYRETTİN BULUT
-1990

MEHMET KAL
1953-1989

ÖZER OKUMUŞ
1963-1990

ALİ ÇOLAK
1963-1990

PERİHAN İPEK
1948-1990

AYŞE ZENGİN
1963 - 1990

DowElanco

İNSEKTİSİTLER

- DURSBAN 4 ● DURSBAN 25 W
- RELDAN 2E ● NURELLE 200 EC

AKARİSİTLER

- PROMITE S 57 EC ● PROMITE S 30 W

FUNGİSİTLER

- TRIMIDAL ● TRIZEB ● CEKUDAZİM
- BENOR ● INTRAZEB
- GALBEN M8-65

YABANCI OT İLAÇLARI

- GALLANT 125 EE ● LONTREL 100
- TORDON 101 ● TREFLAN ● SONALAN

FUMİGANTLAR

- TELONE II ● TELONE EC

BİTKİ BÜYÜME DÜZENLEYİCİLERİ

- AGROLİG ● HERBEX

DİĞERLERİ

- FERRİPLÜS WP ● VAPORGARD

İTHALATÇISI

DOWELANCO TARIM A.Ş.

Bağdat Cad. No. 239 Konak Apt. Kat 4 Çiftçihavuzlar-Istanbul
Tel: 386 02 42 Fax: 363 81 99

BÖLGELER

ANKARA : Tel. 230 20 09 İZMİR : Tel. 25 86 48
ADANA : Tel. 136910-136911 KONYA : Tel. 38416
ANTALYA : Tel. 21 74 26 MERSİN : Tel. 26384
BURSA : Tel. 47876

TM DowElanco Firmasının tescilli ticari markasıdır.

BOL VE KALİTELİ ÜRÜN, Kaliteli Tohumlulukla Başlar...

TOHUM ISLAH VE ÜRETME A.Ş. **"TOHUMCULUKTA TEK SEÇENEK"**

Güvenle ekebileceğiniz sertifikalı, tohumluk çeşitleriyle daima hizmetinizdedir.

TOHURLUK ÇEŞİTLERİMİZ:

PATATES	: SCALA, SEMENA, PLANTA, RESY
MELEZ MISIR	: NK-PX 616, NK-PX 74, MİRKO, SİLCO, TTM-815
AYÇİÇEĞİ	: V. 8931
YONCA	: SÜNTER
YEMLİK PANCAR	: ROTA

Adres : Mithatpaşa Cad. 19/2 Yenişehir/ ANKARA
Tel: : 131 41 87 (3 hat), Telex: 49643 tısu tr,
Fax : 133 61 08

ZİRAAT MÜHENDİSLİĞİ GAP SÜRECİNDE YERİNİ ALİYOR...

Oda'mızın Anayasa'nın 135. maddesinde tanımlanan "Kamu tüzelkişiliği" kavramının somutlaşması anlamında sürdürdüğü çalışmalar GAP Koordinasyon Kurulu'nda temsilin sağlanması ile önemli ve yeni bir sonuca ulaşmıştır.

GAP'den sorumlu Devlet Bakanı Sayın Kamran İNAN ile 13 Nisan 1990 tarihinde gerçekleştirilen görüşmede Yönetim Kurulumuzca gerçekleştirilen Oda çalışmalarını aktarılmış ve her yönü ile tarımsal nitelik taşıyan projeye ilgili uzmanlık çalışmalarına meslek toplumunun görüşlerinin de yansıtılması talep edilmiştir.

İstemimizin değerlendirilip Sayın Bakan ve GAP yönetim birimince uygun bulunması üzerine, 27 Mayıs 1990'da Diyarbakır'da toplanarak Koordinasyon Kurulu'nda Oda'mız adına Güneydoğu Anadolu Şube Başkanı Zekai BAKAR'ın katılımı kararlaştırılmıştır.

Kamu hizmeti sorumluluğu ve demokratik katılımcılık açısından son derece anlamlı olan bu gelişmeden ötürü yetkilileri kutluyor, mesleki birikimimizin ülke hizmetine daha büyük ölçüde aktarılacağı yeni ilişkilerin oluşturulmasını diliyoruz.

SİVİL TOPLUM ÖRGÜTLERİ - YEREL YÖNETİM İLİŞKİLERİNDE ÖNEMLİ GELİŞME! "BELEDİYE HİZMETLERİNDE ZİRAAT MÜHENDİSLİĞİ" ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İLE ODAMIZ ARASINDA PROTOKOL İMZALANDI

Yerel Yönetimlerde ziraat mühendisliği etkinliğinin geliştirilmesi ve mesleğimizle ilişkili kent hizmetlerine daha büyük ölçüde teknoloji aktarılması amaçlarının öngörüldüğü protokol 21 Mayıs 1990 günü imzalandı.

Ankara Büyükşehir Belediyesi adına Başkan Murat KARAYALÇIN ile Oda'mız adına Yönetim Kurulu Başkanı Mahir GÜRBÜZ tarafından imzalanan protokol, hem meslektaşlarımıza yeni istihdam olanakları yaratması, hem gıda üretim süreci ile açık ve yeşil alan planlaması ve üretilmesi hizmetlerinde teknolojinin etkisinin artırılması ve hem de katılımcı demokrasi anlamında Oda'mıza yeni fonksiyonlar sağlanması açısından son derece önemli bir kazanım olmuştur.

Gıda işyerlerinin açılması, ruhsatlandırılması ve denetlenmesi mekanizması ile açık ve yeşil alan planlaması ve üretilmesi sürecinde Oda'mız üyesi lisans disiplinlerinin daha sorumlu ve yetkili bir konuma getiren protokolün tüm belediyeler geneline yansıtılması için gerekli çabalar sürdürülmektedir. Meslektaşlarımızın çabalarımıza aktif ilgi ve katkılarını bekliyoruz.

PROTOKOL

Bu protokol Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı ve İlçe Belediye Başkanlıkları ile T.M.M.O.B. Ziraat Mühendisleri Odası arasında; Modern kentlerde yerel yönetimlerin üstlenmek durumunda olduğu üretim, kontrol ve planlama faaliyetlerinde gereksinim duyulan mühendislik hizmetleri ve denetimlere katkıda bulunmak amacı ile işbirliği oluşturmak için tanzim ve imza edilmiştir.

Kapsam:

MADDE-1: Bu protokol Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı ile T.M.M.O.B. arasında imzalanan 29.06.1989 tarihli "Ortak Mesleki Denetim Uygulaması" Protokolü'nün bir eki olup, adı geçen protokol'de genel hatları ile belirlenmiş "Mühendislik ve Mesleki Denetim" hizmetlerinin Ziraat Mühendisleri Odasının faaliyet alanına giren bölümlerini kapsamaktadır.

Tanım:

MADDE-2: Bu protokol de Ankara Büyükşehir Belediyesi ve İlçe Belediyeleri "Belediye" T.M.M.O.B. Ziraat Mühendisleri Odası "Oda" olarak anılacaktır.

Genel Hükümler:

MADDE-3: Belediye ve Oda

aşağıdaki konularda işbirliği ve ortak çalışma yapmayı kabul ederler.

Belediye Zabıta ve Kuşat Yönetmeliğindeki, Gıda ile ilgili İşyerlerinin açılması, ruhsatlandırılması ve denetlenmesine ilişkin hükümlerin güncelleştirilmesi ve bu işyerlerinin teknolojik yönden (bina, ekipman, dizayn, personel v.b) gıda üretimine uygunluk ve yeterliliğinin kontrolü ve belgelendirilmesi,

MADDE-4: Gıda kontrolü ile ilgili elemanların eğitimi,

MADDE-5: Toptancı hal ve pazar yerlerinde sebze ve meyvaların kalite ve sağlık açısından denetimi,

MADDE-6: Haşere ve zararlılarla yapılan ilaçlı mücadelenin esaslarının belirlenmesi, denetimi ve yönlendirilmesi,

MADDE-7: Süs bitkileri üretimi ve pazarlaması konusunda Belediye sınırları içinde çalışan kişi ve kuruluşların çalışma esaslarının belirlenmesi, üretici ve tüketicinin korunması için gerekli tedbirlerin alınması ve bu gibi yerlerde sorumlu danışman teknik eleman olarak Ziraat Mühendisi çalıştırılması,

MADDE-8: Belediye İmar Yönetmeliğinin 96. maddesinde yer alan "Parselinde bahçe düzeni yapılmamış ve gerekli sayıda ağaç dikilmemiş binalara yapı kullanma izni verilmez" hükmünün günümüzün anlayış ve şartlarına göre uygulamasının sağlanması,

MADDE-9: Bahsi geçen konularda görev yapacak Ziraat ve Yüksek Mühendislerin yetkilendirilmesi ve yetkililerinin onaylanması,

Diğer Hükümler:

MADDE-10: 3, 4, 5, 6, 7, 8 ve 9'ncü maddelerdeki konuların uygulama esaslarını belirlemek ve gerekiyorsa yönetmelikler hazırlamak yada hazırlatılmak için belediye ve oda tarafından eşit sayılardan üye den oluşan bir komisyon oluşturulur. Bu komisyon protokol imza tarihinden sonra en geç 10 gün içinde toplanır ve ilk toplantıdan en geç 3 ay sonrada her konuyla ilgili ayrı ayrı hazırlanmış metin yada yönetmelik taslakları yetkili kurullarında karar alınmak üzere belediyeye sunulur.

MADDE-11: Bu protokolün

uygulanması sonucunda oda üyesi Ziraat Mühendislerinin üçüncü şahıslara yapacağı Mühendislik hizmetlerinde (plan, proje, uygulama) T.M.M.O.B. asgari ücret yönetmeliği uygulanır.

MADDE-12: Bu protokol imzalandığı tarihte yürürlüğe girer.

T.M.M.O.B.

Ziraat Mühendisleri
Odası Başkanı
Mahir GÜRBÜZ

Ankara
Büyükşehir Belediye
Başkanı

Murat KARAYALÇIN

Altındağ Belediye Başkanı
Ali Rıza KOÇ

Çankaya Belediye Başkanı
Doğan TAŞDELEN

Keçiören Belediye Başkanı
Hamza Kırmızı

Mamak Belediye Başkanı
Selahattin ÖCAL

Yenimahalle Belediye Başkanı
Abdurrahman OĞULTÜRK

Sincan Belediye Başkanı
Aziz GÜRSOY

BAKANLIK YÖNETİCİLERİ İLE GÖRÜŞMELER YAPILDI

32. dönem Yönetim Kurulu'nun tanışma ve bu çerçevede meslek ve oda sorunlarını aktarmak anlamında üyelerimizin görev yaptığı kamu kuruluşları yöneticileriyle gerçekleştirdiği görüşmeler devam ettirilmektedir.

Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanı Sayın Lütfullah KAYALAR'la yapılan görüşmede, Oda'nın yeni dönem çalışmalarında Bakanlığın daha yakın ilgi ve katkıda bulunması, istenildi. Bakanlığın taşra örgütünde görevli meslektaşlarımızın giderek ağırlaşan yan ödeme ve özel hizmet tazminatı sorunlarının bu dönem içerisinde köklü bir çözüme kavuşturulmasının ısrarla savunulduğu görüşme Sayın Bakan'ın istemlere anlayışla yaklaşılacağı belirtilen açıklamaları ile Oda'mız açısından olumlu bir gelişmeyle noktalandı.

Bakanlık Müsteşarı Hüsnü POYRAZ, Müsteşar Yardımcıları Dr. Nazmi DEMİR, Dr. Şenol ERDOĞAN ve Feyzi KILIÇ, Koruma Kontrol Genel Müdürü Prof. Dr. Ersin İSTANBULLUOĞLU, Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürü Ah-

met ÖZGÜNEŞ, Türkiye Ziraat Do-natım Kurumu Genel Müdürü Hüseyin YEGİN, Tarım İşletmeleri Genel Müdürü Nazmi ÖNDER, Araştırma Planlama Kurulu Başkanı Alparslan PEHLİVANTÜRK, Ziraat Bankası Genel Müdür Yardımcısı Sadık KUTLU ve Köy Hizmetleri Genel Müdürü Zeki ÇAKAN'la gerçekleştirilen görüşmelerde de yeni yönetim kurulunun tanıtılması yanında, Oda çalışmalarına yardımcı olunması ve kuruluşlarda görevli üyelerimizin sorunlarının çözülmesi konularında görüşler aktarıldı.

BASINLA TANIŞTIK

32. dönem Yönetim Kurulu'nun basın temsilcileriyle tanışma ve planlanan yeni çalışmalar hakkında bilgi verme amacıyla düzenlediği "BASINLA TANIŞMA KOKTEYLİ" yapıldı. Maden Mühendisleri Lokalinde gerçekleşen tanışma kokteyli ve katılan basın temsilcileri ile meslektaşlarımızın kamuoyuna yansıtılması anlamında bir başlangıç olarak karşılıklı anlayış birliği içerisinde sona erdi.

ODA DANIŞMA KURULU TOPLANDI

Yeni dönem çalışma program taslağının görüşülmesi ve taslağın görüşmeler doğrultusunda geliştirilmesi amacıyla yapılan çağrı üzerine Oda Danışma Kurulu birinci toplantısını 5 Mayıs 1990 günü yaptı.

Her yaş, disiplin grubu ve her çalışma alanından katılan çok sayıda meslektaşımızın oluşturduğu Kurul, hemen her üyemizin aktif katılımı ve katkısı ile Oda'mız açısından gerçekten son derece yararlı, ve üretken bir çalışma niteliğinde gerçekleştirilmiştir.

Danışma Kurulunda oluşan görüşler çerçevesinde yeniden değerlendirilen ve geliştirilen çalışma programı derginin diğer sayfalarında üyelerimizin bilgilerine sunulmuştur.

ÖRGÜT ÇALIŞMALARINDA YENİ YAKLAŞIM "EŞGÜDÜM TOPLANTISI"

32. Genel Kurulumuzda alınan

ilke kararı gereği Oda Genel Merkezi ve Şubeler Yönetim Temsilcilerinden oluşan "Eşgüdüm Kurulu" toplantısı 6 Mayıs 1990'da yapıldı.

Oda Yönetim Kurulu dışında Adana Şubesinde Başkan Güven BURMA, Diyarbakır Şubesinde Başkan Zekai BAKAR ve Başkan Yardımcısı Refik KARAKOÇ, İstanbul Şubesinde Başkan Yücel ERDENER ve İzmir Şubesinde sekreter üye Ahmet TOMAR'ın katıldığı toplantıda yeni dönem çalışmalarına ilişkin önemli ilke kararları alındı.

Şubelerin bağlı temsilcilikleri bazında daha etkili olmaları, şubeye bağlı illerin delegelerinin şube genel kurullarında seçilmesi konusunun incelenmesi, şubelere geliştirilecek çalışma programlarına dayalı olarak bütçe ödeneği tahsis edilip, ödenek kullanımının TMMOB Mali İşler Yönetmeliğine göre izlenmesi ve Genel Merkez ile Şubeler arasında veri ve bilgi akışının daha sık ve kapsamlı gerçekleştirilmesi konusunda anlayış birliği sağlanan toplantının ikincisinin Temmuz ayı içerisinde İzmir'de yapılması kararlaştırıldı.

"BASIN TOPLANTISI"

Son zamanlarda kamuoyunda yoğun şekilde tartışılan et boykotu ve tarım ürünü ithali konuları 21 Mayıs 1990 pazar günü yapılan basın toplantısında değerlendirildi.

Basında yaygın biçimde değerlendirilen toplantıda toplumda boykot biçiminde tepkiler yaratan son gelişmelerin aslında uzun süredir uygulanan ekonomi politikalarının sonucu olduğu, bunlar görmezden gelinerek geliştirilen davranışlarla soruna çözüm bulunamayacağı açıklandı. Basın toplantısı metni, aşağıda sunulmuştur.

"TERMİK SANTRALLAR VE ÇEVRE" KONULU SEMPOZYUM YATAĞAN'DA YAPILDI

Oda'mız, Orman Mühendisleri Odası ve Yatağan Belediyesi tarafından düzenlenen sempozyum 13 Mayıs 1990 günü yörede bulunan üç termik santralin yarattığı çevresel bozulmanın gözlemlendiği gezi ile baş-

layan çalışma 13 Mayıs 1990 pazar günü yapılan ve yöre halkınca ilgiyle karşılanan sempozyum ile sona erdi. Açılış bölümünde Oda Başkanı'nın da konuştuğu ve Oda'mız adına Eskişehir Anadolu Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Nazmi ORUÇ, Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Koray HAKTANIR ve İzmir Şubemiz II. Başkanı, Ege Üniversitesi öğretim üyesi Doç. Dr. Ahmet EL-BEK'İN görüşlerini açıkladıkları sempozyum, kitle örgütleri ile yerel yönetimlerin işbirliği açısından önemli ve anlamlı bir etkinlik niteliğine büründü.

SÖYLEŞİLER BAŞLADI

Geçen dönem çalışmalarımızın önemli bir çıkış noktası olan söyleşi programı 22 Mayıs 1990 salı günü Hacettepe Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Ayşe BAYSAL'ın "Sağlıklı Beslenme ve Türkiye Gerçeği" konulu konuşmasıyla başladı.

Meslektaşımız, Abdi ÖZKÖK'ün "Unutulan Şevket Raşit HATİPOĞLU" konulu sunuşuyla 1 Haziran 1990 tarihinde ikincisi gerçekleşen söyleşi etkinlikleri dönem boyunca sürdürülecektir.

ODA'NIN ÖNCELİKLİ GÜNDEMİ GAP VE A.T

Yeni dönemde Güneydoğu Anadolu Projesinin gelişim doğrultusu ile Avrupa Topluluğu sürecini tarımımız açısından yakından izleyip, değerlendirip ve oluşan görüşleri farklı etkinliklerle kamuoyuna yansıtmayı öncelikli görev sayan Oda Yönetim Kurulu her iki konu için ayrı ayrı çalışma grupları oluşturdu.

Zaman zaman Şubelerimiz ve temsilciliklerimiz aracılığıyla meslek toplumuna bilgi aktarılacak çalışmalarımıza üyelerimizin yakın duyarlık ve katkılarını bekliyoruz.

TARIM TOPRAKLARININ AMAÇ DIŞI KULLANIMI BOLU'DA GÜNDEME GETİRİLDİ.

Amaç dışı Tarım Toprağı kullanımı ve Çevresel bozulmanın ilginç örnekleri yaşanan Bolu'da Oda'mız ve yerel Çiftçi kuruluşlarının yardımlaşmasıyla 18 Haziran 1990 tarihinde kapalı salon toplantısı yapıldı.

Gerçekleştirilen çalışma, hem ulusal kaynakların korunmasına yönelik Mesleki duyarlılığın yansıtılması, hemde Meslek Kuruluşları ile üretici örgütlerinin ortak davranmaları bakımından yararlı oldu.

PLANLANAN ÇALIŞMALAR:

ANKARA BELEDİYESİ İLE ORTAK ETKİNLİK "GIDA DENETİMİ VE GÜVENLİĞİ SİSTEMİ SEMPOZYUMU"

Son günlerde basın aracılığıyla kamuoyuna yansıyan önemli sorunlardan birisi de, bilindiği gibi gıda denetimi konusunda yeni yasal düzenlemelerin gündeme getirilmiş olmasıdır.

Konunun dünya ve Türkiye ölçeğinde ele alınıp, çözümlenmelerinin tartışılacağı çalışmaya belediye ve Oda'mız dışında, ilgili kamu kuruluşları, üretici, pazarlamacı ve tüketici örgüt temsilcilerinin de konuşmacı olarak katılmaları düşünülmektedir.

ODA GÖRÜŞMELERİ FARKLI TOPLANTILARDA DİLE GETİRİLDİ

Türkiye Ziraatçılar Derneği'nin 29. Genel Kurulunda tarıma hizmet üreten mesleklerin örgütlerinin ilkeli birliği gündeme getirildi.

Genel Kurulda konuşan Oda Başkanı Mahir GÜRBÜZ özettele şunları söyledi:

... "Tüm olumsuzluklara rağmen, süreç içerisinde önemli ve somut kazanımlar edinen çoğulcu ve katılımcı demokrasiyi geliştirmek ve toplumca pekiştirmek için, demokrasinin sağladığı olanakları sorumlucaca kullanmak, demokratik güçler arasında işbirliği köprüleri kurmak, ertelenemez ödevdir.

Ülke, tarım ve meslek konularına duyarlılıkla yaklaşmak, değişimleri ilgiyle izleyip değerlendirmek, sorunları içtenlikle sahiplenip ciddi ve gerçekçi çözümler araştırarak, aynı ölçüde toplumsal görevdir.

Bu görev ve ödevlerin yerine getirilmesi bağlamında ise günceli yakalamak, izlemek, bilim ve teknolojinin yol gösterici süzgecinden mutlaka geçirmek, bu değerlendirmelere dayalı olarak gerekli tepkileri koymak ve paylaştığımız ileri, çağdaş temel yaklaşımlar doğrultu-

sunda kamuoyuna önem verilir, güvencü duyulur mesajlar vermek, kuşkusuz son derece önemli ve gerekli bir davranış biçimidir.

Ne var ki, sanayi ve elektronik devrimini daha şimdiden tarihin sayfalarına gömen bilimsel teknolojik devrimin göz kamaştırıcı gelişmelerinin damga vurduğu bilgi çağında, özellikle bir teknokrat örgütlerinin sorumluluklarını üretkenlikten uzak, kısır ve tek boyutlu tepkimeler çerçevesinde sınırlamak hakkımız yoktur. Hizmet verdiğimiz toplum kesimleri bitkisel ve hayvansal üretimimiz bunca ağır bedeli ödemekle karşı karşıya kalırken, bizim gibi kuruluşların, yalnızca söz üretmekle yetinmek türünden bir lüksü kesinlikle bulunmamaktadır.

... Sorumlu olduğumuz kitlemiz adına, örgütsel bağımsızlığı korumak, yapısı bu denli çoğulcu olmuş bir toplumda bilimin teknolojinin yol göstericiliğinde özgür düşünmek ve özerkçe üretmek istiyorsak, ilerici temel doğrultumuza özen göstererek, fakat tekelci dar siyasetlerin üretmeyi önleyici ve kısıtlayıcı şablonlarına hapsolmemek, birikimimiz, deneyimimiz, sentezimiz ve çözümlerimizle siyasetleri ciddi bazda etkileme görevini başarmak sorumluluğundayız...

... Sunmaya çalıştığım nedenlerle Ziraat Mühendisleri Odası, Veteriner Hekimleri, Orman Mühen-

disleri, Tarım Ev Ekonomisi ve Veteriner Sağlık Teknisyeni meslektaşlarımızın demokratik örgütlerini, böylesi bir üretken, ürettikçe kitle bağımlı, sesini ve görüşünü güvenilirdi kılan etkinlikler platformunda buluşmaya çağırılmaktadır.

... Geçmişin kimi yanlışlıklarını yinelemeyeceğimiz, güçlerimizi ülke ve tarımın kalkınması, mesleki yararlarını savunulması bağlamında birleştireceğimiz, ama ondan önemlisi birlikte üreteceğimiz bir ileri çizgide buluşmak üzere, ziraat mühendisliği toplumu adına sevgili meslektaşlarımız adına tekrar saygılarımı sunar genel kurula içtenlikle başarılar dilerim..."

TZOB 17. GENEL KURULU VE ODAMIZ...

18 Mayıs 1990'da Ankara'da toplanan Türkiye Ziraat Odaları Birliği Genel Kurulu'nda Oda görüşlerini dile getiren Başkan Mahir GÜRBÜZ'ün konuşmasının önemli bölümleri aşağıdadır.

... "Ziraat Mühendisleri Odası, sendikalar-odalar, kooperatiflerden-demeklere kadar tüm kitle örgütlerinin üyeleri adına ortaya koydukları hak ve yarar mücadelesinin önüne setler çekilmemesini demokrasinin ön koşulu saymaktadır. Kitlenin birikiminden kaynaklanan yaklaşım ve görüşlerden rahatsız olmak yerine anlayışla karşılanıp onlardan yararlanma yollarının aranması gerektiğini, katılımcı demokrasinin olmazsa olmaz temeli olarak değerlendirmektedir.

... Ziraat Mühendisleri Odası, hem benimsediği çağdaş teknokrasi yaklaşımı açısından hem de topluma duyduğu sorumluluk bakımından tarımda yaşananlara biraz önce sunduğum gibi yalnızca aktarmak ve sergilemekle yetinmeyi doğru bulmamakta ve kolaycılık saymaktadır. O nedenledir ki, Oda'mız meslek toplumumuzun bilimsel ve teknolojik birikim ve deneyimini, sorunları çözümlenici politikalara dönüştürme çabalarını her alanda ortaya koymaya çalışmaktadır.

Son yılların önemli ve güncel bir konusu olan tohumculuk olayının her yönüyle ele alındığı, sorunların çözümüne ilişkin sonuçların üretildi-

ODA HABERLERİ... ODA HABERLERİ... ODA HABERLERİ... ODA HABERLERİ... ODA HABER

ği ve kalıcı bir kitapla toplumun yararına sunulduğu tohumculuk sempozyumu işte bu tutumun önemli bir halkasıdır.

Tarımın tüm dallarında Türkiye'de yaşananların, kısa ve uzun gelecekte nelerle karşılaşılacağı, beş gün boyunca yüzlerce uzman tarafından enine boyuna tartışıldığı, altmışkiki bildirinin irdelendiği, Ziraat Mühendisliği III. Teknik Kongresi, işte bu toplumsal sorumluluk anlayışının göstergesidir.

... Çabalarımızın sonuç alıcı olması açısından, çiftçi kuruluşlarımızla, bizim gibi tarıma teknoloji aktaran mesleklerin örgütleri arasında daha kapsamlı, ilkel ve üretken ilişkilerin geliştirilmesini son derece gerekli görüyoruz.

Veteriner Hekimiyle, Orman Mühendisiyle, Ziraat Mühendisiyle, Tarım Teknisyeniyle tüm tarım teknokrat örgütlerinin üreticilerimizin sorunlarını sahiplenme ve çözüm arama çabalarında, Türkiye Ziraat Odaları Birliği ile çok daha yakın ve üretken bağlar kurulmasını artık daha fazla ertelenemez bir yükümlülük şeklinde değerlendiriyoruz.

KÖY HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEKİ TOPLU ZİRAAT MÜHENDİSİ TAYUNLARINDAN SONRA ODAMIZ YÖNETİCİLERİNİN TAYİNLERİ YAPILIYOR.

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünde Nisan ayında gerçekleştirilen geniş ölçüde yer değiştirme işlemleri kapsamında çok sayıda Ziraat Mühendisi mesleki geçişleri ve hizmet süreleri dikkate alınmaksızın yeni kurulan illerle Doğu Anadolu illerine nakledilmişler, bu arada İstanbul Şubesi Başkanımız Ziraat Yüksek Mühendisi Yücel ERDENER de Karaman'a tayin edilmiştir. Bu gelişmeleri, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nde bir süredir gözlenen ziraat mühendislerini pasifize etme ve yıldırma girişimlerinin bir parçası olarak değerlendiriyoruz.

İstanbul Şube Başkanımızın tayininin de kendisinin şahsında Oda örgütülüğümüze yöneltilmiş haksız bir tavır olarak nitelendirildiği Oda Başkanımız tarafından Bakanlık katına iletilmiş ve düzeltilmesi için girişimde bulunulmuştur.

Aynı doğrultuda ikinci bir işlem Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğüne gerçekleştirilmiş ve mesleğimize karşı hasmane tutumu esasen bilinen Genel Müdür Ersin İstanbulluoğlu'nun daha önceki bir çok tayine olduğu gibi gerekçesiz teklifi ile Yönetim Kurulumuz II. Başkanı Güner DEMİREL Ankara İl Müdürlüğü'ne nakledilmiştir.

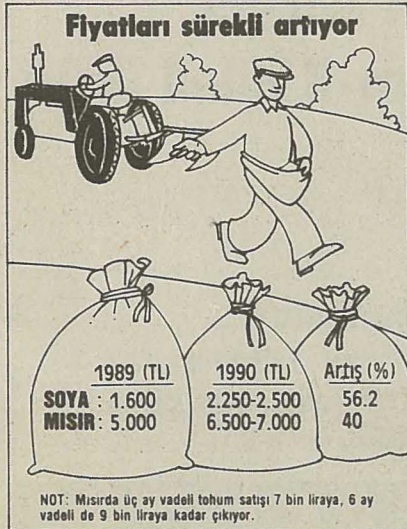
Bu işlemleri Meslek topluluğumuza ve meslek Odamıza yöneltilmiş açık saldırılar olarak kınıyoruz. İnaniyoruz ki, meslek kamu oyumuzun örgütlü ve bilinçli tepkisi, bazı yöneticileri mesleğimize karşı daha saygılı davranmaya, kıskırtıcı davranışlarla meslek grupları arasında sorunlar yaratma çabalarından vazgeçmeye zorlayacaktır.

BASINDA ODAMIZ... BASINDA ODAMIZ... BASINDA ODAMIZ... BASINDA ODAMIZ... BASINDA

"Tohumun kaymağını birileri yiyor"

Soya fasulyesindeki teşvik 300 liradan 700 liraya, mısırdaki da 500 liradan 1300 liraya çıktı.

Adana Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı Güven Burma, "Tohumda fiyatlar özel sektörün insafına bırakıldı. dedi

İsmail BAŞKAN

DEVLET, tohumculara kilo başına verdiği teşvikleri, yerli ve yabancı tohumculuk şirketleri de fiyatları artırınca olan üreticiye oldu. Mısır ve soya fasulyesi tohumlarında kilo başına 400 ila 800 lira teşvik artışı oldu. Özellikle yabancı tohumcular geçen yıla göre fiyatları yüzde 100 oranında artırdı.

Adana Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı **Güven Burma**, son yıllarda devlete sağlanan teşviklerin artırılması sonucu özel tohumculuk kuruluşlarının sayısında büyük bir artış olduğunu, tohumluk dışlarının da hızlandığını söyledi. Teknolojinin dev adımlarla ilerlediği bir çağda "Ben dışardan tohumluk alman" zihniyeti ne kadar yanlışsa, "İsteyen istediği tohumluğu getirir" zihniyetinin de o kadar yanlış olduğunu ifade eden **Güven Burma**, "Türkiye'de malesef tohumculuk gerçeği böyledir" dedi. **Burma**, tohumculuk, çeşitlerin ıslahı, tescilli, üretim izinlerinin alın-

ması, temel tohumlukların çoğaltılması, bunlardan ticari tohumlukların üretilmesi, üretilen tohumlukların kontrol ve sertifikasyonu, ambalajlanarak hazırlanması ve dağıtımına kadar oluşan bir bütün olduğunu, ancak Türkiye'de bu bütünlükten eser kalmadığını iddia etti, bunun faturasını da özel sektörün reklam kampanyalarının albenisine kapılan üreticilerin ağır bir biçimde ödediğini bildirdi.

Güven Burma, tohumculuk olayı altında büyük gizlerin yattığını, boyutlarının uluslararası ekonomik çarpık olaylara dayanan bir konu olduğunu, bu bakımdan çok geniş boyutlarda bir araştırmayı gerektirdiğini belirtti. **Burma**, tohumculukta ana sorunları şöyle sıraladı:

• **Yurt içinde tohumculuk ıslah ve üretim çalışmalarını bir kenara bırakarak, her türlü tohum ve tohumluk ana materyalinin dışardan getirilmesi ile tohumculuğumuz tamamen dışa bağımlı hale getirilmiştir. İthal edilen tohumların karşılığı da döviz olarak ödenmektedir.**

• Tohumculuk piyasasına hâkim

olan özel sektör kuruluşları büyük masraf isteyen araştırmalar yerine işin sadece ticari yönüyle meşgul olmakta, devlete ait araştırma kuruluşları ise fonksiyonlarını yitirdiğinden piyasada binbir çeşit tohumluk dolaşmakta ve bunun sonucunda üreticinin canı yanmaktadır.

• **Özel sektör tohumculuğu kendi arazisi olmadığından denemeleri genellikle üretici tarlasında yapmakta, bunun sonucunda hibritlerde bozulma, ticari tohumluklarda ise karışıklıklar olmaktadır. Bundan dolayı adaletle intikal eden davalar bulunmaktadır.**

• Tohumluk üretimi zahmetli ve masraflı bir iştir. O nedenle hedeflerin çok iyi belirlenmesi gerekir. Aksi takdirde üretim fazlalığı ve noksanlığı ortaya çıkabilir.

• **Tohumluk fiyatlarının saptanması tamamen özel sektörün insafına bırakılmıştır. Devletçe sağlanan çok büyük sübvansiyonlara karşın tohumluk fiyatları her yıl yüzde 100 üzerinde artış göstermeye devam etmektedir.**

(ADANA, MİL-HA)

Çiftçiler!

Tarla ve bahçenizde hangi ürün olursa olsun

**veriminiz artmalı,
yüzünüz gülmeli,
emeğinize değmeli.**

barkisan[®]
BEYAZ GÜBRE
Tarım Kireci
Yüksek verim-Kaliteli ürün

ışıklar[®] pazarlama a.ş.

Tel: (9-1) 165 01 62 (7 hat) 163 57 81

Ambarlıdere Mevkii TRT Yolu Işıklar Binası

80840 Ortaköy/İSTANBUL

Broşür isteyiniz.

Kongreyle Çukobirlik'te özelleştirme başlatıldı

HABER MERKEZİ

ADANA-Çukobirlik Genel Kurulu'nda delegelerin oylarıyla kabul edilen gündemin iki maddesini SHP İl Başkanı Fevzi Çiriltçi, DYP İl Başkanı Ahmet Şanal ve "Kişisel görüşünü" belirttiğini ifade eden Türkiye Ziraat Mühendisleri Bölge Odası Başkanı, Ziraat Mühendisi Güven Burma, "Çukobirlik'te özelleştirme hareketine ilk adımları atıldı" şeklinde değerlendirdi. Genel Kurul kararıyla Çukobirlik Yönetim Kurulu'nun "Güvenlik alımı ve satımı", "Borçların, başlangıç tarihinden itibaren faizlendirilmesi yetkilendirilmesinin saklı olduğunu ifade eden SHP DYP İl Başkanları ile Güven Burma, borçların faizlendirilmesinin "Küçük çiftçiye deneysel taşıdığını da ifade etti. Bu arada, SHP ve DYP İl Başkanları Çiriltçi ile Şanal, seçim sonuçlarını değerlendiren de, "Küçük üreticinin devlet, hükümet olanaklarıyla mücadele vermesini istediğini de belirtti."

şeklinde yoktu.

BURMA, "YAZIK OLACAK" Türkiye Ziraat Mühendisleri Bölge Odası Başkanı Güven

Muhalefet, tarım politikasına yüklendi

■ ANKARA (Cumhuriyet Bürosu) — SHP Genel Başkanı Erdal İnönü, "AT Komisyonu raporunda tarımın Türkiye'deki en geri sektör olarak belirtildiğini" anımsatarak, "Ekonomide korumacılıktan vazgeçilemeyecek bir alan varsa, bu tarımdır" dedi. DYP Genel Başkanı Süleyman Demirel, "Türkiye'nin hâlâ bir tarım toplumu olmaktan kurtulmadığını, tarımda çalışan nüfusun yüzde 50'lerden yüzde 15'e indirilme gerektiğini" söyledi. Ziraat Mühendisleri Odası tarafından düzenlenen "Ziraat Mühendisleri Odası Kongresi'nde ANAP hükümetinin "Tarım Köyşileri" bakanlıklarını birleştirmesi, "ANAP'ın yaptığı büyük bir hatadır. Bakanlık'ın ayrı bir bakanlık gelidimizde bu işi çözeceğini de konuşmasında, tarım sektörünün bir arayış olumsuz koşullarda anlattı.

genel kurul ile başlatıldığını ve ilk adımın iyi (1) atıldığını da ifade etti. Yönetimin gayrimenkulleri satma yetkisi almasının, "Borçluların elinde çıkarılması"

meye başladı" dedi.

Burma ayrıca, borçların, başladığı tarihten itibaren faizlendirilmesi konusuna da değinerek, "Küçük üreticileri biriktiren bir yere batırıp, yaşayamaz hale atırdıktan sonra sokağa bırakılmak" olduğunu ifade etti ve "Bu nartlıkla hareket edilen bir kuruluşla birlik ya da kooperatif yapmak mümkün değil" dedi.

iki örgütün düzenlediği 15 günlük eylemin startı bugün

Et boykotu başlıyor

Gürbüz, ancak bunun üreticiden değil, tarımda uygulamakta olan yanlış politikadan kaynaklandığını vurguladı. Gürbüz, "Bu gıda gelirleri yok sayarak et boykot anlam vermek kanunmazca" Tüketicinin korunması" "Türkiye'de üreticinin de..."

deme getirmek istediklerini de sözlere ekledi. Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı Hadi Doğan, "Et boykotunun ithal etki fonunun etkisi et ihalatı ile..."

Yapım, etleri ya...

Arma Der...
A Barak, dün...
madı, boykot...
10.00'da derne...
vami 10...

"Çiftçiyle alay etmesinler"

Özal, buğday üreticilerini kızdırdı: Taban fiyatın düşük tutulacağını ima eden

ADANA, (Tercüman)- Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın Ramazan Bayramı tatili sırasında, gündeydeki gezilerinde bu yıl buğday taban fiyatının 425 lira olacağını ima etmesi, çiftçiler ve ilgili kuruluşların sert tepkilerine yol açtı. Adana Çiftçiler Birliği Başkanı Cumali Doğru, geçen yıl 315 lira olan emeklik buğday fiyatının mevcut yüzde 70 enflasyon oranı dikkate alınarak 500 liradan üzerinde tesbitinin Türk çiftçisinin vazgeçilmez hakkı olduğunu ileri sürdü. Ziraat Mühendisleri Odası Adana Bölge Şube Başkanı Güven Burma ise, "Geçen yıl kuraklık dolayısıyla ithal edilen buğdayın 440 liradan satıldığı or-

tadayken, bu yıl taban fiyatı 425 lira değer biçileceğinin ima edilmesi, nüfusun yüzde 50'sini oluşturan tarım üreticisi ve emekçisiyle alay etmektir" dedi.

Güven Burma, enflasyonun yüzde 65-70, tarım ürünlerindeki artışın yüzde 80-150 arasında olduğu bir ülkede taban fiyatın sadece yüzde 22 artırılmasının Türk çiftçisine en büyük kötülük olacağını da sözlerine ekledi. Adana Çiftçiler Birliği Başkanı Cumali Doğru ise, buğday taban fiyatının 500 liranın altında tesbit edilmesinin, Türk çiftçilerinin hüsrana yol açacağını belirterek, "Çiftçi sonunda toprağa küsecektir" diye konuştu.

ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI AKLAŞIR İSTANBUL ŞUBESİ LAĞAN GENEL KURUL TOPLANTISI YAPILDI

Genel Başkan Mahir GÜRBÜZ açılış konuşmasını yaparken.

Buğdayda 'düşük fiyat' tartışması

Üretici ekimden

aklaşır

A (Cumhuriyet Güney Bürosu) — Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı Güven Burma, "Özal'ın buğday taban fiyatı verilmesinin üreticilerin ekimlerini ve tarlasını bünyesine kiraya verme yoluyla söyledi. Adana, şu değerlendirmeyi yaptı: 'Buğday üreticisinin tek çaresi çok uzun süreli kiraya veya tarlasını satmaktır. Olay böyle değilse, üreticinin çaresi ile sınırlı kalsın, küçük üreticilerin küçük üreticilerde zorunda kalması kaçınılmazdır. Holdingler veya yabancı firmalar tarafından satın alınabilir. Güneydoğru'nun 49 yıllıkta bir Türk firması tarafından satın alındığı, Ziraat Mühendisleri Odası'nın kredileri öne sürerek kullandığını ve bu kaygıları..."

Bayer Bayer Türk
Kimya San. Ltd. Şti.

Çiftçinin hizmetinde

FUNGİSİTLER

ANTRACOL
BAYCOR
BAYFİDAN
BAYFİDAN MO
BAYLETON
CERESAN P
CUPRAVİT
EURAPEN
FRUVİT
FOLİCUR
MORESTAN
MONCEREN CA
POMARSOL
RAXİL

AKARİSİT

PEROPAL

İNSEKTİSİTLER

BAYTHROİD
BULLDOCK
BAYER DDVP
BAYER ENDOSULFAN
BAYER SUMMER OİL
DİPTEREX
FOLİDOL
FOLİMAT
GUSATHİON
LEBAYCİD
MESUROL
MİTEX
TALSTAR
TAMARON

NEMATOSİT

NEMACUR

HERBİSİTLER

BAYER TREF
BAYER KOBEEKS
GOLTİX
HEDONAL
ROUNDUP
SENCOR
SURCOPUR
TRİBUNİL

YAPRAK GÜBRELERİ

BAYFOLAN
FERTİSAL

Bayer Türk Kimya San. Ltd. Şti.
P.K. 277 - Mecidiyeköy/İstanbul